

รายงานการวิจัย
เรื่อง
การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอำเภอบ้านแหลม
จังหวัดเพชรบุรี

Setting up Ecotourism in Amphoe Ban Laem Phetchaburi Province

โดย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญยัง ชันธะภาค
อาจารย์ ดร. ปัทมาพร ยอดสันติ
อาจารย์สุภาดา ขุนณรงค์
อาจารย์สุรรัตน์ เทมวรรณ

งานวิจัยนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุน
จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
ปีงบประมาณ 2551

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดีเนื่องจากการแนะนำและความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี นักวิชาการการทองเที่ยว คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและเจ้าหน้าที่รวมทั้งประชาชนในตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้วและตำบลแหลมผักเบี้ย ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดจนผู้ที่ไม่ได้เอ่ยนามกับความสำเร็จในข้างต้นเป็นอย่างสูง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย คณะผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของบรรพบุรุษบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอนและให้ความช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา

คณะผู้วิจัย

การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอำเภอบ้านแหลม จังหวัด เพชรบุรี

Setting up Ecotourism in Amphoe Ban Laem, Phetchaburi Province

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญยัง ชันธะภาด สุภาดา ขุนณรงค์ ปัท
มาพร ยอดสันติ
และสุวีรัตน์ เทมวรรณ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบท รูปแบบ วิธีการ
ความพร้อม และปัญหา การท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน 4 ตำบลของ
อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี โดยเก็บข้อมูลเบื้องต้น เชิงลึก
และการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่า บริบท ประกอบด้วย ทรัพยากรการ
ท่องเที่ยวเกี่ยวกับ ป่าชายเลน หาดโคลน หาดโคลนปนทราย
หาดทราย หาดกะช้ำหอย แหลมหลวง การกัดเซาะชายฝั่ง นก
วัด ศาลเจ้า ตอตะเคียนคู่ การแสดงพื้นบ้าน หัตถกรรม การวิ่งวัว
ลานและอาชีพท้องถิ่น การรวมกลุ่ม หน่วยงาน ภาครัฐ
และตลาดกลาง จุดหมายปลายทางเกี่ยวกับ การเดิน การล่องเรือ
และการเล่นเรือบนเลนเพื่อชมธรรมชาติชายฝั่งทะเล วิถีชีวิต
ชาวประมงและการบริการสุขภาพ สิ่งดึงดูดใจเกี่ยวกับธรรมชาติ
ชายฝั่งทะเล วิถีชีวิตชาวประมง การรวมกลุ่ม หัตถกรรม อาชีพ
ท้องถิ่นและภาครัฐ สิ่งสนุกสนานเกี่ยวกับการถีบกระดานและ
การใช้คราดเก็บหอย การแสดงพื้นบ้าน หัตถกรรม การวิ่งวัวลาน
และการแข่งขัน

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้จัดการท่องเที่ยว มัคคุเทศก์
เป็นเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล นักเรียน เยาวชนและ
บุคลากรในชุมชน การประชาสัมพันธ์ใช้แผ่นพับ เว็บไซต์ แผนที่

การท่องเที่ยวและวารสารประชาสัมพันธ์ ที่พักเป็นโฮมสเตย์ รีสอร์ทและกางเต็นท์นอน ร้านอาหารและแกงเต็นท์นอน ร้านอาหารมีทั้งในและนอกพื้นที่ สินค้าพื้นเมืองเป็นผลิตภัณฑ์อาหารทะเลสดและแปรรูป ผลิตภัณฑ์หัตถกรรม ขนมหวานและกล้วยไม้ ประปาและไฟฟ้าเข้าถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว การเดินทางใช้ถนน ธนบุรี - ปากท่อ คลองโคน - บ้านแหลม หรือถนนเพชรเกษม ผ่านถนนคันกั้นน้ำเค็ม มีรถหรือเรือเช่าเข้าถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ใช้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ งบประมาณได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และการยอมรับของท้องถิ่นดี

รูปแบบการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการเดิน การล่องเรือและการเล่นเรือบนเลนเพื่อชมธรรมชาติชายฝั่ง วิถีชีวิตชาวประมง อาชีพ การแสดงพื้นบ้าน หัตถกรรม การวิ่งวัวลาน การแข่งขัน การชมวัด ศาลเจ้า ตอตะเคียนคู่ การรวมกลุ่มหน่วยงานและการบริการด้านสุขภาพ แต่ละกิจกรรมใช้เวลา 0.30 - 3.00 ชั่วโมงและไม่จำกัดเวลา จัดโปรแกรม 1 วัน หรือ 2 วัน 1 คืน หรือตามสั่ง อาหารและที่พักใช้วิธีสั่งจองหรือจัดเอง องค์การบริหารส่วนตำบล ชุมชนและหน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการ

บริบทที่ไม่มีความพร้อมและมีปัญหา ประกอบด้วย จุดหมายปลายทาง สิ่งทำให้สนุกสนาน ผู้จัดการท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ การประชาสัมพันธ์และการตลาด ที่พัก อาหาร ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง สถานที่และงบประมาณ

คำสำคัญ : การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รูปแบบ วิธีการ ความพร้อม ปัญหา

Setting up Ecotourism in Amphoe Ban Laem, Phetchaburi Province

Assistant Professor Boonyang Kantagard, Supada Khunnarong,
Pattamaporn Yodsanti and Sureerat Temawat

Abstract

The aim of this research is to study context, formulated pattern, procedure, preparedness and problem in 4 Tumbon of Amphoe Ban Laem ecotourism, Phetchaburi Province by collecting preliminary and in-depth data, including the opinions from local collaborative participant.

The result of this community study found that the context of tourism resource as following; mangrove forest, mudflat, mudflat blend sand beach, beach, Kasahoi beach, Laem Luang, coast erosion, bird, temple, shrine, Tacean pairs stump, folk display, handicrafts, cow racing and local career, group, organization, lighthouse and the central market. Destination is touring, travel-related watercraft and sailing on the mud to see the natural shoreline, fishermen lifestyles and health services. They have also attraction on natural shoreline, fisherman lifestyles, group, local career, handicrafts and lighthouse. Moreover, entertainment with propel a plank mud sled and collected shells by using fork, folk display, handicraft, cow racing and competition.

Tumbon Administrative Organization is a travel manager. Tourist guide is the staff in the Tumbon Administrative Organization, student, youth and local personnel. Public relation is released by brochures, web site, maps and journals. The accommodations are home stay, resort and camp. The restaurants are both in and outside the region. Local product as fresh and processed seafood products, handicraft products, dessert and orchids are available. Water and electrical supply are all tourists access. Traveling by car with the Thonburi-Paktore Road and Klong Cone-Ban Laem Road or Petchkasem Road that across the brine blockage barrier road and have car or boat rent access to all tourist destinations. Administration is the place for Tumbon operating. Tumbon Administrative Organization, Province, the Tourism Authority of Thailand and local provide budgets. Local acceptance is well.

The formulated pattern ecotourism is the travel activities by walking, cruising and sailing on the mud to see the natural shoreline, fisherman lifestyles, local career, folk display, handicraft, cow racing and competition, visit the temple, shrine and Tacean pairs stump, group, organization and health services. Each activity takes 0.30 to 3 hours and unlimited time, sets program 1 day or 2 days per night or on order. Food and accommodation can use booking or provide your own. Tumbon Administration Organization, communities and organization are operating.

Context is inconvenient which have both preparedness and problems in destination, entertainment, travel manager, tourist guide, public relations and marketing, accommodation, food, souvenirs, local products, location and budget.

Keyword: Setting up Ecotourism, Formulated pattern, Procedure, Preparedness, Problems

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(1)
บทคัดย่อภาษาไทย	(2)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(4)
สารบัญ	(5)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	2
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	3
คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	3
โจทยวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
จังหวัดเพชรบุรี	7
อำเภอบ้านแหลม	8
ตำบลบางขุนไทร	8
ตำบลปากทะเล	9
ตำบลบางแก้ว	10
ตำบลแหลมผักเบี้ย	12
ความหมายของการท่องเที่ยว	12
แบบจำลองการท่องเที่ยว	13
องค์ประกอบการท่องเที่ยว	15
ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	16
ประเภทการบริการการท่องเที่ยว	17
ทรัพยากรการท่องเที่ยว	17
ลำดับระดับความต้องการการท่องเที่ยวของมาสโลว์	18

จุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว (Tourist Destinations)	18
การดึงดูดใจและการทำให้สนุกสนาน	19
	19
	20
การใช้ชีวิตสนุกสนาน	21
กิจกรรมความสนุกสนานที่นิยม	21
สิ่งที่ใช้รักษาและดึงดูดลูกค้าได้สำเร็จ	21
คำถามสำหรับนักท่องเที่ยว	22
	22
ภาพรวมการตลาดการท่องเที่ยว	23
คุณภาพการบริการการท่องเที่ยว	23
กิจกรรมนักท่องเที่ยวต่างประเทศแต่ละกลุ่มนิยม	25
เหตุผลเบื้องต้นในการเดินทาง	25
นักท่องเที่ยวต่างประเทศมาเที่ยวประเทศไทย	25
ตลาดท่องเที่ยวเป้าหมาย	26
กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายที่มีศักยภาพ	27
โซ่คุณค่าการท่องเที่ยว	27
แนวโน้มการท่องเที่ยว	28
รูปแบบการบริโภคการท่องเที่ยวในอนาคต	29
ปัจจัยที่ทำให้การท่องเที่ยวเจริญเติบโต	30
ผังการวางแผนพัฒนาและจัดการท่องเที่ยว	31
รายการสนับสนุนการนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยว	32
อย่างยั่งยืน	32
	33
ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว ปี 2547 - 2551	33
นโยบายการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของรัฐบาล	34
ยุทธศาสตร์จังหวัดเพชรบุรี	35
การท่องเที่ยวของไทยในรอบสิบปีที่ผ่านมา	36
	36
ประเด็นท้าทายการพัฒนาการท่องเที่ยวในทศวรรษหน้า	ห
ผลกระทบทางการท่องเที่ยว	นำ
การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism)	36
เป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	37
ประเภทการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน	38
	38
	40

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	41
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	43
องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	43
มาตรฐานการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	43
ประโยชน์ของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	45
	45
ลักษณะสำคัญและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	53
หลักเกณฑ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	61
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในศตวรรษที่ 21	66
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตำบลคลองโคน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม	75
ปัญหาการท่องเที่ยว	75
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	88
	90
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	91
กลุ่มตัวอย่าง	93
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	94
วิธีการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล	103
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
1. ตำบลบางขุนไทร	
2. ตำบลปากทะเล	
3. ตำบลบางแก้ว	
4. ตำบลแหลมผักเบี้ย	
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
สรุป	
อภิปราย	
ข้อเสนอแนะ	
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	
ภาคผนวก ข	

สารบัญตาราง

	ห น้ า
ตารางที่ 2.1 กิจกรรมความสนุกสนาน จำนวนนักท่องเที่ยว และร้อยละ	19
ตารางที่ 2.2 กิจกรรมนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 3 กลุ่ม นิยมตามลำดับ	21
ตารางที่ 2.3 กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายต่างประเทศที่มีศักยภาพ 3 กลุ่ม	23

สารบัญภาพ

	ห น้ า
ภาพที่ 2.1 แผนที่ตั้งของตำบลในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	5
ภาพที่ 2.2 แบบจำลองการท่องเที่ยว	11
ภาพที่ 2.3 แผนผังจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว	16
ภาพที่ 2.4 ผังการวางแผนพัฒนาและการจัดการท่องเที่ยว	26
ภาพที่ 2.5 แผนผังการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	33

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ แต่ละปีนำรายได้เข้าประเทศจำนวนมาก กล่าวคือ รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในปี พ.ศ. 2541 จำนวน 242,177 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 547,782 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2550 และในปีเดียวกันรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยจาก 187,897.82 ล้านบาทเพิ่มขึ้นเป็น 380,417.10 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551) รัฐบาลได้เห็นความสำคัญและกำหนดเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน การท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่ภายในเมืองเริ่มอิ่มตัวและไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งการท่องเที่ยวได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วทำให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมอย่างรุนแรง ทั่วโลกจึงให้ความสนใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งนอกจากมีหลายรูปแบบแล้วยังเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและทำให้เกิดความยั่งยืนอีกด้วย

ตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้ว และตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีที่ตั้งติดกับชายฝั่งและต่อเนื่องกัน จากการศึกษาเบื้องต้น พบว่า ในตำบลบางขุนไทรมีสะพานเดินผ่านป่าชายเลน มีการประมงหอยแครง การตีบกระดานเก็บหอยแครงและการล่องเรือตำบลปากทะเลมีป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ มีนกอพยพมาอาศัย และมีกะช้ำหอยมาทับถมชายฝั่งตำบลบางแก้วมีนาเกลือและการนำเกลือมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม เช่น เกลือขัดผิว เกลือหอม และเกลือที่ใช้ในธุรกิจสปา เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ส่วนตำบลแหลมผักเบี้ยเป็นที่ตั้งของโครงการการวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีนกกมาอาศัยที่ป่าชายเลนและหากินปลาที่บ่อบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งมีแหลมหลวงซึ่งเกิดจากหาดเลนทางทิศเหนือและหาดทรายทางทิศใต้มาเชื่อมกันเปรียบเสมือนเป็นทรายเม็ดแรกที่ก่อให้เกิดหาดทรายจนไปถึงภาคใต้ บริเวณนี้นอกจากจะมีสะพานเพื่อเดินชมป่าชายเลนแล้วยังมีเขื่อนหินป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทางด้านใต้ และพลับพลาที่ประทับของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และยังสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบพักค้างคืน หรือโฮมสเตย์ได้อีกด้วย ดังนั้นทั้ง 4 ตำบลที่มีอาณาเขตติดต่อกันน่าจะพัฒนาเป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศเชื่อมต่อกันตั้งแต่ตำบลคลองโคน ตำบลยี่สาร ตำบลบางตะบูน จนถึงตำบลหาดเจ้าสำราญได้เป็นอย่างดีและสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี อย่างไรก็ตามการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวจะต้องจัดองค์ประกอบเพื่อรองรับบริการการท่องเที่ยวเพิ่มเติม ซึ่งจะมี

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและใช้งบประมาณจำนวนมาก ถ้าพัฒนาแล้วไม่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะเป็นการสูญเสียเปล่าทั้งด้านสิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจชุมชน ก่อนดำเนินการเต็มรูปแบบจึงจำเป็นต้องศึกษาบริบท รูปแบบและวิธีการจัดการท่องเที่ยว ตลอดจนความพร้อมและปัญหาของบริบทที่จะเกิดขึ้นเพื่อใช้เป็นข้อมูลการตัดสินใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาบริบท รูปแบบและวิธีการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
2. ศึกษาความพร้อม และปัญหาของบริบทการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษาเฉพาะพื้นที่ 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้วและตำบลแหลมผักเบี้ย

2. ศึกษาช่วงเดือน ตุลาคม 2551 – มีนาคม 2552

3. ศึกษาบริบทเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยว จุดหมายปลายทาง สิ่งดึงดูดใจ สิ่งทำให้

สนุก

สถานที่ ผู้จัดการท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ การประชาสัมพันธ์และการตลาด ที่พัก อาหาร ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ประปา ไฟฟ้า ถนนและการขนส่ง สถานที่ งบประมาณและการยอมรับของท้องถิ่น

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

การจัดการท่องเที่ยว หมายถึง การนำบริบทจากการศึกษามากำหนดรูปแบบและวิธีการรวม

ทั้งการพิจารณาความพร้อม และปัญหาของบริบทในการจัดการท่องเที่ยว

บริบท หมายถึง สิ่งที่น่ามาใช้ในการจัดการท่องเที่ยว

รูปแบบ หมายถึง การนำบริบทมาจัดกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเชิง

นิเวศ

การยอมรับ หมายถึง ความพึงพอใจและการเห็นด้วยจากการสังเกตและการตอบแบบสอบถามที่มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ความพร้อม หมายถึง บริบทการท่องเที่ยวที่ไม่มีปัญหาสามารถนำมาใช้จัดการท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวตามศักยภาพที่เป็นอยู่

โจทย์วิจัย

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้ว และตำบลแหลมผักเบี้ยมีบริบทเป็นอย่างไร
2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้ว และตำบลแหลมผักเบี้ยควรมีรูปแบบและวิธีการอย่างไร
3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้ว และตำบลแหลมผักเบี้ยมีความพร้อมของบริบทเป็นอย่างไร
4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้ว และตำบลแหลมผักเบี้ยมีปัญหาของบริบทอย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบบริบท รูปแบบ วิธีการ ความพร้อม และปัญหาของบริบทการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลเป้าหมาย
2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลเป้าหมายเกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน

บทที่ 2

เอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จังหวัดเพชรบุรี

จังหวัดเพชรบุรีอยู่ในภาคกลาง มีอาณาเขตติดกับฝั่งทะเลอ่าวไทยทางทิศตะวันตก เป็นเมืองที่เก่าแก่ มีประวัติศาสตร์และความเป็นมายาวนาน มีพื้นที่ 6,255.138 ตารางกิโลเมตร มี 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอแก่งกระจาน อำเภอเขาย้อย อำเภอชะอำ อำเภอท่ายาง อำเภอบ้านลาด อำเภอบ้านแหลม และอำเภอหนองหญ้าปล้อง มีแม่น้ำเพชรบุรีไหลจากต้นน้ำที่อำเภอแก่งกระจานเข้าสู่อำเภอท่ายาง เมื่อรับน้ำจากห้วยฝักที่มีต้นน้ำอยู่ในอำเภอท่ายางและห้วยแม่ประจันที่มีต้นน้ำอยู่ในอำเภอหนองหญ้าปล้องแล้ว จะไหลผ่านอำเภอท่ายางเข้าสู่อำเภอบ้านลาด อำเภอเมือง อำเภอบ้านแหลม จนถึงวัดปากคลอง ตำบลบางครกจะแยกเป็นแม่น้ำบางตะบูนไหลผ่านตำบลบางครกและลงทะเลที่อ่าวบางตะบูน ส่วนแม่น้ำเพชรบุรีจะไหลลงสู่ทะเลที่อ่าวบ้านแหลม แม่น้ำเพชรบุรีเปรียบเหมือนสายเลือดที่นำความอุดมสมบูรณ์มาหล่อเลี้ยงชาวเพชรบุรีได้ทำมาหากินทั้งบนบกและท้องทะเล

อำเภอบ้านแหลม

อำเภอบ้านแหลมอยู่ติดกับทะเล มีชายฝั่งยาวประมาณ 32 กิโลเมตร เป็นพื้นที่ราบ ภูมิอากาศแบบมรสุม มี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝนและฤดูหนาว อากาศทั่วไปค่อนข้างอบอุ่น ไม่ร้อนหรือหนาวเกินไป อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 15 - 40 องศาเซลเซียส ได้รับความอบอุ่นและไอน้ำจากทะเล มีทั้งน้ำจืด น้ำกร่อยและน้ำเค็ม มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล วิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่หลากหลยต่างไปจากอำเภออื่นๆ ซึ่งมีคุณค่าแก่การศึกษาและพักผ่อนหย่อนใจสำหรับนักท่องเที่ยว มีที่ตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครรวมทั้งการ

คมนาคมสะดวกสบาย สามารถมาเช่าเย็นกลับหรือพักค้างคืนโดยใช้บริการที่พักธรรมดาจนถึงโรงแรมชั้นดี มีป่า เขา ต้นน้ำลำธาร และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่บริเวณใกล้เคียงภายในจังหวัดให้นักท่องเที่ยวได้เลือกชมตามต้องการ

อำเภอบ้านแหลมมี 10 ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านแหลม ตำบลบางตะบูน ตำบลบางตะบูนออก ตำบลบางครก ตำบลท่าแร้ง ตำบลท่าแร้งออก ตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้ว และตำบลแหลมผักเบี้ย ดังในภาพที่ 2.1 มีประชากร 56,387 คน ประกอบอาชีพการประมงเป็นส่วนใหญ่ รองลงมา

ภาพที่ 2.1 แผนที่ตั้งของตำบลในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

เป็นการเกษตร ส่วนปศุสัตว์ ทำนาเกลือ อุตสาหกรรมและอื่นๆ มีเพียงเล็กน้อย ตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้วและตำบลแหลมผักเบี้ยมีพื้นที่ติดกับชายฝั่งทะเลทั้งหมดและมีอาณาเขตติดต่อกันตามลำดับ เนื่องจากเป็นพื้นที่ใกล้ปากแม่น้ำโดยเฉพาะแม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำบางตะบูนและแม่น้ำแม่กลอง รวมทั้งคลองน้ำจืดไหลลงสู่ทะเล ลม คลื่นและกระแสน้ำทำให้ชายฝั่งทะเลมีโคลน ททรายและเปลือกหอยมาทับถมเกิดเป็นหาดโคลนและหาดทรายไปตามแนวชายฝั่ง หาดเหล่านี้มีความลาดเอียงน้อยเหมือนบนบก ขณะน้ำลงต่ำสุดหาดจะมีอาณาเขตห่างจากฝั่งบางจุดถึง 5 กิโลเมตร หาดโคลนจะมีป่าชายเลนขึ้นอย่างอุดมสมบูรณ์และเป็นบริเวณที่แผ่นดินงอก ส่วนหาดทรายมักเป็นบริเวณที่ถูกกัดเซาะและไม่มีป่าชายเลน

พื้นที่บนชายฝั่งเป็นที่ราบต่ำ แต่ก่อนเมื่อน้ำท่วมน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรีจะล้นตลิ่งไหลบ่าผ่านที่ลุ่มและคลองสู่ทะเล แต่ปัจจุบันจะไหลตามคลองชลประทานและคลองธรรมชาติบางส่วน จึงเกิดการเชื่อมต่อของน้ำจืด น้ำกร่อยและน้ำเค็ม พื้นที่น้ำจืดจะเป็นที่นา สวนผลไม้และบ่อปลา บริเวณน้ำกร่อยจะเป็นนาุ้ง ส่วนน้ำเค็มจะเป็นนาเกลือ มีแหล่งน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำกระจายอยู่ทั่วไป จึงมีนกประจำถิ่นและนกอพยพมาอยู่อาศัย ชายฝั่งทะเลมีความอุดมสมบูรณ์ มีกุ้ง หอย ปู ปลานานาชนิด ปลาหมึก เคยและสัตว์น้ำอื่นๆ ให้คนในพื้นที่ได้อาศัยเลี้ยงชีพ และมีผลิตภัณฑ์ด้านอาหารทะเลออกมาจำหน่ายมากมาย

ตำบลบางขุนไทร

สมัยก่อนพื้นที่ตำบลบางขุนไทรส่วนใหญ่มีชาวจีนอพยพมาตั้งถิ่นฐานทำอาชีพทางประมง และมีคนหนึ่งชื่อขุน วันหนึ่งนายขุนได้นำไซไปดักปลาในคลองที่มีต้นไทร เมื่อไปก็ไม่ได้ปลาแต่พบทองอยู่ในไซ นายขุนดีใจนำทองไปขายและนำเงินมาสร้างวัดชื่อ “วัดไทรทอง” ต่อมาการประกอบอาชีพทางทะเลมีรายได้ดีชาวบ้านจึงอพยพเข้ามา มากขึ้นจนกลายเป็นหมู่บ้าน แต่ก่อนจะเรียกหมู่บ้านว่า “บาง” เพื่อเป็นสิริมงคลจึงตั้งชื่อหมู่บ้านจากชื่อนายขุนร่วมกับชื่อวัดว่า “บางขุนไทรทอง” และต่อมากลายเป็น “บางขุนไทร” จนถึงทุกวันนี้

มีพื้นที่ 15,732 ไร่ (25.17 ตารางกิโลเมตร) เป็นที่ราบลุ่มและที่ราบชายฝั่งทะเล มีพื้นที่น้ำเค็มประมาณร้อยละ 60 ที่เหลือเป็นน้ำจืด เป็นที่ราบร้อยละ 98.72 และเป็นพื้นน้ำร้อยละ 1.28 ฝั่งทะเลมีพื้นที่ป่าชายเลนประมาณพันกว่าไร่ ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดหอยแครงและหอยเสียบตามธรรมชาติที่สมบูรณ์และใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

มีหมู่บ้าน 11 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านบางขุนไทร หมู่ที่ 2 บ้านบางขุนไทร(ศาลเจ้า) หมู่ที่ 3 บ้านบางขุนไทร หมู่ที่ 4 บ้านแขก หมู่ที่ 5 บ้านดอนผิงแดด หมู่ที่ 6 บ้านดอนวัด หมู่ที่ 7 บ้านดอนไทย หมู่ที่ 8 บ้านบางอินทร์ หมู่ที่ 9 บ้านป่าขาด หมู่ที่ 10 บ้านสามัคคี และหมู่ที่ 11 บ้านดอนหอยแครง มีประชากรประมาณ 7,202 คน ประกอบอาชีพการประมงชายฝั่งมากที่สุด โดยเฉพาะการเก็บหอยแครง

ส่วนอาชีพอื่นๆ ได้แก่ การทำนาเกลือ ทำนา เลี้ยงปลาและรับจ้าง (องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร, 2552)

สิ่งที่น่าสนใจควรแก่การศึกษาและเยี่ยมชม หาดซื่อและพักผ่อนหย่อนใจมีดังนี้

1. กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล
2. กลุ่มทอผ้าไหมประดิษฐ์
3. ศาลพระภูมิไม้
4. กลุ่มผลิตน้ำปลา
5. กลุ่มเกษตรธรรมชาติบางขุนไทร
6. กลุ่มแปรรูปอาหารทะเลแห้ง
7. กะปิ
8. สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 6 เพชรบุรี

ตำบลปากทะเล

ตามคำบอกเล่าของคนรุ่นก่อนที่สืบต่อกันมาว่าคลองปากทะเลกว้างกว่าปัจจุบัน มีชาวประมง นักเดินเรือและพ่อค้านำเรือประมงและเรือจลอม (เรือสินค้า) มาหลบพายุ ในอดีตคลองปากทะเลจึงเป็นแหล่งขนส่งและแลกเปลี่ยนสินค้าทางเรือระหว่างกัน เป็นเส้นทางขนส่งทางน้ำที่สำคัญและยังเป็นคลองระบายน้ำที่แยกจากแม่น้ำเพชรบุรี ผ่านคลองวัดเกาะ ตำบลช่องสะแก ตำบลบางจาน และไหลลงสู่ทะเลที่ปากคลองปากทะเล จึงเรียกบริเวณนี้ว่า “ปากทะเล” มาตลอด และตั้งชื่อตำบลนี้ว่า “ตำบลปากทะเล”

มีพื้นที่ 5,545 ไร่ (8.87 ตารางกิโลเมตร) เป็นพื้นที่ราบและที่ราบชายฝั่ง มีน้ำท่วมถึง มีความลาดชันน้อยกว่าร้อยละ 1 พื้นที่ทิศเหนือ ทิศตะวันออกและทิศใต้ใช้ทำนาเกลือ ส่วนทิศตะวันตกจะใช้ทำนาข้าว ฝั่งทะเลมีป่าชายเลนค่อนข้างสมบูรณ์ เป็นแหล่งกำเนิดของกุ้ง หอย ปู ปลา โดยเฉพาะหอยแครงและหอยเสียบ

มีหมู่บ้าน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านดอนมะขามยางเนื้อ หมู่ที่ 2 บ้านปากทะเลนอก หมู่ที่ 3 บ้านปากทะเลใน และหมู่ที่ 4 บ้านบางอินทร์พัฒนา มีประชากรประมาณ 2,365 คน ส่วนใหญ่ประกอบ

อาชีพรับจ้าง ส่วนอาชีพอื่นๆ ได้แก่ การประมง การทำนาเกลือ การเลี้ยงปลาน้ำจืด การทำนาและการค้าขาย (องค์การบริหารส่วนตำบลปากทะเล, 2552)

สิ่งที่น่าสนใจควรแก่การศึกษาเยี่ยมชม หาซื้อและพักผ่อนหย่อนใจมีดังนี้

1. วัดในปากทะเล
2. วัดนอกปากทะเล
3. แหล่งดูนก
4. ป่าชายเลน
5. ลินค้าพื้นเมือง ได้แก่ เกลือทะเล กะปิ หอยเสียบและทองหยอด

ตำบลบางแก้ว

ชาวบ้านได้เล่าสืบต่อกันมาว่า มีพ่อค้าชาวจีนแล่นเรือสำเภามาบรรทุกถ้วย ชาม โอง ไหและแก้วหลายประเภทจากเมืองจีนมาขายแต่ประสบกับมรสุมทำให้เรือล่ม จึงมีเศษแก้ว ถ้วย ชามและอื่นๆ ซัดเข้าฝั่งกระจายที่บริเวณชายหาด ประกอบกับพื้นที่บริเวณนี้มีกะซำเปลือกหอยอยู่ทั่วไปเมื่อผสมกับเศษแก้วจึงดูระยิบระยับตาไปทั่วบริเวณ เมื่อมีชาวบ้านย้ายถิ่นฐานเข้ามาจับจองที่อยู่อาศัยและทำมาหากินจึงเรียกพื้นที่นี้ว่า “บางแก้ว” และกลายเป็นตำบลบางแก้วในปัจจุบัน

มีเนื้อที่ 15,475 ไร่ (24.76 ตารางกิโลเมตร) เป็นที่ราบ ความลาดชันไม่เกินร้อยละ 1 และพื้นที่ลุ่มชายฝั่งทะเล มีพื้นที่ป่าชายเลนทางทิศตะวันออก มีประโยชน์ด้านกิจการป่าไม้ มีทรัพยากรสัตว์น้ำพวก กุ้ง หอย ปูและปลานานาชนิด

มีหมู่บ้าน 8 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านบางแก้ว หมู่ที่ 2 บ้านนาแค หมู่ที่ 3 บ้านทำเนียบ หมู่ที่ 4 บ้านบนดอน หมู่ที่ 5 บ้านหนองแก้ว หมู่ที่ 6 บ้านนาบัว หมู่ที่ 7 บ้านร่องใหญ่ และหมู่ที่ 8 บ้านเมือง

กลาง มีประชากร 4,953 คน ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพการประมง ทำนาเกลือ รับจ้างและทำนา (องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว, 2552)

สิ่งที่น่าในใจควรแก่การศึกษา เยี่ยมชม หาซื้อและพักผ่อนหย่อนใจมีดังนี้

1. อาหารทะเลแปรรูปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมมีปัญญาบางแก้ว
2. ผลิตภัณฑ์เกลือทะเลและเกลือไอโอดีน
3. ผลิตภัณฑ์เกลือหอมแปรรูปของกลุ่มอาชีพเกลือทะเลกึ่งหันทอง
4. วิถีชีวิตตำบลบางแก้ว
5. ผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นรูปถาญี
6. รำโทน
7. สวนกล้วยไม้

ตำบลแหลมผักเบี้ย

ชาวบ้านอพยพเข้ามาอยู่พื้นที่นี้มาจากไหนไม่มีผู้ใดทราบ แต่ในพื้นที่มีหาดทรายขาวยื่นเป็นแหลมออกไปในทะเลและมีผักเบี้ยขึ้นอยู่จำนวนมาก ชาวบ้านต่างพากันเรียกแหลมนี้ว่า “แหลมผักเบี้ย” และเรียกหมู่บ้านว่า “บ้านแหลมผักเบี้ย” ต่อมาราชการได้จัดตั้งเป็นตำบลและเรียกว่า “ตำบลแหลมผักเบี้ย”

มีเนื้อที่ 6,039 ไร่ (9.6624 ตารางกิโลเมตร) เป็นที่ราบลุ่มตามแนวชายฝั่งทะเล มีพื้นที่ป่า ชายเลนด้านทิศตะวันออกที่เป็นประโยชน์ต่อกิจการป่าไม้ และแหล่งกำเนิดสัตว์น้ำสำคัญ ได้แก่ กุ้ง หอย ปู และปลา พื้นที่ราบต่ำชายทะเลเหมาะสมกับการทำนาเกลือซึ่งมีการดำเนินการมากกว่าพันไร่

มีหมู่บ้าน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านพระเนิน หมู่ที่ 2 บ้านดอนใน หมู่ที่ 3 บ้านดอนกลาง และหมู่ที่ 4 บ้านดอนคุดี มีประชากรประมาณ 2,106 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง รองลงมาเป็นการ

ทำนาเกลือ การเลี้ยงอาร์ทีเมีย (ไรกุ้ง) การรับจ้างทั่วไปและการค้าขาย (องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมผักเบี้ย, 2552)

สิ่งที่น่าสนใจควรแก่การศึกษา เชื่อมชม หาซื้อและพักผ่อนหย่อนใจมีดังนี้

1. แหลมทรายเม็ดแรก
2. หาดสมุทรธาราม
3. กิจกรรมดูนก
4. โครงการพระราชดำริ
5. เดินสะพานไม้ชมธรรมชาติ
6. ชมวิถีชีวิตชาวเล

ความหมายของการท่องเที่ยว

พจนานุกรมภาษาอังกฤษคอลลินส์คอบิลด์ (Collins Cobuild English Dictionary) ให้ความหมายว่า ธุรกิจการจัดหาบริการสำหรับคนในวันหยุด

คอลลด์แมน (Coltman) ให้ความหมายว่า การกระทำเกี่ยวกับการเดินทางที่มีความพึงพอใจพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมจัดหาบริการให้คนมีโอกาสพ้นจากสิ่งแวดล้อมปกติและงานประจำของบุคคล

การเดินทางและการท่องเที่ยว (Travel and Tourism) ให้ความหมายว่า เป็นกิจกรรมเดินทางไป มีการพักค้างคืนและจุดหมายปลายทาง (เทิดชาย ช่วยบำรุง, ม.ป.ป.)

ความหมายเป็นที่ยอมรับหลายทศวรรษที่ผ่านมา คือ การเคลื่อนย้ายของคนชั่วคราว เพื่อให้เป็นไปตามจุดหมายปลายทางในนอกสถานที่ทำงานและที่พักอาศัยตามปกติ ขณะที่กำลังพักอยู่มีกิจกรรม

รองรับเพื่อให้ได้จุดหมายปลายทางในข้างต้น รวมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่พึงพอใจตามความต้องการของนักท่องเที่ยว (Cook et al., 2006)

ความหมายการท่องเที่ยวในแง่คนตาบอดคล้ำข้าง เป็นการดำเนินการที่ประกอบด้วยบริษัท การท่องเที่ยว การขนส่ง การอำนวยความสะดวก(ที่พักและอาหาร) อาหารและเครื่องดื่ม การดึงดูดใจ (สวนกุสวานผลิตเพลิน) และจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว

องค์การสหประชาชาติให้ความหมายการท่องเที่ยวว่า เป็นการเดินทางเพื่อความบันเทิง รื่นเรใจ เยี่ยมญาติหรือการไปร่วมประชุม แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพเป็นหลักเป็นฐานหรือไปพำนักอยู่เป็นการถาวร

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้ความหมายว่า เป็นการเดินทางตามเงื่อนไขกำหนดที่เป็นสากล 3 ประการ กล่าวคือ

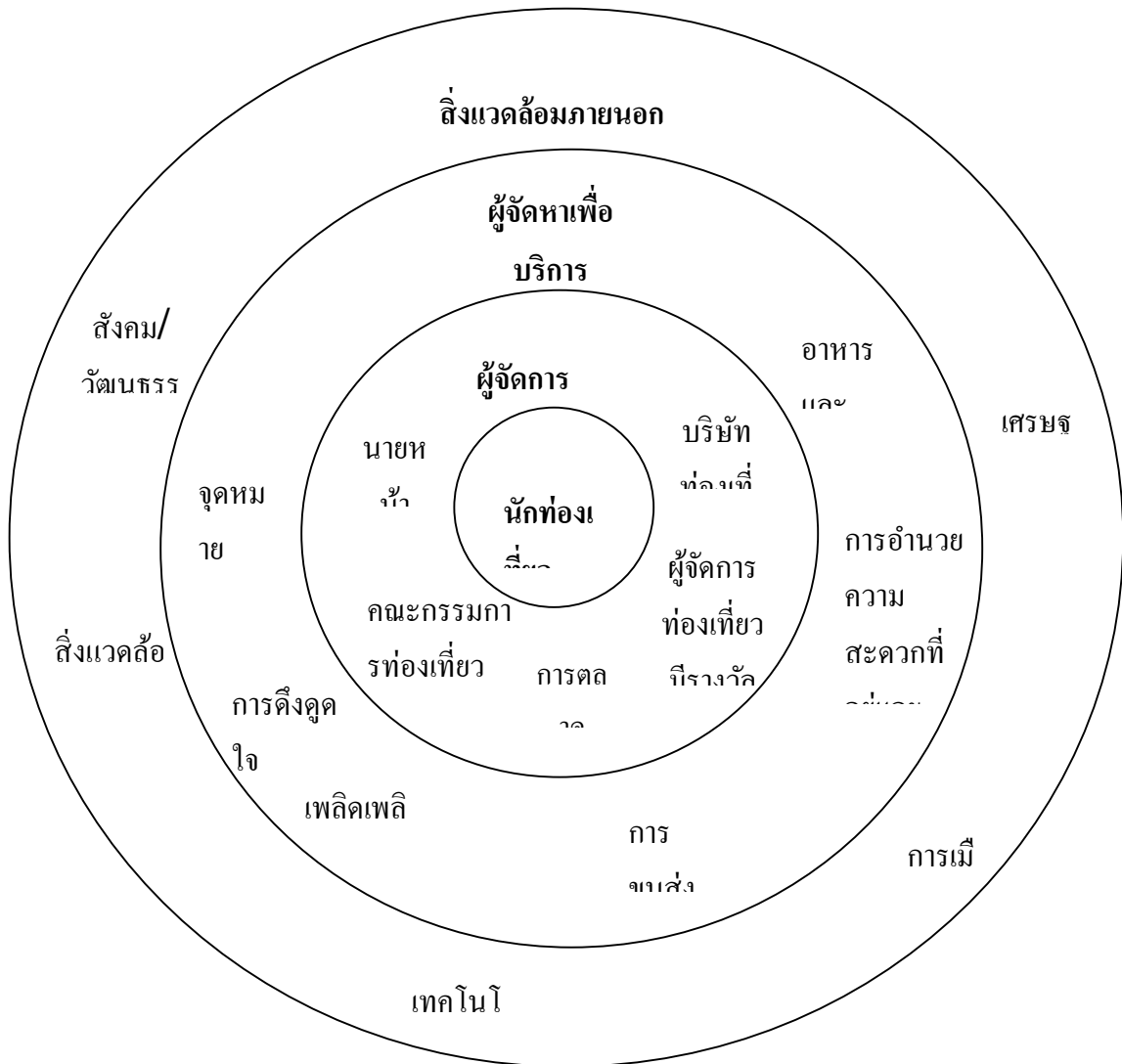
1. เดินทางจากที่อยู่ปกติไปที่อื่นชั่วคราว
2. เดินทางโดยสมัครใจ
3. ไม่ใช่เดินทางไปประกอบอาชีพหรือหารายได้และไม่ใช่นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในจังหวัดที่เดินทางไป โดยที่จุดประสงค์การเดินทางไม่เฉพาะเพื่อการพักผ่อนหรือสวนกุสวานรื่นเรใจ แต่รวมทั้งเพื่อประชุมสัมมนา ศึกษาหาความรู้ กีฬา ติดต่อธุรกิจหรือเยี่ยมญาติ (ยุพดี เสตพรรณ, 2548)

สรุปการท่องเที่ยวเป็นการเดินทางออกจากที่อยู่อาศัยประจำไปยังแหล่งเป้าหมายที่มีที่พัก อาหาร เครื่องดื่มและสิ่งดึงดูดใจรองรับทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ

แบบจำลองการท่องเที่ยว (Tourism Model)

แบบจำลองการท่องเที่ยวสามารถแสดงเป็นแผนผังดังในภาพที่ 2.2 ดังนี้

ภาพที่ 2.2 แบบจำลองการท่องเที่ยว

(Cook et al., 2006 : 7)

แบบจำลองการท่องเที่ยวข้างต้น นอกจากจะสามารถพิจารณาสิ่งที่ใช้ในการท่องเที่ยวและองค์ประกอบการท่องเที่ยวแล้ว ยังนำมาใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง อุปสรรคและโอกาสในการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อจัดการท่องเที่ยวได้อีกด้วย กล่าวคือ

1. สิ่งแวดล้อมภายใน ประกอบด้วย

1.1 นักท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศ

1.2 ผู้จัดการท่องเที่ยว ได้แก่ คณะกรรมการการท่องเที่ยว บริษัทท่องเที่ยว นายหน้าท่องเที่ยว การตลาดโดยตรงและผู้จัดการท่องเที่ยวมีรางวัล

1.3 ผู้จัดการบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม การอำนวยความสะดวกด้านที่พัก การขนส่งและการเดินทาง สิ่งดึงดูดใจ สนุกสนานและเพลิดเพลิน และจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว

2. สิ่งแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย เศรษฐกิจ การเมือง สังคม/วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี

องค์ประกอบการท่องเที่ยว (Tourism Component)

มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. ส่วนผู้จัดองค์การการท่องเที่ยว ได้แก่ คนซื้อขายการท่องเที่ยว ผู้ขายส่ง/นายหน้าซื้อขายการท่องเที่ยว ตัวแทนการท่องเที่ยวรายย่อย ผู้จัดองค์การประชุม ตัวแทนสั่งจอง ผู้จัดองค์การการท่องเที่ยวมีรางวัลและอื่นๆ

2. ส่วนการขนส่ง ได้แก่ สายการบิน เส้นทางเดินเรือ/ท่าจอดสำหรับนักเล่นเรือ ทางรถไฟ คนซื้อขายรถบัส/รถประจำทางระหว่างเมือง คนซื้อขายการเช่ารถ หมู่บ้านที่เป็นห้องชุดให้เช่า/แฟลต/กระท่อม คอนโดมิเนียม/ที่พัก ขบวนการท่องเที่ยวและอยู่กับที่ / ที่ต้องพักแรม ที่จอดเรือและอื่นๆ

3. ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ โรงแรม/โรงแรมมีที่จอดรถ บ้าน/เตียงนอนสำหรับพักและอาหารเช้า โรงนา ที่พักที่ออกค่าเช่าร่วมกัน ศูนย์แสดงสินค้า หมู่บ้าน/วันหยุด ศูนย์การประชุมแสดงนิทรรศการ สินค้าที่ระลึก อาหารและเครื่องดื่มและอื่นๆ

4. ส่วนการดึงดูดใจ ได้แก่ อุทยานที่มีสาระ พิพิธภัณฑ์ อุทยานแห่งชาติ อุทยานชีวิตป่า สวน ศูนย์ ที่ตั้งมรดกของคนในอดีต ศูนย์จัดกิจกรรมการกีฬา ศูนย์ที่มีสาระ/สนุกสนาน ประเพณีเหตุการณ์และอื่นๆ

5. ส่วนการจัดองค์การปลายทาง ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งชาติ องค์การการท่าอากาศยานปลายทาง สำนักงานการท่องเที่ยวเขต สำนักงานการท่องเที่ยวท้องถิ่น สมาคมการท่องเที่ยวและอื่นๆ

องค์ประกอบการท่องเที่ยวจะต้องจัดหาและคัดเลือกมาให้บริการให้เหมาะสมในการท่องเที่ยวแต่ละประเภท มีความสำคัญต่อความเจริญของธุรกิจจะต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

แบ่งตามการดึงดูดใจมี 4 ประเภท ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (Natural Attraction) ด้านกายภาพ เช่น ภูมิศาสตร์ ธรณีวิทยา สมุทรศาสตร์และภัยธรรมชาติ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรทางทะเล พืชพรรณ และสัตว์ป่า

2. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถานและศาสนสถาน (Historical and Archaeological Attraction) เช่น ชุมชน - เมืองและภูมิปัญญา

3. แหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมและประเพณี (Culture Attraction) เช่น การเกษตรกรรม

4. แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-made Attraction) ได้แก่ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐาน

ประเภทการบริการการท่องเที่ยว

แบ่งเป็นประเภทได้ดังนี้

1. บริการที่พัก
2. บริการอาหารและเครื่องดื่ม
3. บริการคมนาคมขนส่งเพื่อการท่องเที่ยว
4. บริการจำหน่ายสินค้าและสินค้าที่ระลึก
5. บริการนำเที่ยว
6. บริการตัวแทนจำหน่ายเพื่อการท่องเที่ยว
7. บริการนันทนาการ

ทรัพยากรการท่องเที่ยว

เป็นสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมและวัฒนธรรมประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมของท้องถิ่น มีความเด่นเป็นเอกลักษณ์ที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้มาเยือนมี 3 ประเภท

1. ประเภทธรรมชาติ เช่น

- 1.1 ภูเขา น้ำตก ถ้ำและลำธาร
- 1.2 ทะเล หาดทราย หาดหินและทะเลทราย
- 1.3 เกาะและแก่ง
- 1.4 พุน้ำร้อนและบ่อน้ำร้อน
- 1.5 เขตสงวนพันธุ์สัตว์และสวนสัตว์เปิด
- 1.6 อุทยานแห่งชาติ วนอุทยานและสวนรุกชาติ
- 1.7 เขื่อนและอ่างเก็บน้ำ
- 1.8 แหล่งน้ำจืด (ห้วย หนอง คลองและบึง)
- 1.9 ปะการังและธรรมชาติใต้ทะเล
2. ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถานและศาสนา เช่น
 - 2.1 วัด
 - 2.2 โบราณสถานและอุทยานประวัติศาสตร์
 - 2.3 ชุมชนโบราณ
 - 2.4 พิพิธภัณฑ์
 - 2.5 ศาสนสถาน
 - 2.6 กำแพงเมืองและคูเมือง
 - 2.7 อนุสาวรีย์และอนุสรณ์สถาน
3. ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม เช่น
 - 3.1 งานประเพณี
 - 3.2 ชีวิตความเป็นอยู่ วิถีชีวิต เช่น หมู่บ้าน ชาวเขาและสภาพชีวิตของชาวเล
 - 3.3 ศูนย์วัฒนธรรม
 - 3.4 สวนสนุก สวนน้ำและพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ
 - 3.5 ไร่ นา สวน พืช ผักและผลไม้
 - 3.6 เหมือง
 - 3.7 กีฬาต่างๆ ทั้งทางน้ำและทางบก
 - 3.8 แหล่งซื้อสินค้าและศูนย์การค้า
 - 3.9 แหล่งบันเทิง

3.10 โรงละคร โรงภาพยนตร์ สถานที่จัดการแสดงของทางวัฒนธรรมและการเล่นอื่นๆ ในท้องถิ่น

3.11 โรงงานอุตสาหกรรม

3.12 บริเวณเมืองที่ทันสมัย

3.13 สินค้าพื้นเมืองและผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นบ้าน

3.14 ร้านขายของที่ระลึกและขายสินค้าพื้นเมือง ได้แก่ เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ เครื่องหนัง เครื่องแต่งบ้าน อาหาร เครื่องใช้ประจำบ้าน ของเด็กเล่น ของที่ระลึกประเภทหัตถกรรมพื้นบ้านและอื่นๆ

สำหรับเทศกาลประเพณีการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แบ่งเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. งานประเพณีเกี่ยวกับศาสนาและความเชื่อ เช่น งานแห่เทียนพรรษา งานชักพระ งานบุญบั้งไฟ งานเทศกาลกินเจ งานสงกรานต์และงานลอยกระทง
2. งานเทศกาลตามฤดูกาล เช่น งานมหกรรมไม้ดอกไม้ประดับ งานระกำหวาน งานกลางสาดงานลำไย งานวันลั่นจี่และอื่นๆ
3. งานประเพณีพื้นบ้าน เช่น งานแข่งเรือ วิ่งควาย ผูกเสี้ยว งานแสดงของช้าง งานเทศกาลร่มบ่อสร้าง งานสัปดาห์ข้ามแม่น้ำแคว งานแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าลิไท งานเทศกาลเที่ยวเมืองไทย งาน

แสดงศิลปวัฒนธรรมระหว่างภาค งานนบพระเล่นเพลง งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช งานพระนครคีรีและอื่นๆ (ยุพดี เสด็จพรรณ, 2548)

ลำดับระดับความต้องการการท่องเที่ยวของมาสโลว์ (Maslow)

ความต้องการในการท่องเที่ยวตามแนวทางของมาสโลว์มีดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs)

- 1.1 โปรแกรมการท่องเที่ยวที่จัดให้มีที่พักพิงที่อบอุ่น
- 1.2 หยูคหาอาหารได้ง่ายในอุทยานทิม (Theme Park)
- 1.3 ที่พักนอนตั้งเป็นระยะสำหรับนักท่องเที่ยวตลอดคืน

2. ความปลอดภัย (Safety Needs)

- 2.1 มีการบริการสำรองที่หน่วยงานรัฐบาลอนุญาตหรือการหาที่ตั้ง
- 2.2 เส้นทางนั่งเรือเที่ยวมีการอำนวยความสะดวกด้านการพยาบาลและแพทย์ให้บริการ

ที่ได้มาตรฐาน

- 2.3 มีการบริการนักท่องเที่ยวในที่ตั้งประหลาดหรือไม่คุ้นเคย

3. ความต้องการอยู่ร่วมกัน (Belongingness Needs)

- 3.1 กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีคนสนใจและ/หรือภูมิหลังที่คล้ายกัน
- 3.2 กลุ่มที่รู้จักกันจากการอยู่ร่วมกันในโปรแกรมเป็นนิจสินที่มีการจัดหาสายการบิน

โรงแรม ภัตตาคารและบริษัทให้รถเช่า

- 3.3 การเดินทางไปสำรวจบรรพบุรุษของคนคนหนึ่ง

4. การมีเกียรติ (Estem Needs)

- 4.1 ฐานะของคนชั้นสูงสำหรับโปรแกรมที่เป็นนิจสิน เกี่ยวกับสมาชิกทอง เงินหรือบรอนซ์
- 4.2 การให้รางวัลเชิงใจด้านการท่องเที่ยวแก่บริษัทที่ดำเนินการชั้นดี
- 4.3 การให้ดอกไม้ เครื่องดื่มชั้นดีและเหรียญที่ระลึกอื่นๆ แก่ผู้มาเยือนเพื่อเป็นที่ระลึกในโอกาสพิเศษ

โอกาสพิเศษ

5. ความต้องการที่แท้จริงของตนเอง (Self-actualization Needs)

- 5.1 การท่องเที่ยวและล่องเรือเพื่อการศึกษา
- 5.2 การเดินทางในที่แห่งหนึ่งเพื่อชวนให้ชมจนถึงข้อจำกัดทางกายภาพของแต่ละคน
- 5.3 การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมก่อนที่จะไปท่องเที่ยวในเมืองอื่น (Cook, et al., 2006)

จุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว (Tourist Distination)

สามารถแสดงเป็นแผนผังดังในภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 แผนผังจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว

ระดับ กา ร พั ฒ นา เชิง อุ ฏ กา ล	เป้า น จ ก า ล	<p>ความเพลิดเพลินตามฤดูกาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ที่พักบนภูเขา - ที่พักชายทะเล - ที่พักร้อน 	
	ไม่ เป็ น จ ก า ล	<p>ที่ห่างไกลจากความวุ่นวายของชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ที่พักขนาดเล็กเพื่อล่าสัตว์และตกปลา - บ้านรับรองในทุ่งที่โดดเด่นและสันโดษ 	<p>กิจกรรมกีฬาที่มีไฟส่องสว่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - กีฬาวันหยุดที่มีหิมะ - ที่พักเล่นกอล์ฟ
		<p>การเชื่อมโยงสู่อดีต</p> <ul style="list-style-type: none"> - สิ่งที่เป็นมรดก - ศาสนา 	<p>สถานที่สนุกของผู้มีฐานะตลอดปี</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานที่สปา - สถานที่คาสิโน - สถานที่ผสมผสาน - เล่นเรือเที่ยว <p>แสงสว่างและสถานที่น่าชมในเมือง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายที่ต้องการในชุมชนเมือง
		การพัฒนาจำกัด	การพัฒนาในระดับสูง

ระดับการพัฒนาเชิงพาณิชย์

(Cook et al., 2006: 288)

จุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับความเพลิดเพลินตามฤดูกาล ที่ห่างไกลจากความวุ่นวายของชุมชน การเชื่อมโยงสู่อดีต กิจกรรมกีฬาที่มีไฟส่องสว่าง สถานที่สนุกของผู้มีฐานะตลอดปีและแสงสว่างและสถานที่น่าชมในเมือง ซึ่งมีระดับการพัฒนาเชิงฤดูกาลและเชิงพาณิชย์แตกต่างกัน

การดึงดูดใจและการทำให้สนุกสนาน

การดึงดูดใจเกี่ยวข้องกับที่ตั้งธรรมชาติ วัตถุ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่สร้างขึ้นที่ชวนดูเป็นพิเศษทั้งนักท่องเที่ยวและผู้มาเยี่ยมชม รวมทั้งการดึงดูดใจเหล่านี้ นักท่องเที่ยวและผู้เยี่ยมชมอาจจะมองและเห็นว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชีวิตมีความสุขสนุกสนาน เช่น ตลาดนัดและประเพณี จัดเป็นการ

ดึงดูดใจชั่วคราวที่มีกิจกรรม สถานที่มอดู และสถานที่พบปะที่ทำให้ชีวิตสนุกสนานในรูปแบบต่างๆ
อย่างไรก็ตามการดึงดูดใจมักเป็นเรื่องถาวรส่วนการทำให้สนุกสนานจะเป็นเรื่องชั่วคราว

การดึงดูดใจทางมรดก (Heritage Attractions)

เป็นสถานที่ โครงสร้างและกิจกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม มีลักษณะแตกต่างกันทั่วโลก มีขนาดตั้งแต่ศาลาจารึกจนถึงกำแพงเมืองจีน เช่น พิพิธภัณฑ์และที่ตั้งทางประวัติศาสตร์ สวนสัตว์และพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ อุทยานและเขตสงวนและที่ตั้งธรรมชาติอื่นๆ รวมทั้งวัฒนธรรมเกี่ยวกับสิ่งที่ทำด้วยมือ ภาษา ประเพณี ศิลปะการกิน ศิลปะและดนตรี ประวัติศาสตร์และภาพของที่ระลึก งานฝีมือและเทคโนโลยี สถาปัตยกรรม ศาสนาและกระบวนการการแก้ ระบบการศึกษา เครื่องแต่งกายและกิจกรรมตามสบาย

การดึงดูดใจทางการค้า (Commercial Attractions)

เป็นการพัฒนารองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น อุทยานพักผ่อนหย่อนใจ (Amusement Parks) เป็นสถานที่จัดหาเสียง แสง จี๊มา เสียงโชคและอาหาร

อุทยานธีม (Theme Parks) เป็นอุทยานที่มีจุดหมายปลายทางในตัวของมันเอง โดยรวมความสนุกสนาน อาหาร เครื่องดื่มและสิ่งแวดล้อมที่ต่างไปจากข้างนอก นักท่องเที่ยวยอมที่จะหนีจากโลกความเป็นจริงเข้าไปชม มีความอัศจรรย์ด้วยเทคโนโลยีและการก่อสร้างอย่างประณีตบรรจง เช่น อุทยานมหาสมุทรในฮ่องกง

การเล่นเกมส์ (Gaming)

การพนันในสหรัฐอเมริกาและแคนาดาถือเป็นเรื่องถูกกฎหมาย ช่วงหลายปีที่ผ่านมาทำให้โรงบ่อนเจริญเร็ว เป็นที่นิยมและหาได้ทั่วไป ทำให้นักท่องเที่ยวชาวอเมริกาสนใจโรงบ่อนมากกว่าการแข่งขันฟุตบอลของสมาคมและมหาวิทยาลัย รวมทั้งการแสดงคอนเสิร์ตซิม โฟนีและการแสดงที่บรอดเวย์ แม้แต่บ่อนการพนันบริเวณประเทศใกล้เคียงนักท่องเที่ยวไทยก็นิยมไปเล่นการพนันกันมาก

การเล่นกีฬาพื้นเมือง เช่น โส้กระทะ พุงสาก กลิ้งครก จับปลาไหลใส่กระบอกลงและสามิกรรยา จี๊มาส่งเมือง เป็นต้น

การไปท่องเที่ยวในหนึ่งวัน ภายในหนึ่งวันหรือระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้แข่งขันท่องเที่ยวไปในจุดต่างๆ ให้ได้มากที่สุด

การเที่ยวซื้อสินค้า (Shopping)

เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเดินซื้อสินค้าในตลาด เป็นกิจกรรมหนึ่งที่เพิ่มประสบการณ์การท่องเที่ยว หรือเป็นจุดเน้นเบื้องต้นของการท่องเที่ยว ปกตินักท่องเที่ยวขณะที่เดินทางจำเป็นต้องซื้อ

สิ่งที่จำเป็นหรือของที่ระลึกเพื่อเตือนความทรงจำว่าครั้งหนึ่งในชีวิตได้เดินทางมาที่นี่ จากการให้ข้อมูลของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 9 ใน 10 (ร้อยละ 89) เขาได้ซื้อสินค้าในสหรัฐอเมริกา

การใช้ชีวิตสนุกสนาน

การดึงดูดทางมรดก เป็นการดึงดูดทางการค้าและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ณ ที่ตั้ง เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สนุกสนาน แต่อย่างไรก็ตามได้เพิ่มเติมความสนุกสนานเข้าไปเพื่อสนองความต้องการเฉพาะของนักท่องเที่ยว อาจเป็นกิจกรรมที่อีกทีก็ เช่น การแข่งขันฟุตบอลโลก จนถึงกิจกรรมที่น่าดูและสงบ เช่น การฟ้อนรำ เป็นต้น

การปฏิบัติการทางศิลปะ (Performance Arts)

การปฏิบัติการทางศิลปะในการทำให้สนุกสนานที่รู้จักกันดีมาหลายพันปี ประกอบด้วย การแสดงละคร ฟ้อนรำ โอเปร่า คอนเสิร์ต ซิมโฟนี การปฏิบัติการศิลปะชั่วคราวประกอบด้วย ศิลปการ

ป้องกันตัว จำอวด ดนตรีร็อก รวมทั้งการแสดงที่เวทีกลางแจ้งในท้องถิ่นจนกระทั่งระดับคลาสสิกในหอแสดงคอนเสิร์ต

การทำให้อชีวิตสนุกสนานในรูปแบบอื่นได้แก่ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมนันทนาการ ได้แก่ กอล์ฟ เทนนิสและกีฬา รวมทั้งงานออกร้าน ประเพณีและการแข่งขันอื่นๆ

กิจกรรมความสนุกสนานที่นิยม

กิจกรรมความสนุกสนานที่นิยมในสหรัฐอเมริกาเมื่อปี 2546 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 กิจกรรมความสนุกสนาน จำนวนนักท่องเที่ยวและร้อยละ

ลำดับ	รายการ	นักท่องเที่ยว (ล้านคน)	ร้อยละ
1.	อุทยานธีม/พักผ่อนหย่อนใจ (theme/amusement)	320	36.91
2.	บ่อน (casinos)	310	35.75
3.	สวนสัตว์/พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ(zoo/aquariums)	134	15.46
4.	สมาคมเบสบอลที่สำคัญ(major league baseball)	68	7.84
5.	สมาคมฟุตบอลที่สำคัญ (major league football)	17	1.96
6.	การแสดงที่บรอดเวย์ (broadway shows)	11	1.27
7.	การแข่งขันรถ (nascar racing) (Winston Cup)	7	0.81

(Cook et al., 2006 : 251)

สิ่งที่ใช้รักษาและดึงดูดลูกค้าได้สำเร็จ

จะต้องจัดบริการให้สอดคล้องกับสิ่งต่อไปนี้

1. ทางเลือกและราคาดีที่สุด
2. ประหยัดเงิน
3. ได้ความรู้
4. ให้ความรู้ด้านความปลอดภัย/ความมั่นคง

5. ประหยัดเวลา (Cook et al, 2006)

คำถามสำหรับนักท่องเที่ยว

การเดินทาง หรือการท่องเที่ยวเป็นเรื่องธรรมดาในประเทศอุตสาหกรรม ซึ่งไม่เพียงพอในการนำมาพัฒนาเศรษฐกิจ และนำมาใช้ประโยชน์เพื่อชุมชนจนถึงเขตหรือเมือง การท่องเที่ยวสามารถให้ทัศนนะและการศึกษาจากภาพรวมที่ได้สัดส่วนต่างๆ รวมทั้งวิชาภูมิศาสตร์และการศึกษา หลักการธุรกิจ การตลาด การจัดการและการเงินก็เช่นเดียวกัน ส่วนหลักการอื่นๆ มักเกี่ยวกับสาขาวิชามานุษยวิทยา (Anthropology) สังคมวิทยา (Sociology) เศรษฐกิจ (Economics) และจิตวิทยา (Psychology) จากภาพรวม

ที่ได้สัดส่วนให้ความเข้าใจลึกซึ้งเกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยว และสามารถตั้งคำถามต่างๆ ที่จะช่วยให้เข้าใจการเดินทาง การท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวซึ่งบางคำถามอาจเป็นคำถามธรรมดา ดังนี้

1. ผู้เยี่ยมชมคือใคร
 2. ทำไมเขาจึงเดินทาง
 3. เขาเดินทางไปที่ไหน
 4. เขาเดินทางไปทำธุรกิจอะไร
 5. เขาเดินทางเพื่อต้องการอะไร
 6. เขาเดินทางด้วยการขนส่งประเภทไหน
 7. เขาพักที่ไหน
 8. ขณะเดินทางเขาทำอะไร
 9. ใครเป็นผู้จัดการบริการที่จำเป็น
 10. เมื่อเขามาท่องเที่ยวมีผลกระทบอะไรต่อที่ตั้ง
 11. อุตสาหกรรมนี้ให้โอกาสที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในอาชีพด้านใด
- คำถามเหล่านี้และอื่นๆ จำนวนมากจำเป็นต้องศึกษาเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผน

จัดการท่องเที่ยวให้ประสบความสำเร็จ

ภาพรวมการตลาดการท่องเที่ยว

จะต้องคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. ราคา
2. สถานที่
3. ผลิตภัณฑ์
4. การสนับสนุน
5. ประชาชน
6. จิตวิทยา
7. นโยบาย
8. ความเห็นสาธารณชน
9. ที่เหมาะ
10. การมีส่วนร่วม
11. ชุด/โปรแกรม

12. คาบ/กำหนดเวลา
13. กระบวนการ
14. หลักฐานทางกายภาพ

คุณภาพการบริการการท่องเที่ยว

จะต้องมีลักษณะดังนี้

1. สามารถเข้าถึงได้
2. การติดต่อสื่อสาร
3. เลี้ยงตัวเองได้
4. สุขภาพ อวัยวะและเอื้อเพื่อ
5. น่าเชื่อถือ
6. ไว้วางใจ
7. แสดงการตอบรับ
8. ปลอดภัย
9. สัมผัสดี
10. ไวต่อลูกค้า

กิจกรรมนักท่องเที่ยวที่ต่างประเทศแต่ละกลุ่มนิยม

กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต่างประเทศนิยมตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 กิจกรรมนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 3 กลุ่มนิยมตามลำดับ

ตลาดญี่ปุ่น	ตลาดเยอรมัน	ตลาดสหรัฐอเมริกา
1. สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับธรรมชาติ	1. ทะเลและชายหาด 2. การท่องเที่ยวเมือง	1. สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
2. การเที่ยวช้อปปิ้ง	3. การท่องเที่ยวธรรมชาติ ป่าเขาและทะเลสาบ	2. ทะเลและชายหาด
3. สถานที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	4. ศิลปวัฒนธรรมไทยและโบราณสถาน 5. การเที่ยวช้อปปิ้ง	3. การเที่ยวช้อปปิ้ง
4. อาหารอร่อย	6. อาหารอร่อย 7. การเล่นเกมต่างๆ และกิจกรรมเพื่อสุขภาพ	4. อาหารอร่อย

(เทิดชาย ช่างบำรุง, ม.ป.ป.)

เหตุผลเบื้องต้นในการเดินทาง

การเดินทางมีเหตุผลเบื้องต้นดังนี้

1. เยี่ยมเพื่อนหรือญาติ (ภาษาท่องเที่ยว VFR) ร้อยละ 40
2. ผักผ่อนหรือตามสบายไม่เร่งร้อน ร้อยละ 37
3. ธุรกิจหรือวิชาชีพ ร้อยละ 20
4. อื่นๆ ร้อยละ 3

นักท่องเที่ยวต่างประเทศมาเที่ยวประเทศไทย

นักท่องเที่ยวต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย มีเหตุผลดังนี้

1. ค่าของเงิน ร้อยละ 18.11
2. อื่นๆ ร้อยละ 16.45
3. วัฒนธรรม ศิลปะและประเพณี ร้อยละ 15.47
4. ค่าใช้จ่ายต่ำ ร้อยละ 13.84
5. อากาศ ทิวทัศน์ ทะเลและหาดทราย ร้อยละ 11.82 (ท่องเที่ยวชายหาดและท่องเที่ยว
ธรรมชาติอันดับ 2 ร้อยละ 13.7)
6. สถานที่เที่ยวช้อปปิ้ง ร้อยละ 11.31
7. อาหารไทย ร้อยละ 3.27
8. การท่องเที่ยวเหมาะสม (ทุกอย่าง) ร้อยละ 3.05
9. การให้ความสะดวกและความสะดวกในการรองรับนักท่องเที่ยว ร้อยละ 2.65
10. การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (ภูเขา อุทยานแห่งชาติและน้ำ) ร้อยละ 1.88
11. ความปลอดภัยและความมั่นคงสูง ร้อยละ 1.27
12. การกีฬา ร้อยละ 0.62

ตลาดท่องเที่ยวเป้าหมาย

แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. ตลาดต่างประเทศ

1.1 กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ ไมซ์ (MICE มาจาก Meeting: การประชุม Incentive: การท่องเที่ยวเพื่อรางวัล Convention: การประชุมระดับชาติ และExhibition: การจัดนิทรรศการและแสดงสินค้า)

1.2 กลุ่มเป้าหมายรอง ได้แก่ สุภาพสตรีมีอายุ นักผจญภัยแบบนิเวศและนันทนาการท่องเที่ยวสุขภาพ พักระยะยาว สร้างภาพยนตร์และการศึกษา

2. ตลาดในประเทศ ได้แก่ กลุ่มครอบครัว ผู้สูงอายุ เยาวชน คนทำงาน กลุ่มไมซ์ กลุ่มรายได้สูงและกลุ่มชาวต่างชาติที่อาศัยในประเทศไทย

กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายที่มีศักยภาพ

ดังรายละเอียดในตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายต่างประเทศที่มีศักยภาพ 3 กลุ่ม

ตลาดญี่ปุ่น	ตลาดเยอรมัน	ตลาดสหรัฐอเมริกา
1. ฟิตเนส	1. ฟิตเนส	1. ฟิตเนส
2. ไมซ์	2. รายได้สูง	2. ไมซ์
3. หนุ่มสาวและโรงเรียน	3. พักระยะยาว	3. พักระยะยาว
4. พักระยะยาว	4. ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	4. รายได้สูง
5. รายได้สูง	5. ไมซ์	5. ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
6. แต่งงานและหาคู่	6. นักติกออล์ฟ	6. นักติกออล์ฟ
	7. การตรวจสุขภาพ	7. แต่งงานและหาคู่
		8. กลุ่มครอบครัว

โซ่คุณค่าการท่องเที่ยว

เกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้

1. การพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ได้แก่
 - 1.1 กำหนดและพัฒนากลไกการบริหารและกำกับดูแลการพัฒนาการท่องเที่ยว
 - 1.2 กำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทการท่องเที่ยว
 - 1.3 ส่งเสริมและกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนแม่บท

- 1.4 แก้กฏหมายที่เกี่ยวข้อง
- 1.5 สร้างความร่วมมือกับภาคีที่เกี่ยวข้อง
- 1.6 พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
- 1.7 พัฒนาข้อมูลด้าน ICT
2. การพัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ได้แก่
 - 2.1 พัฒนาและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค เช่น น้ำ ไฟฟ้าและโทรศัพท์ เป็นต้น
 - 2.2 พัฒนาระบบสารสนเทศพื้นฐาน
 - 2.3 พัฒนาและกำกับดูแลระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัย
 - 2.4 พัฒนาคมนาคมขนส่ง เช่น ถนน 4 เลนและท่าเทียบเรือ
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ได้แก่
 - 3.1 พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว
 - 3.2 สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่
 - 3.3 พัฒนากิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
 - 3.4 สร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว
 - 3.5 พัฒนาคุณภาพและระบบการจัดจำหน่ายสินค้าที่ระลึกและสินค้าท้องถิ่น
 - 3.6 พัฒนาความพร้อม มาตรฐานสถานบริการและการบริการอื่นๆ
4. ระบบมาตรฐานและความปลอดภัย ได้แก่
 - 4.1 สร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว
 - 4.2 สร้างระบบเตือนภัยและก่อการร้าย
 - 4.3 สร้างระบบป้องกันภัยและก่อการร้าย
 - 4.4 สร้างมาตรฐานการท่องเที่ยว
5. การบริหารจัดการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน ได้แก่
 - 5.1 อนุรักษ์ ฟื้นฟูและบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
 - 5.2 รักษาความสะอาดและสร้างพื้นที่สีเขียว
 - 5.3 กำหนดมาตรการผังเมือง
 - 5.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน
6. การพัฒนาด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ได้แก่
 - 6.1 สร้างภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว

- 6.2 กำหนดกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการด้านตลาดทั้งในและต่างประเทศ
- 6.3 ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง
- 6.4 ร่วมมือกับประเทศอื่นที่ดำเนินการท่องเที่ยว
- 6.5 นำเสนอการตลาดด้วยเหตุการณ์/กิจกรรม
- 6.6 เสนอผลที่เกิดขึ้นในระยะยาว

แนวโน้มการท่องเที่ยว

อนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้

1. ปี 2563 ประเทศจีนจะได้รับนักท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นอันดับ 1 แทนฝรั่งเศส
2. การท่องเที่ยวระยะไกลจะมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นประมาณร้อยละ 24
3. นักท่องเที่ยวจะให้ความสนใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ / แหล่งท่องเที่ยวชุมชน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพมากขึ้น
4. การดำเนินการกิจกรรมท่องเที่ยวต้องให้ความสำคัญในการเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้านมากขึ้น (เทคชาย ช่วยบำรุง, ม.ป.ป.)

รูปแบบการบริโภคการท่องเที่ยวในอนาคต

การบริโภคในอนาคตจะมีลักษณะดังนี้

1. มีแนวโน้มที่จะเดินทางท่องเที่ยวในเวลาสั้นลง
2. มีแนวโน้มที่จะเดินทางท่องเที่ยวคนเดียวหรือเป็นกลุ่มย่อย
3. มีแนวโน้มที่จะต้องการการท่องเที่ยวแบบใกล้ชิดธรรมชาติและหรือหลีกเลี่ยงชีวิตที่จำเจแบบเดิมๆ
4. มีแนวโน้มที่จะต้องการการท่องเที่ยวที่ไม่แพง
5. การบริการการท่องเที่ยวโดยมนุษย์จะมีความจำเป็นอย่างมาก
6. มีแนวโน้มที่จะต้องใช้เวลารีดริมตัวก่อนการเดินทางมากขึ้น(เทคชาย ช่วยบำรุง, ม.ป.ป.)

ปัจจัยที่ทำให้การท่องเที่ยวเจริญเติบโต

ประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม
 - 1.1 สังคมมีความกดดันมากขึ้น
 - 1.2 การเติบโตของเมือง
 - 1.3 การเกษียณอายุการทำงานเร็วขึ้น

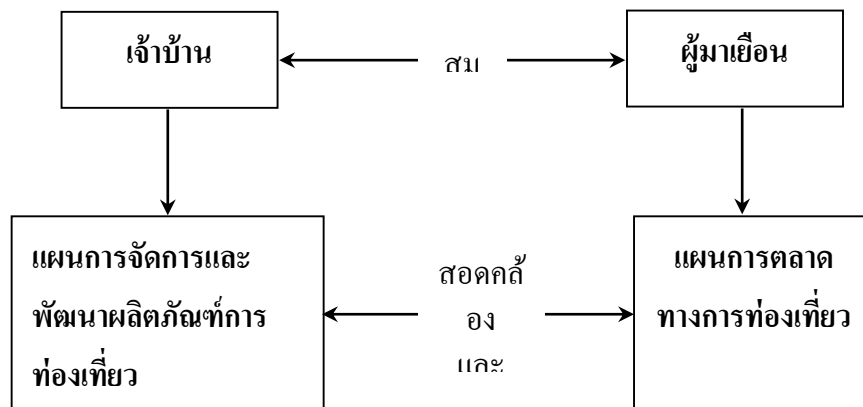
- 1.4 ตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมมากขึ้น
- 1.5 เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
- 1.6 สนใจสุขภาพตัวเองมากขึ้น
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
 - 2.1 คนมีรายได้เพิ่มขึ้น ได้แก่ กลุ่มประเทศ G7 (เยอรมัน แคนาดา ฝรั่งเศส อิตาลี ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกา) และกลุ่มประเทศเอเชีย (เกาหลีใต้ ฮองกง สิงคโปร์และไต้หวัน)
 - 2.2 สนธิสัญญาการค้า ได้แก่ General Agreement Trade in Services (GATS), Europe Commission (EC), North America Free Trade Agreement (NAFTA-Mexico, Canada, USA) และข้อตกลงการค้าเสรีไทย ลาวและจีน
3. ความมั่นคงทางการเมืองและการปกครอง ได้แก่ Gulf War และ Tiananmen Square Conflicts, September 11th
4. การพัฒนาและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
 - 4.1 นวัตกรรมด้านการคมนาคมขนส่ง
 - 4.2 นวัตกรรมแหล่งท่องเที่ยว
 - 4.3 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (System of Information Technology) ได้แก่ เทเลคอนเฟอเรนซ์ (Teleconference) วิดีโอเท็กซ์ (Videotext) วิดีโอโบรชัวร์ (Video Brochure) ตัวอิเล็กทรอนิกส์

สายการบิน (Airline Electronic Ticketing) สมาร์ทการ์ด (Smart Card) เครือข่ายโทรศัพท์ดิจิทัล (Digital Telephone Network, SIT)

ผังการวางแผนพัฒนาและจัดการท่องเที่ยว

ดังรายละเอียดในภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 ผังการวางแผนพัฒนาและการจัดการท่องเที่ยว

รายการสนับสนุนการนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

มีดังนี้

1. ความสะดวกในการเดินทาง เช่น ระบบตรวจคนเข้าเมือง วีซ่าและความปลอดภัย
2. การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน
3. การพัฒนาการลงทุน
4. เครือข่ายความร่วมมือในระดับต่างๆ ทั้งระดับภูมิภาคและท้องถิ่น
5. การพัฒนาบทบาทองค์กรการท่องเที่ยวในระดับต่างๆ ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล

และเทศบาล

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว ปี 2547 - 2551

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ที่สำคัญดังนี้

1. ต้องการให้การท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมสาขาหลักที่เติบโตอย่างยั่งยืน
2. เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวแห่งเอเชีย

3. มีการกระจายรายได้และโอกาสพัฒนาแก่ชุมชนอย่างทั่วถึง
4. ต้องการเพิ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็น 20 ล้านคน หรือเพิ่มรายได้ไม่น้อยกว่า 7 แสนล้านบาท ภายในปี 2551 โดยให้พักและเพิ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเพิ่มขึ้น

กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อบรรลุเป้าหมายไว้ 3 ด้าน ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ

นโยบายการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของรัฐบาล

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี วันที่ 23 มีนาคม 2548 ข้อ 1 นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวในข้อ (5) ส่งเสริมการผลิตด้วยเทคโนโลยีสะอาด ตลอดจนฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรมพรรคแรกได้กล่าวถึง ส่วนภาคบริการและการท่องเที่ยวที่รัฐบาลจะร่วมมือกับภาคเอกชน ท้องถิ่นและชุมชนในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวไม่ให้เสื่อมโทรม จัดระบบรองรับมาตรฐานโรงแรมและสถานบริการ เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและพัฒนามาตรฐานบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้รัฐบาลจะเร่งฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยจะเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเชิงสุขภาพ (พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร, 2548)

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 ข้อ 2.2 ภาคเศรษฐกิจระบบการตลาด ข้อ 2.2.4 การท่องเที่ยว พัฒนาประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ มีมาตรฐานความปลอดภัยและบริการระดับสากล เน้นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ (พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์, 2549)

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ในวันที่ 19 ธันวาคม 2551 ข้อ 1 นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก ข้อ 1.1 การสร้างความเชื่อมั่นและกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ภาคประชาชนและเอกชนในการลงทุนและการบริโภค ข้อ 1.1.6 จะเร่งสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติและเร่งรัดมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยการดำเนินการร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนในการประชาสัมพันธ์ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่งเสริมการท่องเที่ยวของคนไทยในประเทศและปรับแผนงบประมาณของส่วนราชการที่ได้รับงบประมาณ

รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 อยู่แล้ว เพื่อใช้ในการจัดการฝึกอบรมและสัมมนาให้กระจายทั่วประเทศ รวมทั้งลดหย่อนค่าธรรมเนียมและค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดให้มีการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, 2551)

ยุทธศาสตร์จังหวัดเพชรบุรี

จังหวัดเพชรบุรีได้กำหนดโครงสร้างยุทธศาสตร์จังหวัดเพชรบุรีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์ เพชรบุรีเป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่มีชีวิต น่าอยู่ น่าเที่ยว เป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยและอุตสาหกรรมสะอาด

พันธกิจ ข้อ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของจังหวัดโดยระดมพลัง การมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการทุกภาค เพื่อพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ น่าเที่ยวและประชาชนอยู่ดีมีสุข

เป้าประสงค์ ข้อ 2 ทำให้เพชรบุรีน่าเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ ข้อ 2 การพัฒนาให้เป็นเมืองท่องเที่ยว สถานที่ประชุมสัมมนา กิจกรรมนันทนาการและเป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน ธรรมชาติและและการเกษตร

กลยุทธ์

ข้อ 2.1 พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

ข้อ 2.2 พัฒนาและส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยว สาธารณูปโภคพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อ 2.3 พัฒนาเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยว

ข้อ 2.4 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ข้อ 2.5 ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านการประชุมสัมมนา การเกษตร ทางเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น สุขภาพ กีฬาและนันทนาการ

ข้อ 2.6 สร้างความมั่นใจ สะดวกและปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวของไทยในรอบสิบปีที่ผ่านมา

มีลักษณะดังนี้

1. ภาพรวมด้านสภาพแวดล้อมที่ยั่งยืน

1.1 นักท่องเที่ยวเป็นกระจุกในบางพื้นที่ มีปัญหาศักยภาพในการรองรับมีผลกระทบต่อระบบนิเวศธรรมชาติในทีนั้น

1.2 มุ่งการใช้วัฒนธรรมประเพณีของตนอย่างผิวเผินเป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว โดยขาดความรู้ความเข้าใจที่แท้จริง ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในภาพลบต่ออัตลักษณ์ของท้องถิ่น

1.3 จัดการท่องเที่ยวสนองต่อนักท่องเที่ยวฝ่ายเดียว โดยไม่ตระหนักถึงความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวขาดสมดุลและยั่งยืน เนื่องจากขาดบุคลากรด้านวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นระบบ

2. ภาพรวมด้านคุณภาพและบริการ

2.1 บุคลากรขาดความสามารถและทักษะการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว

2.2 โรงแรมขนาดใหญ่ผู้บริหารเป็นชาวต่างชาติมีประสิทธิภาพสูง ขณะที่โรงแรมขนาดกลางและเล็กมีประสิทธิภาพการดำเนินงานต่ำ

2.3 ผู้ประกอบการตัดราคากัน ทำให้ไม่สามารถรักษาและเพิ่มคุณภาพการให้บริการ

2.4 การจัดการท่องเที่ยวระดับท้องถิ่นยังไม่มีมาตรฐานและคุณภาพ

2.5 องค์การการปกครองส่วนท้องถิ่น ยังขาดความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

2.6 มีความตระหนักเพิ่มขึ้นว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงเครือข่ายที่ต้องการประสานความร่วมมือและพัฒนาบุคลากรในภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

3. ภาพที่ต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย

3.1 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

3.2 มีสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ

3.3 มีการพัฒนาอย่างสมดุลและต่อเนื่อง ทำให้นักท่องเที่ยวพักนานขึ้น

3.4 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทำให้นักท่องเที่ยวยินดีที่จะใช้จ่ายเงินมากขึ้น และต้องการกลับมาอีก เนื่องจากประทับใจในการบริการที่ดีและมีสิ่งที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้อีกมาก

3.5 มีนักท่องเที่ยวกระจายไปทุกภูมิภาค เที่ยวได้ตลอดปี เพราะมีธรรมชาติงดงาม มีเทศกาลและประเพณีที่น่าสนใจดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล จึงมีการสร้างงาน สร้างรายได้ กระจายงานกระจายรายได้ทั่วถึง

4. ภาพรวมด้านความปลอดภัย

4.1 การหลอกลวงเอาเปรียบนักท่องเที่ยว

4.2 ต้องแก้ไขด้านคมนาคม

4.3 กิจกรรมบางประเภทเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ เนื่องจากขาดการจัดระบบและบุคลากรมีความรู้เพียงพอ

4.4 ภัยธรรมชาติ เช่น คลื่นยักษ์สึนามิ การก่อการร้าย 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และการระบาดของโรคไข้หวัดนก ต้องมีบุคลากรที่สามารถสื่อสารและประชาสัมพันธ์ต่อนักท่องเที่ยวให้ชัดเจน น่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ (เทิดชาย ช่วยบำรุง, ม.ป.ป.)

ประเด็นท้าทายการพัฒนาการท่องเที่ยวในทศวรรษหน้า

จะต้องดำเนินการดังนี้

1. ฝึกฝนพนักงานให้มีความสามารถสูงสุดในการให้บริการต่างๆ
2. การเตรียมเรื่องข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจที่จะเดินทางท่องเที่ยวและใส่ใจในรายละเอียดของความเป็นเสน่ห์ในผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว
3. ทำให้สินค้าคุ้มค่างกับเงินที่ต้องเสียไปให้แน่ใจว่าเทคโนโลยีและแรงงานคนไปด้วยกันได้
4. ทำให้การท่องเที่ยวยั่งยืนให้สั้นลงและพัฒนาจุดหมายปลายทางใหม่ๆ
5. ต้องแน่ใจว่าผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวได้แบ่งทั่วถึงกัน
6. ต้องแน่ใจว่าแบบแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวต้องมีอยู่เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างผู้มาเยือนและเจ้าบ้าน
7. เอาใจใส่ในรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวโดยเฉพาะวัฒนธรรม ประเพณีและธรรมชาติพื้นบ้าน
8. กระตุ้นให้สาธารณชนมีส่วนร่วมและมีการเข้าร่วมในกิจกรรมของผู้ประกอบการที่จะทำให้มีแบบแผนการพัฒนาและการจัดการทางท่องเที่ยวที่ดีขึ้น

ผลกระทบทางการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ใหญ่ที่สุดของโลกและเป็นเศรษฐกิจหนึ่งที่เจริญเร็วที่สุด มีผลกระทบมากมายทั้งทางบวกและลบต่อประชาชนที่อาศัยและสิ่งแวดล้อมดังนี้

1. ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม
 - 1.1 ทรัพยากรน้ำ
 - 1.2 ทรัพยากรท้องถิ่น
 - 1.3 การเสื่อมสลายของที่ดิน
 - 1.4 มลพิษอากาศและเสียง

- 1.5 ของเสียของแข็งและขยะ
- 1.6 การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
- 1.7 การลดลงของชั้นโอโซน
2. ผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม
 - 2.1 การเปลี่ยนแปลงหรือการสูญเสียเอกลักษณ์และค่านิยมดั้งเดิม
 - 2.2 การตัดแปดด้วยกัน
 - 2.3 เหตุการณ์เทียม
 - 2.4 ผลการแสดงให้เห็น
 - 2.5 การสร้างมาตรฐาน
 - 2.6 การสูญเสียความแท้จริง
 - 2.7 ข้อโต้แย้งทางวัฒนธรรม
 - 2.8 การขยายตัวและการท่องเที่ยวทางเพศ
3. ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ
 - 3.1 การรั่ว
 - 3.2 ราคาสูงขึ้น
 - 3.3 การพึ่งทางเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นในการท่องเที่ยว
 - 3.4 งานในฤดูกาล
 - 3.5 ก่อให้เกิดการจ้าง
 - 3.6 กระตุ้นให้เกิดการลงทุนด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
 - 3.7 สนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่น

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism)

เป็นการจัดกิจกรรมและการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ไม่ทำให้เป้าหมายทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม หรือทรัพย์สินสมบัติทางสิ่งแวดล้อมเป็นอันตราย เน้นการรักษาสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตที่ดีของ

ประชาชนในท้องถิ่น ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่สมดุลและต่อเนื่อง โดยยึดชุมชนเป็นฐานในการจัดการท่องเที่ยว สามารถอธิบายรายละเอียดให้ชัดเจนเป็นข้อๆ ดังนี้

1. การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน
2. ลดการบริโภคเกินและของเสีย
3. คงความหลากหลายไว้
4. ผสมผสานการท่องเที่ยวเข้ากับการวางแผน
5. สนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่น
6. เข้าไปพัวพันกับชุมชนท้องถิ่น
7. ปรึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณะ
8. มีการฝึกคณะทำงาน
9. ทำการตลาดการท่องเที่ยวด้วยความรับผิดชอบ
10. วิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จึงเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า การท่องเที่ยวแบบรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

มีเป้าหมายดังนี้

1. ความผาสุก
2. ความพึงพอใจเหมาะที่สุด
3. เศรษฐกิจสมบูรณ์
4. วัฒนธรรมสมบูรณ์
5. ป้องกันธรรมชาติถูกปล้นทรัพยากร

ประเภทการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

แบ่งเป็นประเภทได้ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism)
2. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism)
3. การท่องเที่ยวเชิงชุมชน (Community Tourism)
4. การท่องเที่ยวเชิงการศึกษา (Education Tourism)
5. การท่องเที่ยวเชิงสปาและสุขภาพ (Spa and Health Tourism)

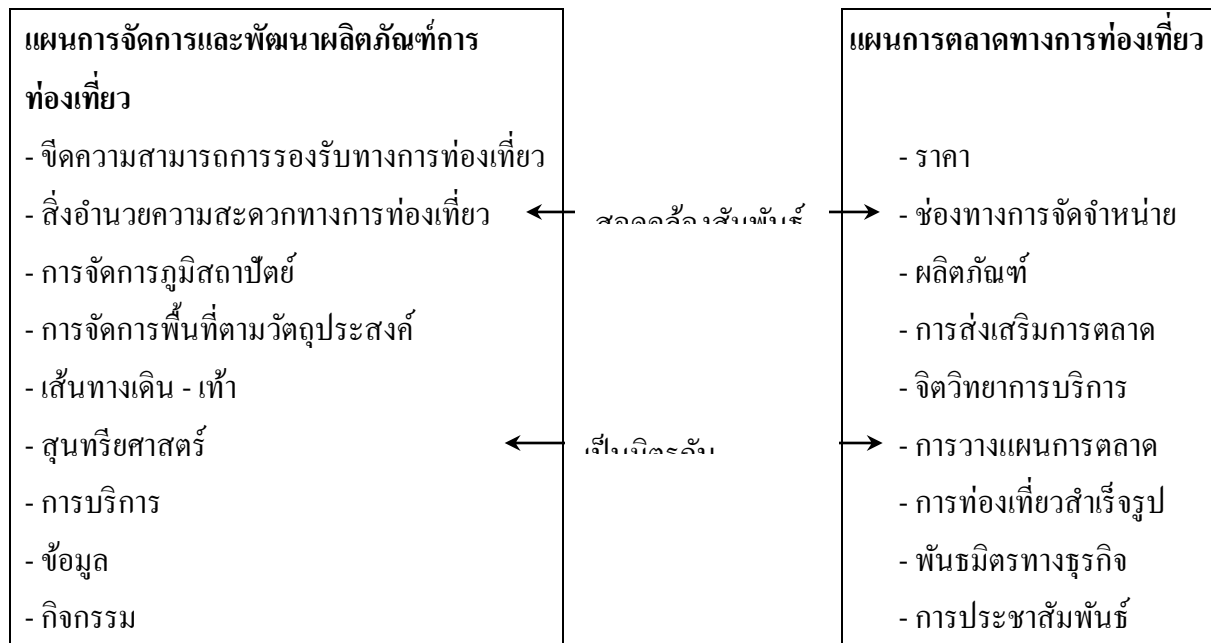
6. การท่องเที่ยวเชิงเมือง/ชนบท (Urbal /Rural Tourism)

ประเภทการท่องเที่ยวในข้างต้นอาจพิจารณาเป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (tourism product) เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็นต้น

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จะต้องทำให้แผนการจัดการและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว และแผนการตลาดทางการท่องเที่ยวให้สอดคล้องสัมพันธ์กันและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมดังแผนผังในภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 แผนผังการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ศาสตราจารย์ ดร. นิธิ เอียวศรีวงศ์ ได้เสนอแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนไว้ 5 ประเด็น คือ

1. ไม่มุ่งรายได้และจำนวนนักท่องเที่ยว แต่ให้มีจำนวนที่พอเหมาะ เพื่อให้ทรัพยากรยั่งยืนและวัฒนธรรมบางส่วนดำรงอยู่ได้
2. สร้างการท่องเที่ยวให้มีรูปแบบหลากหลาย เช่น การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ เพื่อการศึกษาเพื่อความบันเทิง หรือเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ให้มีความหลากหลายและความแปลกใหม่เพิ่มขึ้นโดยรู้ว่าการท่องเที่ยวเป็นกลุ่มใดและมีความสนใจในเรื่องใด

3. จัดการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้นอกห้องเรียนและสัจธรรม ผนวกเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ส่งเสริมให้ท้องถิ่นจัดพิพิธภัณฑ์ที่บ้านของตน โดยให้คนท้องถิ่นเป็นผู้อธิบายให้นักท่องเที่ยวฟัง มีการแลกเปลี่ยนความรู้และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้กับผู้รับ

4. ปรับบทบาทองค์กรการท่องเที่ยวของรัฐที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ความรู้มากยิ่งขึ้น และสามารถนำมาใช้จัดการท่องเที่ยวทั้งในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

5. ให้ความสำคัญกับคนมากกว่ารายได้ มองคนเป็นเป้าหมายสำคัญในการจัดการท่องเที่ยว ได้แก่

5.1 ผู้ให้บริการ เช่น มัคคุเทศก์ให้มีรายได้ ความรู้และโอกาสขยายงานที่เป็นประโยชน์ต่อตัวเองและครอบครัวเพิ่มขึ้น

5.2 นักท่องเที่ยวควรได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีความปลอดภัยและได้ความรู้เพิ่มขึ้น

5.3 คนท้องถิ่นควรมีรายได้ มีความสุข รวมทั้งการรักษาระบบนิเวศและวัฒนธรรมของท้องถิ่น (บุญกร พรหมมาโนช, 2541)

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด และชุมชนให้อาศัยได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ มีเป้าหมายเพื่อบูรณาการการพัฒนาการท่องเที่ยวด้วยความพอใจและภารกิจทางสังคมที่กว้างกว่า และการทำให้พื้นฐานทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เป็นสิ่งแวดล้อมเปราะบางยั่งยืน

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่เน้นการป้องกัน หรือรักษา (preservation) สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ตอบสนองการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติ มีลักษณะวัฒนธรรม หรือประวัติศาสตร์ประจำถิ่นที่ผสมผสานกับพื้นที่ของระบบนิเวศ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนัก (awareness) ของคนที่เกี่ยวข้องทั้งหมดตามความต้องการ และมาตรการในการ

สงวนรักษาระบบนิเวศจึงมีแนวโน้มไปทางการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการจัดการสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม(2541) ให้ความหมายว่า การเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่ง เพื่อศึกษา ชื่นชม เพลิดเพลินกับทัศนียภาพ สภาพธรรมชาติ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรู้และความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ

จากความหมายในข้างต้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงมีลักษณะดังนี้

1. ต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมไว้ให้ดีที่สุด เพื่อให้มีการท่องเที่ยวตลอดไปและเป็นธุรกิจที่เน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ
2. ต้องจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีผลกระทบน้อยที่สุด จึงจำเป็นต้องจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวกิจกรรม สถานที่ ชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน
3. คงสภาพวิถีชีวิตทั้งทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นไว้เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปศึกษา
4. ต้องให้ชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมวางแผน ตัดสินใจและได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยว รวมทั้งให้ตระหนักคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ขยายของที่ระลึกที่เป็นศิลปหัตถกรรม

เป็นมัลติเทสต์ ขายอาหาร ให้เช่าเต็นท์ เช่าห้องพักและรับจ้างบริการ เพื่อกระจายรายได้กลับมาพัฒนาท้องถิ่น

5. ต้องทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจและต้องการมาเที่ยวหรือกลับมาเที่ยวซ้ำ ดังนั้นนักท่องเที่ยวนอกจากจะได้รับความบันเทิงแล้วจะต้องได้รับความรู้และประสบการณ์ จึงจำเป็นต้องให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งนักท่องเที่ยว ผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจและประชาชนในท้องถิ่น

องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

มีองค์ประกอบดังนี้

1. กายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรทางระบบนิเวศ
2. กิจกรรม ได้แก่ สิ่งแวดล้อมศึกษา
3. การจัดการ ได้แก่ การจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
4. การจัดการองค์การ ได้แก่ ชุมชนท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการบริหารการท่องเที่ยว

มาตรฐานการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ถูกมองว่า เป็นความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันระหว่างการท่องเที่ยวและการสงวนรักษามรดกชาติ การพัฒนาจึงต้องยึดเกณฑ์ ดังนี้

1. กิจกรรมต้องยึดธรรมชาติ แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นแบบเดิม หรือไม่มีการดัดแปลง ไม่ยอมให้ที่ตั้งมีชนิดต่างถิ่น หรือการทำชนิดที่เป็นตัวจริง หรือมีอยู่ทั้งหมด รวมทั้งกิจกรรมทางกายภาพระดับเฉพาะใดๆ แต่เป็นการจูงใจให้ทำกิจกรรมในที่ตั้งเฉพาะที่มีอยู่โดยคาดหวังด้วยความพอใจว่าจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพสิ่งแวดล้อมของที่ตั้ง
2. กิจกรรมต้องทำให้สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ข้อนี้เป็นการสนับสนุนว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นเรื่องกระบวนการมากกว่าผลผลิต เพื่อให้แน่ใจว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนไม่มีผลกระทบ จำเป็นต้องมีกระบวนการควบคุมและติดตามผลกระทบสิ่งแวดล้อมและความสามารถ (ความตั้งใจ) ที่จะ

จำกัด หรือทำให้ผลกระทบการท่องเที่ยวและนันทนาการภายใต้ข้อจำกัดด้วยการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ให้ลดลง

3. กิจกรรมต้องสนับสนุนการอนุรักษ์ธรรมชาติ โดยสนับสนุนการอนุรักษ์ที่สามารถวัดระดับผลกระทบต่อชุมชนที่ลดลง หรืออาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมที่สัมพันธ์กับการท่องเที่ยวโดยตรง หรือทางอ้อมจากสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้จัดหาด้วยงบประมาณที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ประโยชน์ของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ตามหลักการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะต้องทำให้ชุมชนและผู้ให้อาศัยได้ประโยชน์อย่างมีศักยภาพมากกว่าที่ได้จากนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มใหญ่ (Mass Tourism) โดย

1. ก่อให้เกิดรายได้แก่สมาชิกชุมชนท้องถิ่นที่มากกว่า
2. ส่งเสริมความเข้าใจระหว่างท้องถิ่น และสมาชิกที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน
3. ให้การศึกษาแก่ประชาชนท้องถิ่น เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ การศึกษา การใช้พลังงาน ธุรกิจ

และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4. ให้แรงจูงใจด้านการเงินที่จะป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมที่สำคัญทั่วโลก

ลักษณะสำคัญและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

จะต้องมีลักษณะดังนี้

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวจะต้องไม่รบกวนที่ตั้งธรรมชาติและกิจกรรมการท่องเที่ยวจะต้องมีผลกระทบน้อยที่สุด

2. ต้องอนุรักษ์ (conservation) ธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรม

3. ต้องเกี่ยวข้องกับชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริงที่เกี่ยวกับกระบวนการและการจัดหาผลกำไรเพื่อท้องถิ่น

4. สนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นธุรกิจที่ทำกำไร

5. ต้องมีองค์ประกอบด้านการศึกษา/ความพึงพอใจ/การแปลความหมาย(ทั้งทางธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรม) ให้เห็น

หลักการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

มีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. หลักการยึดมคฺุเทศก์เป็นสำคัญ (The Central Guiding Principle) การท่องเที่ยวจะต้องกลมกลืน หรือซึมซับกับสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นของพื้นที่ ขอบเขตระหว่างอุตสาหกรรม

ท่องเที่ยวและชุมชนผู้ให้อาศัยจะต้องมีความพอดีกับชุมชนและการแข่งขันในหลายด้าน เช่น การรวมสถาปัตยกรรมกับโครงสร้างของท้องถิ่น และการใช้พืชพรรณธรรมชาติในพื้นที่เป็นพื้นสถาปัตยกรรมประเทศ

2. หลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Principle of Ecotourism) เป็นหลักการประสบการณ์นักท่องเที่ยวจะเน้นการคงอยู่ของชุมชนผู้ให้อาศัยในเรื่องโอกาสทางภูมิประเทศและกิจกรรม

3. หลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีส่วนร่วมกับความเป็นเจ้าของท้องถิ่นด้วยการจัดการบริการทั้งหมดหรือมากที่สุด (Ecotourism in Associated with Local Ownership and Management of All or Most Services) ความต้องการของนักท่องเที่ยวต้องทำให้สมบูรณ์โดยนักธุรกิจและคนรับจ้างท้องถิ่นมากกว่านายทุนหรือผู้จัดการต่างถิ่น ซึ่งเป็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวที่จะไหลเข้าคนท้องถิ่นและส่วนปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า

4. หลักการชุมชนผู้ให้อาศัยได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ (Benefit the Host Community Economically) ใช้วัสดุท้องถิ่นในสัดส่วนสูง เพื่อเติมเต็มความต้องการของนักท่องเที่ยว ตั้งแต่วัสดุก่อสร้างจนถึงเครื่องอุปโภคบริโภค เช่น ที่พักสร้างด้วยท่อนไม้และหญ้าในท้องถิ่น บ้านบนต้นไม้ที่ไม่มีทั้งเตียงและฝักันห้องน้ำ

5. หลักเน้นความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากร (Highlights the Importance of Conservation of Resources) เป็นการใช้เทคนิคทางนิเวศ (ecotechnique) โดยการใช้พลังงานแสงแดด การเก็บน้ำฝน และการออกแบบชีวภูมิอากาศของโครงสร้างเพื่อช่วยทำให้ร้อนหรือเย็น ส่วนน้ำ ความร้อน

และไฟฟ้าสามารถเสริมเพื่อให้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกตามต้องการ (Cook et al., 2006)

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในศตวรรษที่ 21

เดวิด เวียเวอร์ (David Weaver) ได้เสนอแบบการท่องเที่ยวอนุรักษ์ปัจจุบันต้องประกอบด้วย

1. ต้องใช้ธรรมชาติดึงดูดนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงยึดธรรมชาติเป็นหลัก
2. เน้นการเรียนรู้เป็นผลผลิตการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการที่ทำให้นักท่องเที่ยวพอใจ

ต่างจากที่อื่นๆ มากกว่าการท่องเที่ยวที่ยึดธรรมชาติ เช่น ดวงอาทิตย์ ทะเลและทราย เล่นสกี เดินป่า หรือ ล่องแพ เป็นต้น

3. ต้องการความยั่งยืนสูงด้วยการใช้ธรรมชาติและคนดั้งเดิมของพื้นที่ดึงดูด

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตำบลคลองโคน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

ชาวบ้านได้ร่วมกันจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคนผู้ใหญ่

วงศ์โฮมสเตย์ มีโปรแกรมการท่องเที่ยว 2 แบบ คือ

1. โปรแกรมเที่ยวแบบมาเช้ากลับเย็น 1 วัน

10.00 น. เดินทางมาศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคน

10.30 น. บรรยายให้ความรู้เรื่องป่าชายเลนแนะนำโปรแกรมท่องเที่ยวโดยชุมชน

11.00 น. เดินทางออกจากศูนย์ โดยการล่องเรือเพื่อชมระบบนิเวศป่าชายเลน และให้

อาหารลิงแสม ชมวิถีชีวิตชาวบ้าน ชมการถีบกระดานเลนเก็บหอยแครง ล้อมกล้าปลาดุกและรอเคยเพื่อ ทำกะปิคลองโคน

12.00 น. รับประทานอาหารทำเลแบบพื้นบ้านที่ขึ้นชื่อของชาวสมุทรสงครามบน

กระเตงกลางทะเล

14.30 น. ล่องเรือชมฟาร์มหอยนางรมและหอยแมลงภู่ แลกเรือบนเลนและร่วมปลูกป่า

ชายเลน

15.30 น. เล่นสกีกระดานเลน

16.00 น. เดินทางเข้าสู่ฝั่ง อาบน้ำและทานอาหารว่าง

16.30 น. เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

หมายเหตุ : รวมค่าใช้จ่ายทุกรายการเพียงท่านละ 700 บาท เด็กประถมศึกษาครึ่งราคา รายการอาหาร ประกอบด้วยอาหารพื้นบ้าน 3 อย่างและอาหารปิ้งย่าง 3 อย่าง รวมข้าวและน้ำดื่ม

2. โปรแกรมท่องเที่ยวแบบ ค้างคืน 2 วัน 1 คืน

วันแรก

10.00 น. เดินทางมาศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคน

10.30 น. บรรยายให้ความรู้เรื่องป่าชายเลนแนะนำโปรแกรมท่องเที่ยวโดยชุมชน

11.00 น. เดินทางออกจากศูนย์ โดยการล่องเรือเพื่อชมระบบนิเวศป่าชายเลน และให้อาหารลิงแสม ชมวิถีชีวิตชาวบ้าน ชมการถักกระดานเลนเก็บหอยแครง ล้อมกล้าปลาดุกและรอเคยเพื่อทำกะปิคลองโคน

12.00 น. รับประทานอาหารทำเลแบบพื้นบ้านที่ขึ้นชื่อของชาวสมุทรสงครามบนกระเตงกลางทะเล

14.30 น. ล่องเรือชมฟาร์มหอยนางรมและหอยแมลงภู่ แลกเรือบนเลนและร่วมปลูกป่าชายเลน

15.30 น. เล่นสกีกระดานเลน

16.00 น. เดินทางเข้าสู่ฝั่ง อาบน้ำและรับประทานอาหารว่าง

18.00 น. รับประทานอาหารเย็น ณ เรือนริมน้ำของศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคน

19.30 น. ชมหิ่งห้อยที่สวยงามที่สุดในแม่กลอง ชมการทำน้ำตาลมะพร้าวแบบชาวบ้าน

20.30 น. คาราโอเกะพักผ่อนตามอัธยาศัย

วันที่สอง

06.00 น. ใ้บาตรพระสงฆ์

07.30 น. รับประทานอาหารเช้า (ข้าวต้มกุ้ง/กาแฟ/ปาท่องโก๋)

09.00 น. ชมการเผาถ่านไม้ไผ่กองที่วัดเขายี่สาร

12.00 น. รับประทานอาหารเที่ยงและเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

หมายเหตุ : - รวมค่าใช้จ่ายทุกรายการเพียงท่านละ 1,100 บาท เด็กระดับประถมศึกษาครั้งราคา นักเรียน/นักศึกษาท่านละ 950 บาท

- รายการข้างต้นอาจมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม
- ที่พักมีให้เลือกสามรูปแบบได้แก่ กางเต้นท์นอน นอนแบบโฮมสเตย์ และนอนในรีสอร์ท
- พิเศษสุดกับที่พักกระเตงกลางทะเลเฉพาะเดือนตุลาคม - มกราคม ท่านละ 1,500 บาท

สามารถตกลงบนกระเตงได้ (ผู้ใหญ่ขงศ์โฮมสเตย์, 2552)

ตามที่กล่าวมาการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่เน้นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ปัจจุบันใช้คำว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้

บัญญัติศัพท์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษขึ้นมาใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 (ไพฑูริย์ พงศะบุตร, 2546: เล่ม 27, 76)

ปัญหาการท่องเที่ยว

ยุพดี เสตพรรณ (2548) ได้ยกตัวอย่างปัญหาการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. ปัญหาด้านบุคลากรทางการท่องเที่ยวไม่เพียงพอ เช่น มัคคุเทศก์ ผู้คนในท้องถิ่น ผู้ทำหน้าที่บริการนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับโรงแรม ผู้ขายของที่ระลึก คนขับรถรับจ้างและอื่นๆที่สามารถพูดภาษา

ต่างประเทศได้ดี รวมทั้งมีวิชาชีพด้านงานครัว งานแม่บ้าน งานจัดการท่องเที่ยว คนที่มีความรู้รอบตัว
 ชั่วตรง สามารถรักษาความปลอดภัยและให้ความอบอุ่นแก่นักท่องเที่ยว

2. ปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ได้แก่

2.1 บริเวณที่เป็นจุดบริการผ่านเข้า-ออกเมือง มักแออัดยัดเยียด มีการแย่งผู้โดยสารและ
 นักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับบริการไม่มีคุณภาพ

2.2 การบริการขนส่งภายในประเทศ การนั่งรถประจำทาง มักถูกขโมยทรัพย์สิน การเข้า
 พาหนะไม่เป็นไปตามข้อตกลง พาหนะให้เช่าทำใช้ชำรุดได้ง่ายเพื่อให้นักท่องเที่ยวชดใช้ รวมทั้งแอบไป
 ขโมยพาหนะให้เช่าภายหลัง

2.3 การบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ไม่ซื่อสัตย์และเอาใจเอาเปรียบนักท่องเที่ยว

2.4 การบริการสถานที่พักแรม ทรัพย์สินที่ฝากไว้ที่โรงแรมหรือห้องพักหาย นำบัตร
 เครดิตไปใช้และนักท่องเที่ยวถูกเรียกเก็บหลังจากเดินทางกลับประเทศแล้ว

2.5 การบริการภัตตาคารและร้านอาหาร อาหารมักเป็นพิษและการโกงราคาอาหาร

2.6 ธุรกิจของที่ระลึก ของปลอม คุณภาพไม่ได้มาตรฐาน สับเปลี่ยนสินค้าที่มีคุณภาพต่ำ
 โกงราคาและไม่ส่งสินค้าตามนัด

2.7 การเสนอขายบริการในที่สาธารณะ เป็นการบริการที่เกินพอดี ก่อความเดือดร้อน
 และรำคาญ รวมทั้งมีการขโมยทรัพย์สินเมื่อนักท่องเที่ยวผลอ

2.8 อันตรายทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว เช่น มีคลื่นและกระแสน้ำไหลพัดรุนแรง
 สามารถพัดคนนักท่องเที่ยวให้ออกจากฝั่งและจมน้ำเสียชีวิต

3. ปัญหาการทำลายภาพพจน์ของเมืองไทย เช่น

3.1 การถูกโจมตีจากโรคเอดส์

3.2 การที่รัฐบาลใช้มาตรการรุนแรงต่อผู้ชุมนุมประท้วงจนเสียชีวิต

3.3 ปัญหาอาชญากรรม

3.4 ปัญหาผู้ก่อการร้ายภาคใต้

3.5 ปัญหาโสเภณี

4. ปัญหาการชะงักงันเพราะสงคราม

5. ปัญหาสาธารณสุขโลกไม่ทันการขยายตัวของการลงทุน

5.1 การขาดแคลนน้ำ

5.2 การขาดแคลนระบบบำบัดน้ำเสีย

5.3 การจราจรติดขัด

5.4 ปัญหาอื่นๆ เกี่ยวกับโทรศัพท์ที่ไม่เพียงพอ การกำจัดขยะ ไฟฟ้าไม่เพียงพอและอื่นๆ

6. ปัญหาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวถูกทำลาย

6.1 สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ได้แก่ ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ปัญหามลพิษ ปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะประโยชน์ ปัญหาอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ปัญหาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

6.2 สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ ปัญหาเชิงพาณิชย์ ปัญหาทางอาชญากรรม ปัญหาค่าครองชีพ ปัญหาการหลอกลวงเอาเปรียบนักท่องเที่ยว ปัญหาความไม่เสมอภาคในมุ่งเน้นพัฒนาเฉพาะพื้นที่ ปัญหาค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง ปัญหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมประเพณี ปัญหาความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นกับนักท่องเที่ยว

ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาสำคัญที่มีบางท่านเสนอไว้ดังนี้

1. เทียบบินไม่เพียงพอ
2. ยานพาหนะ/คนขับ
3. ราคาสินค้าเกินมาตรฐาน
4. ห้องน้ำ/ถนนสกปรก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มธุรส ปราบไพรี (2551) ได้วิจัยศึกษาภาพทางการท่องเที่ยวของภาคตะวันตกต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยวและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยการสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง การสัมภาษณ์เชิงลึกและการประชุมกลุ่มย่อยกับผู้ที่เกี่ยวข้องการท่องเที่ยวในเขตตะวันตก 5 จังหวัด รวมทั้งศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา งานวิจัย สื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว 5 จังหวัด นโยบายและแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวประเทศไทย แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า การท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง เพราะศักยภาพด้านแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายและมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทย จึงทำให้ภูมิภาคนี้มีความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวได้ นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาและความเป็นไปได้ในการสร้างเครือข่ายเส้นทางเชื่อมโยง การ

ท่องเที่ยวในกลุ่มภาคตะวันตกมีความเป็นไปได้ ด้านการสร้างภาพลักษณ์ร่วมและเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนมากกว่าการกำหนดเครือข่ายโดยลักษณะทางภูมิศาสตร์

อำนาจ สุนทรวาทและสัจจา ไกรสรรัตน์ (2551) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเขากระโจม อำเภอสวนผึ้งให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัฒนธรรม และสังคมอันเป็นเอกลักษณ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเขากระโจม ความพร้อมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สภาพปัญหาและแนวทาง การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเขากระโจมอำเภอสวนผึ้งให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน รูปแบบ การท่องเที่ยวที่เหมาะสมในแหล่งท่องเที่ยวเขากระโจมและพื้นที่อุทยาน ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่โครงการ และการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเขากระโจมเชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยใช้วิธีการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะเด่นและความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเขากระโจม คือ ความเป็นธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่สามารทำให้ประสบการณ์ทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายแก่นักท่องเที่ยว เช่น ประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ทำทายของเส้นทางเดินขึ้นเขา มีความหนาวและสามารถชมทะเลหมอกและที่สำคัญ คือ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติใกล้กรุงเทพฯ ที่เหมาะกับการพักผ่อนในยุคนี้ว่ามีราคาแพง

ปัญหาเร่งด่วนที่ส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวเขากระโจม ได้แก่ ขาดการจัดการและไม่มีมาตรการที่จะป้องกันผลกระทบที่อาจส่งผลต่อแหล่งท่องเที่ยวและระบบนิเวศของพื้นที่ แนวทางจัดการ คือ การจัดให้มีการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และการพัฒนาต่างๆ ให้คงความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนรูปแบบการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ คือ การท่องเที่ยวที่ไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว เช่น การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ การชมทิวทัศน์บนยอดผาสูง การถ่ายภาพ และการพักผ่อนกับธรรมชาติ เป็นต้น ส่วนการเชื่อมต่อเส้นทางท่องเที่ยวเขากระโจมกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นการเชื่อมต่อจะอิงกับเกณฑ์ทางภูมิศาสตร์และเส้นทางจราจรที่มีอยู่เดิมเชื่อมต่อระหว่างแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในลักษณะเป็นวงจร เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นภายในท้องถิ่นได้สะดวกโดยไม่ต้องขับรถย้อนกลับ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

1. ตัวแทนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการและประชาชนในตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้วและตำบลแหลมผักเบี้ย
2. ตัวแทนนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
3. ตัวแทนนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
4. การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการไม่คำนึงความน่าจะเป็น แบบตามความสะดวก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. กล้องถ่ายวิดีโอทัศนมิติ
2. กล้องถ่ายรูปดิจิทัล
3. เครื่องอัดเสียง
4. แบบสอบถาม

วิธีการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเก็บข้อมูล
 - 1.1 การเก็บข้อมูลเบื้องต้น
 - 1.1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1.2 สัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับนักท่องเที่ยว เกี่ยวกับทรัพยากร จุดหมายปลายทาง สิ่งดึงดูดใจ สิ่งทำให้สนุกสนาน ผู้จัดการท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ การประชาสัมพันธ์และการตลาด ที่พัก อาหาร ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ประปา ไฟฟ้า ถนนและการขนส่ง สถานที่ และงบประมาณโดยฟังการบรรยายจากองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ละ 1 ครั้งๆ ละ 10 คน(ภาพที่ ก1) สัมภาษณ์ประชาชนตำบลละ 10 คนๆ ละ 1 ครั้ง (ภาพที่ ก 2) และดูสถานที่จริงในพื้นที่ตำบลๆ ละ 2 ครั้ง
 - 1.2 การเก็บข้อมูลเชิงลึก
 - 1.2.1 ประชุมกลุ่มย่อยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการท้องถิ่น ผู้นำชุมชน กลุ่มแม่บ้านและอื่นๆ ในแต่ละตำบลๆ ละ 1 ครั้งๆ ละ 30 คน (ภาพที่ ก 3)

- 1.2.2 ประชุมกลุ่มย่อยนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 1 ครั้งๆ ละ 20 คน (ภาพที่ ก 4)
- 1.2.3 ประชุมกลุ่มย่อยนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 1 ครั้งๆ ละ 20 คน (ภาพที่ ก 5)
- 1.2.4 จัดทำรูปแบบและวิธีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ร่าง)
- 1.2.5 จัดเวทีสาธารณะนำเสนอรูปแบบและวิธีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4 ตำบล (ร่าง) เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากตัวแทนบุคลากร 4 ตำบล นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และอื่นๆ 1 ครั้งๆ ละ 50 คน (ภาพที่ ก 6)
- 1.2.6 ปรับปรุงรูปแบบและวิธีการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ปรับปรุง)
- 1.3 การยอมรับของท้องถิ่น
 - 1.3.1 นำรูปแบบและวิธีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ปรับปรุงครั้งที่ 1 เสนอต่อที่ประชุม ประชาชน กลุ่มตัวอย่าง 4 ตำบลๆ ละ 1 ครั้งๆ ละ 25 คน พร้อมสอบถามความพึงพอใจและการเห็นด้วย (ภาพที่ ก7)
 - 1.3.2 นำรูปแบบและวิธีการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาปรับปรุงครั้งสุดท้าย เพื่อสรุปผลการวิจัย
- 1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 1.4.1 นำข้อมูลการสำรวจเบื้องต้นมาสรุปเป็นข้อความเชิงบรรยาย
 - 1.4.2 ถอดความและตีความจากการประชุมกลุ่มย่อยและการจัดประชุมสาธารณะ นำข้อมูลที่ได้มากำหนดและพัฒนา รูปแบบและวิธีการ
 - 1.4.3 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ความพึงพอใจและการเห็นด้วย 5 ระดับ เพื่อสรุปการยอมรับโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นค่าเฉลี่ย (ภาคผนวก ข) ใช้ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 3.5 หรือร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีและท้องถิ่นยอมรับรูปแบบและวิธีการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามคณะผู้วิจัยเสนอด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ กิจกรรมใดได้ค่าต่ำกว่าเกณฑ์จะไม่กล่าวถึงในแสดงผลและการสรุป และไม่แสดงค่าเฉลี่ยทุกรายการในผลการศึกษา
 - 1.4.4 ความพร้อมของบริบทพิจารณาจากบริบทใดมีปัญหาก็ถือว่าไม่มีความพร้อม
- 1.5 การรายงานผลการวิจัย
 - 1.5.1 จัดทำต้นฉบับ
 - 1.5.2 จัดพิมพ์ ทำรูปเล่ม และตรวจสอบความถูกต้อง

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การเก็บข้อมูลเบื้องต้นโดยการศึกษาเอกสารและการสำรวจบริบทจากการฟังการบรรยายการสัมภาษณ์และการดูสถานที่จริง การเก็บข้อมูลเชิงลึกด้วยการประชุมกลุ่มย่อย จัดเวทีสาธารณะ นำเสนอรูปแบบให้ประชาชนกลุ่มตัวอย่างพิจารณาให้การยอมรับและมีการปรับปรุงรูปแบบอย่างต่อเนื่อง ผลการดำเนินการได้บริบท รูปแบบ วิธีการ ความพร้อมและปัญหาของบริบทการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้วและตำบลแหลมผักเบี้ย ดังนี้

1. ตำบลบางขุนไทร

1.1 บริบทการท่องเที่ยว

1.1.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

(1) ป่าชายเลน เป็นพื้นที่ฝั่งทะเลทางทิศตะวันออก เป็นบริเวณที่มีแผ่นดินงอกและพื้นดินเป็นโคลน พืชที่สำคัญ ได้แก่ แสมทะเล แสมดำ และแสมขาว นอกจากนี้ยังมีโกงกางใบเล็ก โกงกางใบใหญ่ พังกาหัวสุมดอกแดง ถั่วขาว ถั่วดำ ลำแพน ตะบูนขาว ตะบูนดำ โปรงแดง โปรงขาว เหงือกปลาหมอ ปรงทะเล ชะคราม ผักเบี้ย โพธิ์ทะเล และตาตุ่มทะเล เป็นต้น ดอกแสมจะบานในเดือนเมษายน มีกลิ่นหอมและใช้เป็นอาหารของผึ้งเพื่อผลิตน้ำผึ้งเดือน 5 สัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ ปลาตีน ปูก้ามดาบ ปูแสม ปูทะเล หอยจ๊อบแจง กุ้งตืดขัน ผึ้ง ชะมด ค้างคาวแม่ไก่และ นกนานาชนิด เป็นต้น ปัจจุบันมีสะพานเพื่อเดินดูป่าชายเลนและหาดโคลน

(2) หาดโคลน เป็นบริเวณจากป่าชายเลนไปทางทะเล มีเลนค่อนข้างหนา ต้องใช้กระดานถีบเก็บหอยและเรือแล่นบนเลนได้ สัตว์หน้าดินส่วนใหญ่เป็นพวกหอยแครง รวมทั้ง

หอยเสียบและหอยลาย (อยู่น้ำลึก) นอกจากนี้ยังมีปูเปี้ยวจำนวนมากและปลาตีน (กระจิ่ง) ขุดหลุมกระจายอยู่ทั่วไปและเป็นแหล่งหอยแครงใหญ่ที่สุดของประเทศ

(3) นก นกประจำถิ่น ได้แก่ นกกวาง นกกินเปี้ยว นกยางควาย นกยางเปีย นกนางนวลหางบ่วงและ นกแว่นตาขาว เป็นต้น นกอพยพ ได้แก่ นกกระทง เป็นต้น อาศัยอยู่ในป่าชายเลน หาดโคลน หาดทราย ชายฝั่งทะเล ที่ชุ่มน้ำ นา กุ้ง นาเกลือ หนองน้ำและอื่นๆ

2) ทรัพยากรท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ สถานและศาสนา

(1) ชุมชน

ก จีน

ข ลาวพวน

ค ลาวเวียง

ง อิสลาม

(2) ศาสนสถาน

ก วัด

ก) วัดบางขุนไทร มีตำหนักเสด็จเตี้ย

กรมหลวงชุมพร

ข) วัดดอนผิงแดด มีโบสถ์ผนังอิฐ และมี หลวงพ่อเกลิ้นศักดิ์สิทธิ์

ข มัสยิดดารุ้ลอิบาดะห์

ค ศาลเจ้า

ก) ศาลเจ้าพ่ออิม

ข) ศาลเจ้าไต้เซี่ยฮุกโจ้วและโรงเจฮกเฮงตั้ว มีการกินเจช่วงเดือน 11 และแสดงจิวเดือน 12 เป็นสถานที่ประดิษฐานสถานแม่กวนอิมที่แกะสลักด้วยหินหยกขาวก้อนเดียว สูง 5.99 เมตร

3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม

(1) งานประเพณีและศิลปะ

ก การส่งข้าหลวง วันสุดท้ายของสงกรานต์พ่อแม่จะปั้นตุ๊กตาชายหญิง และสัตว์เลื้อย พร้อมจัดอาหารคาวหวานใส่ในกระทงไปประกอบพิธี แต่ไม่มีพิธีสงฆ์

ข การทำบุญทุ่ง คล้ายประเพณีส่งข้าหลวง แต่มีการทำบุญเลี้ยงพระและเรียกฝน

ค การรำวงย้อนยุค เป็นการจัดรำวงช่วงสงกรานต์และมีการเอาแรงกันระหว่างหมู่บ้าน

ง การวิ่งวัวลาน เป็นการนำวัวมาวิ่งในลานเวลากลางวันเพื่อทดสอบฝีเท้าหลังจากการทำนาปี โดยนำวัวมาผูกกับราวแล้วให้วัววิ่งวนในสนามเป็นวงกลม

จ การทอผ้า เป็นการทอด้วยมือและใช้ไหมสังเคราะห์ มีลวดลายและสีเส้นสวยงาม มีลายประจำถิ่น เป็นพวกผ้าพื้นสีต่างๆ ผ้าทอลายจกและผ้าขาวม้า ผ้ามีเนื้อแน่น

ฉ การทำศาลพระภูมิไม้ เป็นศาลพระภูมิทรงไทยที่ทำด้วยไม้ มีความสวยงามตามแบบสถาปัตยกรรมไทยโบราณ

(2) วิถีชีวิตและความเป็นอยู่

ก การประมง เป็นประมงชายฝั่งประเภทอวนลาก อวนรุน อวนล้อม ตกเบ็ด วางเบ็ดและดักพวกปลาหมึก กุ้ง ปูม้า ปูทะเล ปลานานาชนิดและอื่นๆ สัตว์น้ำที่จับจากทะเลโคลนเป็นที่ยอมรับกันว่ามีรสชาติดี นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงปลาช่อนและปลาสดอีกด้วย

ข การเก็บหอย เป็นการเก็บกระดานเก็บหอยในเลนช่วงน้ำลง ถ้าเป็นกลางคืนจะเห็นเฉพาะไฟส่องทางประจำกายของคนเก็บหอยกระจายทั่วไปอยู่ในหาดโคลน

ค การแปรรูปอาหารทะเล ได้แก่ หอยเสียบแห้ง หอยเสียบเค็มและหอยเสียบหวาน เป็นต้น

ง การทำนาเกลือ การทำเชิงการค้าปัจจุบันมี 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงครามและเพชรบุรีในช่วงเดือนธันวาคม - เมษายน เตรียมมา 4 ชนิดโดยการบดอัดพื้น สำหรับนาวางอาจใช้พลาสติกปู หรือเทคอนกรีตกันดินปนเปื้อนเกลือ แล้วปล่อยน้ำทะเลเข้านาขัง นาแผ่ นาดอกและนาวาง เพื่อให้ น้ำสะอาด เข้มข้นขึ้นและตกผลึกเป็นเกลือในนาวาง ซึ่งจะได้เกลือ ดอกเกลือและดีเกลือ

จ การทำกะปิ ใช้เคยที่เป็นสัตว์ทะเล มีลักษณะคล้ายกุ้งฝอย เดือนพฤศจิกายน - มกราคมจะรอได้เคยตัวใหญ่ เดือนเมษายน - มิถุนายนจะรอได้ตัวเล็ก นำเคยมาล้างด้วยน้ำทะเลให้สะอาด หมักด้วยเกลือประมาณร้อยละ 15 ทิ้งไว้ 1 คืน แล้วนำไปผึ่งแดดให้แห้ง เคยตัวใหญ่เมื่อนำไปบดจะได้กะปิหยาบ ส่วนเคยตัวเล็กนำไปหมักไว้ 1 เดือนจะได้กะปิดำดำที่มีเนื้อละเอียด เคยจากตัวที่ใสจะเปลี่ยนเป็นสีชมพูเมื่อแห้งและเป็นสีกะปิเมื่ออบหรือหมัก กะปิที่ทำจากเคยในทะเลโคลนจะมีรสชาติดีและไม่มีทรายเจือปน สามารถเก็บข้ามปีได้แต่รสชาติจะลดลงบ้าง

ฉ การเกษตร

ก) การเกษตรอินทรีย์ เป็นการเกษตรที่ใช้ปุ๋ยและสารปราบศัตรูพืช จากจุลินทรีย์ พืชและสัตว์

ข) การเกษตรผสมผสาน เป็นการเกษตรที่ปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ซึ่งจะได้ผลผลิตที่เป็นปัจจัย 4 ปุ๋ยและการควบคุมศัตรูพืชไปในตัว รองรับการค้าเน้นชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

ช การรวมกลุ่ม

ก) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ข) กลุ่มสหกรณ์เครดิตยูเนียนบางขุนไทร

ค) กลุ่มองค์กรเครือข่ายชุมชนตำบลบางขุนไทร

ง) กลุ่มองค์กรสวัสดิการชุมชน เป็นการช่วยเหลือคุณภาพชีวิตตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย โดยเก็บเงินจาก

สมาชิกคนละ 1 บาทต่อวัน องค์การบริหารส่วนตำบลและรัฐบาล สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม

จ) กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล เป็นการรวมกลุ่มของชาวบ้านเพื่อทำหน้าที่ให้การคุ้มครอง ทรัพยากรชายฝั่ง (หอยแครง) ที่คนต่างถิ่นมาลักลอบทำการประมง ด้วยเครื่องมือทันสมัย

ซ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ชุมชน มีหน้าที่ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรเกี่ยวกับ

ก) การผลิตปุ๋ยชีวภาพ เป็นการหมักวัสดุจาก ท้องถิ่นผสมกับน้ำหมักจุลินทรีย์ นำมาทำเป็นปุ๋ยแห้งบรรจุถุงและ ปุ๋ยอัดเม็ดใช้และจำหน่าย

ข) น้ำหมักจุลินทรีย์ เป็นการหมักวัสดุจาก ท้องถิ่นกับน้ำหมักจุลินทรีย์ทำเป็นปุ๋ยน้ำ

ค) การใช้ประโยชน์คว้นจากการเผาถ่าน โดยใช้สารละลายที่ได้จากการควนแน่นของคว้นจากการเผาถ่าน นำมา ผสมน้ำเพื่อใช้ไล่แมลง

ง) ไบโอดีเซล เป็นดีเซลที่สกัดจากน้ำมันพืชและ สัตว์ที่ใช้แล้ว สามารถนำมาใช้กับเครื่องยนต์ได้ทันที

ฉ ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ทรัพยากรป่าชายเลนบางขุน ไทร ทำหน้าที่ด้านให้ความรู้และการอนุรักษ์ป่าชายเลน ตั้งอยู่ใน สถานีวิพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 6 (เพชรบุรี)

ญสถานีวิพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 6 (เพชรบุรี) ทำหน้าที่จัดการทรัพยากรป่าชายเลน เพื่อสงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู ป้องกัน ปรามปรามผู้บุกรุก รวมทั้งการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ความรู้ให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการปกป้อง ดูแล รักษาความ สมบูรณ์ของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้คงอยู่และเกิด ประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืน ตั้งแต่บริเวณจรดป่าชายเลนอำเภออัมพ วา จังหวัดสมุทรสงครามจรดอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รับฝึกอบรมเยาวชนและประชาชนทั่วไปเรื่องป่าชายเลน ให้บริการ
กล้าไม้ป่าชายเลนและสนับสนุนการท่องเที่ยวของท้องถิ่น

1.1.2 จุดหมายปลายทาง

1) การล่องเรือชมป่าชายเลน ชายฝั่ง นกและวิถีชีวิต
ชาวประมง

2) การเดินชมป่าชายเลน หาดโคลน นกและวิถีชีวิต
ชาวประมง

3) การเล่นเรือบนเลนชมหาดโคลน สัตว์หน้าดิน ป่า
ชายเลน ชายฝั่ง นก และการเก็บกระดานเก็บหอย

4) สปาโคลน

1.1.3 สิ่งดึงดูดใจ

1) ป่าชายเลน

2) หาดโคลน

3) นก

4) การทอผ้า

5) การทำศาลพระภูมิไม้

6) การทำกะปิ

7) อาหารทะเลแห้งและสด

8) การเกษตร

9) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

10) กลุ่มสหกรณ์เครดิตยูเนียน

11) กลุ่มองค์กรสวัสดิการชุมชน

12) กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล

13) สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 6 (เพชรบุรี)

1.1.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน

- 1) การถือกระดาษเก็บหอย
- 2) การเล่นเรือบนเลน
- 3) การร่ำวงย้อนยุค
- 4) การวิ่งวัวลาน

1.1.5 ผู้จัดการท่องเที่ยว

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) ชุมชน

1.1.6 มัคคุเทศก์

- 1) เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) บุคลากรในชุมชน
- 3) กลุ่มนักเรียนและเยาวชนโรงเรียนบางขุนไทร

1.1.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด

- 1) แผ่นพับ
- 2) เว็บไซต์ www.bangkhunsai.com
- 3) แผนที่การท่องเที่ยว

1.1.8 ที่พัก

1) ที่พักของสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 6 (เพชรบุรี) ใช้เป็นที่พักเฉพาะผู้เข้าอบรม แต่พักได้ไม่เกิน 50 คน และไม่สะดวก

2) โฮมสเตย์ของเอกชน อยู่ที่หน้าวัดบางขุนไทร พักได้ประมาณ 70 - 80 คน

1.1.9 อาหาร มีร้านอาหารสำหรับบริการคนทั่วไป

1.1.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง

- 1) ผ้าทอด้วยมือ

- 2) กะปิ
- 3) ศาลพระภูมิไม้
- 4) อาหารทะเลสดและแห้ง
- 5) เกล็ดทะเล

1.1.11 ประปา มีประปาเข้าถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว

1.1.12 ไฟฟ้า มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว

1.1.13 ถนนและการขนส่ง

1) จากถนนธนบุรี- ปากท่อ(35) บริเวณกิโลเมตรที่ 72 (สถานีบริการน้ำมันปิโตรเลียม) เลี้ยวซ้ายเข้าถนนคลองโคน - บ้านแหลม (สส2021) ถนนคันกั้นน้ำเค็ม (4028) ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร (23 กิโลเมตร)

2) จากถนนเพชรเกษม (4) เข้าตัวเมืองเพชรบุรี ผ่านหน้าเขาวังและหน้าศาลากลาง ข้ามแม่น้ำเพชรบุรีถึงสี่แยกบ้านแหลมเลี้ยวซ้าย ข้ามทางรถไฟ (120 กิโลเมตร) วิ่งตรงตามถนนกลุ่มสะแก-ดอนผิงแดด(4021) (10 กิโลเมตร) ถึงสามแยกเลี้ยวซ้ายตามถนนสายหลัก (3064) ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร (2.5 กิโลเมตร)

3) มีรถหรือเรือให้เช่าเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง

1.1.14 สถานที่ ใช้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสถานที่ดำเนินการ

1.1.15 งบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนตำบล
งบประมาณพัฒนาจังหวัดและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1.1.16 การยอมรับของท้องถิ่น ความพึงพอใจและการเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ย 3.52 – 4.20 อยู่ในเกณฑ์ดี (ภาคผนวก ข)

1.2 รูปแบบการท่องเที่ยว

1.2.1 กิจกรรมและเวลา

- 1) การเดินชมป่าชายเลนและหาดโคลนบนสะพานไม้ (1.00 ชั่วโมง)
- 2) การล่องเรือดูป่าชายเลน ชายฝั่ง นกและวิถีชีวิตของชาวประมง (1.00 ชั่วโมง)
- 3) การเล่นเรือบนเลน ดุสัตว์หน้าดิน นก การเก็บหอย และการถีบกระดานเก็บหอย (1.00 ชั่วโมง)
- 4) การปลูกป่าชายเลน (1.00 ชั่วโมง)
- 5) การลงถีบกระดานเก็บหอย (0.30 ชั่วโมง)
- 6) สป่าโคลน (1.00 ชั่วโมง)
- 7) การชมวัดบางขุนไทร (0.30 ชั่วโมง)
- 8) การชมวัดดอนผิงแดด (0.30 ชั่วโมง)
- 9) การชมศาลเจ้าใต้เขียสุกโจ้ว (0.30 ชั่วโมง)
- 10) การร่ำวงย้อนยุค (0.30 ชั่วโมง)
- 11) การวิ่งวัวลาน (0.30 ชั่วโมง)
- 12) การทอผ้า (0.30 ชั่วโมง)
- 13) การทำศาลพระภูมิไม้ (0.30 ชั่วโมง)
- 14) การแปรรูปอาหารทะเล (0.30 ชั่วโมง)
- 15) การทำนาเกลือ (0.30 ชั่วโมง)
- 16) การทำกะปิ (0.30 ชั่วโมง)
- 17) การเกษตรผสมผสานและเกษตรอินทรีย์ (1.00 ชั่วโมง)

- 18) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (1.00 ชั่วโมง)
- 19) กลุ่มเครือข่ายชุมชนบางขุนไทร (1.00 ชั่วโมง)
- 20) กลุ่มองค์กรสวัสดิการชุมชน (1.00 ชั่วโมง)
- 21) กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล (1.00 ชั่วโมง)
- 22) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรชุมชน (1.00 ชั่วโมง)
- 23) ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ทรัพยากรป่าชายเลนบางขุนไทร (1.00 ชั่วโมง)

1.2.2 โปรแกรมการท่องเที่ยว

- 1) โปรแกรม 1 วัน
- 2) โปรแกรม 2 วัน 1 คืน
- 3) โปรแกรมตามสั่ง

1.2.3 อาหารและที่พัก

- 1) สั่งจอง
- 2) ดำเนินการเอง

1.3 วิธีการจัดการท่องเที่ยว

1.3.1 องค์กรบริหารส่วนตำบลดำเนินการโดยประสานงานกับชุมชนและหน่วยงาน

1.3.2 ชุมชนและหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเฉพาะงานของตน

1.4 ความพร้อมของบริบทการท่องเที่ยว

1.4.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีความพร้อม

2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

โบราณวัตถุสถานและศาสนา มีความพร้อม

3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม มีความพร้อม ยกเว้นงานประเพณีและศิลปะ การส่งข้าหลวงและการทำบุญทุ่ง วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ การแปรรูปอาหารทะเล

1.4.2 จุดหมายปลายทาง ไม่มีความพร้อม

1.4.3 สิ่งดึงดูดใจ มีความพร้อม

1.4.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน ไม่มีความพร้อม

1.4.5 ผู้จัดการท่องเที่ยว ไม่มีความพร้อม

1.4.6 มัคคุเทศก์ ไม่มีความพร้อม

1.4.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด ไม่มีความพร้อม

1.4.8 ที่พัก ไม่มีความพร้อม

1.4.9 อาหาร ไม่มีความพร้อม

1.4.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ไม่มีความพร้อม

1.4.11 ประปา มีความพร้อม

1.4.12 ไฟฟ้า มีความพร้อม

1.4.13 ถนนและการขนส่ง มีความพร้อม

1.4.14 สถานที่ ไม่มีความพร้อม

1.4.15 งบประมาณ ไม่มีความพร้อม

1.4.16 การยอมรับของท้องถิ่น มีความพร้อม

1.5 ปัญหาของบริบทการท่องเที่ยว

1.5.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ไม่มีปัญหา

- 2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์
โบราณวัตถุสถานและศาสนา ไม่มีปัญหา
- 3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี
และกิจกรรม
- (1) งานประเพณี ไม่มีปัญหา ยกเว้น
- ก การส่งข้าหลวง มีเฉพาะเทศกาล ระยะเวลา
และขอบเขตจำกัด
- ข การทำบุญทุ่ง มีเฉพาะเทศกาล ระยะเวลาและ
ขอบเขตจำกัด
- (2) วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ ไม่มีปัญหา ยกเว้น
- ก การเก็บหอย จะดูได้เฉพาะเวลาน้ำลงช่วง
กลางวันเดือนธันวาคม - กันยายน ส่วนกลางคืนจะเห็นเฉพาะแสง
ไฟประจำตัวของคนเก็บหอยเท่านั้น (เปลี่ยนไปตามปฏิทินน้ำขึ้นน้ำ
ลง)
- ข การแปรรูปอาหารทะเล มีผลิตภัณฑ์น้อยไป
- ค การทำนาเกลือ จะทำได้ในเดือนธันวาคม -
เมษายน
- ง การทำกะปิ จะทำในเดือนพฤศจิกายน -
มกราคมและเดือนเมษายน - มิถุนายน
- 1.5.2 จุดหมายปลายทาง ตอบสนองความต้องการของ
นักท่องเที่ยวน้อยไป
- 1.5.3 สิ่งดึงดูดใจ ไม่มีปัญหา
- 1.5.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้
สนุกสนานน้อยไป
- 1.5.5 ผู้จัดการท่องเที่ยว ยังขาดความรู้ความเข้าใจการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1.5.6 มัคคุเทศก์ ยังขาดความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1.5.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด มีช่องทางน้อยรูปแบบและเนื้อหายังไม่น่าสนใจโดยเฉพาะการตลาดยังไม่ทั่วถึง ไม่มีปฏิทินการท่องเที่ยว ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์ที่จุดสำคัญและสถานที่ทำการ และยังไม่ได้เชิญตัวแทนผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวมาลองใช้กิจกรรม

1.5.8 ที่พัก มีน้อยทั้งในเขตตำบลและบริเวณใกล้เคียง

1.5.9 อาหาร ไม่มีร้านอาหารจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะ ไม่เพียงพอและยังไม่ได้มาตรฐาน

1.5.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ยังไม่มีของที่ระลึกสินค้าพื้นเมืองไม่หลากหลายและไม่มีสถานที่จำหน่ายถาวร

1.5.11 ประปา ไม่มีปัญหา

1.5.12 ไฟฟ้า ไม่มีปัญหา

1.5.13 ถนนและการขนส่ง ไม่มีปัญหา

1.5.14 สถานที่ ห้องรับรองนักท่องเที่ยวไม่มีแผนผังและแบบจำลองแหล่งท่องเที่ยวรวมและเฉพาะในพื้นที่ รวมทั้งในตำบลคลองโคนถึงตำบลหาดเจ้าสำราญ

1.5.15 งบประมาณ ไม่เพียงพอ

1.5.16 การยอมรับจากท้องถิ่น ไม่มีปัญหา

2. ตำบลปากทะเล

2.1 บริบทการท่องเที่ยว

2.1.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

(1) ป่าชายเลน เป็นบริเวณฝั่งทะเลทางทิศตะวันออกและอยู่ที่บริเวณสองฝั่ง ของคลองปากทะเล ทางทิศเหนือมีแผ่นดิน

งอกและพื้นดินเป็นโคลน พืชที่สำคัญ ได้แก่ แสมทะเล แสมดำ แสมขาว นอกจากนี้ยังมีโกงกางใบเล็ก โกงกางใบใหญ่ พังกาหัว สุ่มดอกแดง ถั่วขาว ถั่วดำ ลำแพน ตะบูนขาว ตะบูนดำ โปรงแดง โปรงขาว เหงือกปลาหมอ ประทลทะเล ชะคราม ผักเบี้ย โพธิ์ทะเล ตาตุ่มทะเล ผักบุงทะเล และฝาดหนูหนู เป็นต้น สัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ ปลาตีน ปลาเสือ ปูกำมดาบ ปูแสม ปูทะเล หอยแครง หอยเสียบ แอ้ เหี้ยและนกนานาชนิด เป็นต้น

(2) หาดโคลน เป็นบริเวณจากป่าชายเลนไปทางทะเล และอยู่ทางทิศเหนือคลองปากทะเล มีเลนหนา ต้องถีบกระดานเก็บ หอยและเล่นเรือบนเลนได้ สัตว์หน้าดินส่วนใหญ่เป็นพวก หอยแครง รวมทั้งหอยเสียบและหอยลาย (อยู่น้ำลึก) นอกจากนี้ ยังมีปูเปี้ยวจำนวนมาก และมีปลาตีน(กระจิ่ง) ชุดหลุมกระจายอยู่ทั่วไป

(3) หาดกะช้ำหอย เป็นบริเวณอยู่ทางใต้ของปาก คลองปากทะเล แผ่นดินถูกกัดเซาะ ช่วงฤดูหนาวกระแสน้ำและคลื่น จะพัดพาเปลือกหอยและทรายเข้าฝั่ง มีการสะสมของกะช้ำหอยและ ทราย รุกล้ำป่าชายเลน รวมทั้งการทับถมปิดปากคลองปากทะเล ขัดขวางการเดินเรือและต้องขุดลอกเป็นประจำ แต่ในช่วงอื่นจะถูก พัดพาหายไป เลนแข็งและลาดชันน้อย ขณะน้ำลงต่ำสุดสามารถ เดินเก็บหอยห่างชายฝั่งได้ 2 - 5 กิโลเมตร และสามารถเดินเรียบ ชายฝั่งไปถึงแหลมหลวง

(4) การกัดเซาะชายฝั่ง เป็นบริเวณเริ่มตั้งแต่หาด กะช้ำหอยไปทางใต้จนถึงเขตตำบลบางแก้ว และเกิดเป็นช่วงๆ จนถึงอำเภอชะอำและภาคใต้ โดยเฉพาะบริเวณที่ไม่มีเขื่อนกั้นคลื่น

(5) นก ตำบลปากทะเลมีที่อยู่ของนก ปลอดภัยและมี อาหารอุดมสมบูรณ์ จึงมีนกหลากหลายชนิดมาอาศัยมากกว่าตำบล ช้างเคียง ชาวต่างประเทศมักมาศึกษาเป็นประจำ นกประจำถิ่น ได้แก่ นกยางเปีย นกยางควาย นกยางเขียว นกยางใหญ่ นก กินเปี้ยว นกกวก นกกาน้ำเล็ก นกกระสาแดง นกตีนเทียน นก

ปากห่าง เขี้ยวแดงและนกหัวโตมลายู เป็นต้น นกอพยพ ได้แก่ นกหัวโตทรายเล็ก นกหัวโตทรายใหญ่ นกชายเลนปากโค้ง นกปากแฉ่นหางดำ นกรัฟ นกชายเลนปากซ้อน นกกரிตน้ำ เป็ดพม่า นกสตั๊นท์เล็ก นกสตั๊นท์คอแดง นกนางนวลหางดำ นกนางนวล แกลบธรรมดา นกนางนวลแกลบแคสเปียน นกนางนวลแกลบปากหนา นกนางนวลหัวดำใหญ่ นกกระสานวล นกน้อโตใหญ่ นกทะเล ขาแดงลายจุด นกคอสั้นตีนไว นกพลิกหิน นกปากซ่อมทะเลอกแดง และนกปากซ่อมหางพัด เป็นต้น อาศัยอยู่ในป่าชายเลน หาดโคลน ชายฝั่งทะเล ที่ชุ่มน้ำ นาุ้ง นาเกลือ หนองน้ำและอื่นๆ

2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

โบราณวัตถุสถานและศาสนา

(1) ศาสนสถาน

ก วัดในปากทะเล เป็นวัดเก่าแก่อายุมากกว่า 170 ปี กุฏิหลังเก่าและโบสถ์ทำด้วยไม้สัก มีหลวงพ่อดัดคักดีสิทธิ์

ข วัดนอกปากทะเล เป็นวัดเก่าแก่อายุมากกว่า 100 ปี กุฏิหลังเก่าและโบสถ์ทำด้วยไม้สัก โบสถ์มีใต้ถุนสูงใช้ลอด สะเดาะเคราะห์ได้

(2) ตอตะเคียนคู่ เป็นตอไม้ตะเคียน 2 ต้นติดกัน ลอยอยู่ในทะเล ชาวบ้านช่วยกันนำมาวางไว้ที่ฝั่งคลองปากทะเล เป็นสิ่งหาดูได้ยากและชาวบ้านถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์

3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม

(1) วิถีชีวิตและความเป็นอยู่

ก การประมง เป็นการประมงชายฝั่งที่ใช้อวนลาก อวนรุน อวนล้อม ดัก ตกและวางเบ็ดพวกปลาหมึก กุ้ง ปูม้า ปูทะเล ปลานานาชนิดและอื่นๆ

ข การเก็บหอย เป็นการเก็บหอยแครงและหอยเสียบ มีทั้งเดินเก็บและถีบกระดานเก็บหอย หอยที่เก็บจากหาดโคลนจะมีรสชาติดี

ค การแปรรูปอาหารทะเล สัตว์น้ำที่จับได้จาก ทะเลมักขายสด แต่ถ้าเหลือจึงจะนำมาทำแห้ง

ง การทำนาเกลือ การทำเชิงการค้าปัจจุบันมี 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และ เพชรบุรีในช่วงเดือนธันวาคม - เมษายน เตรียมนา 4 ชนิดโดยการ บดอัดพื้น สำหรับนาวางอาจใช้พลาสติกปู หรือเทคอนกรีตกันดิน ปนเปื้อนเกลือ แล้วปล่อยน้ำทะเลเข้านาขัง นาแผ่ นาดอกและนา วาง เพื่อให้ น้ำสะอาด เข้มข้นขึ้นและตกผลึกเป็นเกลือในนาวาง ซึ่ง จะได้เกลือ ดอกเกลือและดีเกลือ

จ การทำกะปิ ใช้เคยที่เป็นสัตว์ทะเล มีลักษณะ คล้ายกุ้งฝอย เดือนพฤศจิกายน - มกราคมจะรอได้เคยตัวใหญ่ เดือนเมษายน - มิถุนายนจะรอได้ตัวเล็ก นำเคยที่ล้างด้วยน้ำทะเลให้ สะอาด หมักด้วยเกลือประมาณร้อยละ 15 ทิ้งไว้ 1 คืน แล้วนำไปผึ่ง แดดให้แห้ง เคยตัวใหญ่เมื่อนำไปบดจะได้กะปิหยาบ ส่วนเคยตัว เล็กนำไปหมักไว้ 1 เดือนจะได้กะปิดำดำที่มีเนื้อละเอียด เคยจากตัว ที่ใส่จะเปลี่ยนเป็นสีชมพูเมื่อแห้งและเป็นสีกะปิเมื่อบดหรือหมัก กะปิ ที่ทำจากเคยในทะเลโคลนจะมีรสชาติดีและไม่มีทรายเจือปน สามารถเก็บข้ามปีได้แต่รสชาติจะลดลงบ้าง

ฉ การทำขนมหวาน เป็นขนมพื้นบ้านและขนม ทั่วไป เช่น ทองหยอด หม้อแกง ขนมชั้นและขนมปัง เป็นต้น

ช การทำปุ๋ยชีวภาพผง วัสดุที่หมักใช้ขี้วัวเป็น หลัก ผสมกับน้ำหมักชีวภาพแล้วทำเป็นผงหรืออัดเม็ด

ซ การเกษตรผสมผสาน เป็นการปลูกข้าว แล้ว เลี้ยงปลาในนา คันดินจะปลูกกล้วย ไม้ผลและหญ้าไว้เลี้ยงวัว พื้นที่ 12 ไร่ได้กำไรปีละประมาณ 2 แสนบาท

ฅ การรวมกลุ่ม

ก) กลุ่มอาชีพ ได้แก่ นาเกลือ ประมง ค้าขาย และอื่นๆ มีคณะกรรมการดำเนินการเพื่อพัฒนาอาชีพ องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนงบประมาณ

ข) กลุ่มออมทรัพย์ เป็นนิติบุคคล ทำหน้าที่รับฝากและให้สมาชิกกู้เงิน

ค) กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน มีหน้าที่ควบคุมการกู้เงินของสมาชิก โดยรัฐบาลสนับสนุนงบประมาณ

ง) กลุ่มธนาคารชุมชน เป็นนิติบุคคล ทำหน้าที่รับฝากและให้สมาชิกกู้เงิน ธนาคารออมสินเป็นพี่เลี้ยงและสำนักงานทนายความให้การปรึกษาด้านกฎหมาย

(2) ประภาคารชายฝั่ง ใช้สำหรับบอกที่ตั้ง โดยใช้สัญญาณไฟในการเดินเรือและสามารถขึ้นไปชมวิวดูทะเลและถ่ายภาพ มี 3 ขนาด ขนาดเล็กรับได้ 3 คน ขนาดกลางรับได้ 10 คน และขนาดใหญ่รับได้ 30 คน

2.1.2 จุดหมายปลายทาง

1) การล่องเรือชมป่าชายเลน ชายฝั่ง นกและวิถีชีวิตชาวประมง

2) การเล่นเรือบนเลนชมหาดโคลน ป่าชายเลน ชายฝั่ง ดูสัตว์หน้าดิน นกและการเก็บกระดาดเก็บหอย

3) การเดินชมหาดกะซ้าหอย ดูสัตว์หน้าดิน นก และการเก็บหอย

4) สปาโคลน

2.1.3 สิ่งดึงดูดใจ

1) ป่าชายเลน

2) หาดโคลน

3) นก

4) หาดกะซ้าหอย

5) การกัดเซาะชายฝั่ง

- 6) วัด
- 7) ตอตะเคียนคู่
- 8) การถีบกระดานเก็บหอย
- 9) การทำกะปิ
- 10) กลุ่มออมทรัพย์
- 11) กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน
- 12) กลุ่มธนาคารชุมชน
- 13) ประกาศคารชายฝั่ง

2.1.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน

- 1) การถีบกระดานเก็บหอย สามารถจัดการแข่งขัน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลจะเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ให้
- 2) การเล่นเรือบนเลน
- 3) การแข่งขันเก็บหอย
- 4) การแข่งขันเดินและวิ่งมินิมาราธอนบนชายหาดช่วงน้ำลงในกลางวันและกลางคืนเดือนหงาย

2.1.5 ผู้จัดการท่องเที่ยว

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) ชุมชน

2.1.6 มัคคุเทศก์

- 1) เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) บุคลากรในชุมชน

2.1.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด

- 1) แผ่นพับ
- 2) เว็บไซต์ www.paktalay.com

2.1.8 ที่พัก ไม่มี

2.1.9 อาหาร มีร้านอาหารสำหรับบริการคนทั่วไป

2.1.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง

1) เกลือทะเล

2) กะปิ

3) หอยเสียบแห้ง

4) ปูม้าต้มและเนื้อปูม้าแกะ

5) ขนมหวาน

2.1.11 ประปา มีประปาเข้าถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว

2.1.12 ไฟฟ้า มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว

2.1.13 ถนนและการขนส่ง

1) จากถนนธนบุรี - ปากท่อ (35) ถึงกิโลเมตรที่ 72 (สถานีบริการน้ำมันปิโตรเลียม) เลี้ยวซ้ายเข้าถนนคลองโคน - บ้านแหลม (สส2021) ถนนคันกั้นน้ำเค็ม (4028) ถึงองค์การบริหาร ส่วนตำบลปากทะเล (29 กิโลเมตร)

2) จากถนนเพชรเกษม (4) เข้าตัวเมืองเพชรบุรี ผ่านหน้าเขาวัง ผ่านหน้าศาลากลาง ข้ามแม่น้ำเพชรบุรี ถึงสี่แยกบ้านแหลม เลี้ยวซ้าย ข้ามทางรถไฟ (120 กิโลเมตร) วิ่งตรงตามถนนกุ่มสะแก-ดอนผิงแดด(4021) (10 กิโลเมตร) ถึงสามแยกเลี้ยวขวา แล้วเลี้ยวซ้ายตามถนนสายหลัก (3064) เลี้ยวซ้ายเข้าถนนคันกั้นน้ำเค็ม (4028) ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลปากทะเล (3 กิโลเมตร)

3) มีรถและเรือให้เช่าเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง

2.1.14 สถานที่ ใช้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสถานที่
ดำเนินการ

2.1.15 งบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนตำบล
งบประมาณพัฒนาจังหวัด และการ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2.1.16 การยอมรับของท้องถิ่น ความพึงพอใจและการเห็น
ด้วยมีค่าเฉลี่ย 3.52 – 4.52 อยู่ในเกณฑ์ดี (ภาคผนวก ข)

2.2 รูปแบบการท่องเที่ยว

2.2.1 กิจกรรมและเวลา

1) การล่องเรือดูป่าชายเลน ชายฝั่ง นก ธรรมชาติและวิถี
ชีวิตของชาวประมง (1.00 ชั่วโมง)

2) การเล่นเรือบนเลนดูป่าชายเลน สัตว์หน้าดิน นก
ธรรมชาติ การเก็บหอยและการตีบกระดานเก็บหอย (1.00 ชั่วโมง)

3) การเดินชมหาดกะซำหอยและการกัดเซาะชายฝั่ง
(1.30 ชั่วโมง)

4) การแข่งขันเดินและวิ่งมินิมาราธอนบนชายหาดช่วง
น้ำลงในกลางวันและกลางคืนเดือนหงาย (3.00 ชั่วโมง)

5) การปลูกป่าชายเลน (1.00 ชั่วโมง)

6) การลงตีบกระดานเก็บหอย (0.30 ชั่วโมง)

7) สปาโคลน (1.00 ชั่วโมง)

8) การดูนก (2.00 ชั่วโมง)

9) การชมวัดในปากทะเล (0.30 ชั่วโมง)

10) การชมวัดนอกปากทะเล (0.30 ชั่วโมง)

11) การชมตอตะเคียนคู่ (0.30 ชั่วโมง)

- 12) การทำนาเกลือ (0.30 ชั่วโมง)
- 13) การแปรรูปอาหารทะเล (0.30 ชั่วโมง)
- 14) การทำกะปิ (0.30 ชั่วโมง)
- 15) การทำขนมหวาน (0.30 ชั่วโมง)
- 16) การทำปุ๋ยชีวภาพผง อัดเม็ดและน้ำ (0.30 ชั่วโมง)
- 17) กลุ่มออมทรัพย์ (1.00 ชั่วโมง)
- 18) กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน (1.00 ชั่วโมง)
- 19) กลุ่มธนาคารชุมชน (1.00 ชั่วโมง)

2.2.2 โปรแกรมการท่องเที่ยว

- 1) โปรแกรม 1 วัน
- 2) โปรแกรม 2 วัน 1 คืน
- 3) โปรแกรมตามสั่ง

2.2.3 อาหารและที่พัก

- 1) สั่งจอง
- 2) ดำเนินการเอง

2.3 วิธีการจัดการท่องเที่ยว

2.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการโดยประสานงานกับชุมชนและหน่วยงาน

2.3.2 ชุมชนและหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเฉพาะงานของตน

2.4 ความพร้อมของบริบทการท่องเที่ยว

2.4.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

- 1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีความพร้อม

- 2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์
โบราณวัตถุสถานและศาสนา มีความพร้อม
- 3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี
และกิจกรรม มีความพร้อม

- 2.4.2 จุดหมายปลายทาง ไม่มีความพร้อม
- 2.4.3 สิ่งดึงดูดใจ มีความพร้อม
- 2.4.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน ไม่มีความพร้อม
- 2.4.5 ผู้จัดการท่องเที่ยว ไม่มีความพร้อม
- 2.4.6 มัคคุเทศก์ ไม่มีความพร้อม
- 2.4.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด ไม่มีความพร้อม
- 2.4.8 ที่พัก ไม่มีความพร้อม
- 2.4.9 อาหาร ไม่มีความพร้อม
- 2.4.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ไม่มีความพร้อม
- 2.4.11 ประปา มีความพร้อม
- 2.4.12 ไฟฟ้า มีความพร้อม
- 2.4.13 ถนนและการขนส่ง มีความพร้อม
- 2.4.14 สถานที่ ไม่มีความพร้อม
- 2.4.15 งบประมาณ ไม่มีความพร้อม
- 2.4.16 การยอมรับจากท้องถิ่น มีความพร้อม

2.5 ปัญหาของบริบทการท่องเที่ยว

2.5.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

- 1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ไม่มีปัญหา
- 2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์โบราณวัตถุ
สถานและศาสนา ไม่มีปัญหา

3) ทรัพยากรท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและ
กิจกรรม ไม่มีปัญหา ยกเว้น

(1) วิถีชีวิตและความเป็นอยู่

ก การเก็บหอย น้ำทะเลจะลงช่วงกลางวันในช่วง
เดือนธันวาคม-กันยายน กลางคืนจะเห็นเฉพาะแสงไฟประจำตัวของ
คนเก็บหอยเท่านั้น (เปลี่ยนไปตามปฏิทินน้ำขึ้นน้ำลง)

ข การแปรรูปอาหารทะเล มีผลิตภัณฑ์น้อยไป

ค การทำนาเกลือ จะทำได้ในเดือนธันวาคม -
เมษายน

ง การทำกะปิ จะทำในเดือนพฤศจิกายน-มกราคม
และเดือนเมษายน - มิถุนายน

2.5.2 จุดหมายปลายทาง ตอบสนองความต้องการ
นักท่องเที่ยวน้อยไป

2.5.3 สิ่งดึงดูดใจ ไม่มีปัญหา

2.5.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน มีกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้
สนุกสนานน้อยไป

2.5.5 ผู้จัดการท่องเที่ยว ยังขาดความรู้ความเข้าใจการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.5.6 มัคคุเทศก์ ยังขาดความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ

2.5.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด มีช่องทางน้อย
รูปแบบและเนื้อหายังไม่น่าสนใจโดยเฉพาะการตลาดยังไม่ทั่วถึง
ไม่มีปฏิทินการท่องเที่ยว ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์ที่สำคัญและ
สถานที่ทำการ และยังไม่ได้เชิญตัวแทนผู้ประกอบการและ
นักท่องเที่ยวมาลองใช้กิจกรรม

2.5.8 ที่พัก ไม่มีที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่

2.5.9 อาหาร ไม่มีร้านอาหารจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะ ไม่เพียงพอและยังไม่ได้มาตรฐาน

2.5.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ยังไม่มีของที่ระลึก สินค้าพื้นเมืองยังไม่หลากหลาย และไม่มีสถานที่จำหน่ายถาวร

2.5.11 ประปา ไม่มีปัญหา

2.5.12 ไฟฟ้า ไม่มีปัญหา

2.5.13 ถนนและการขนส่ง ไม่มีปัญหา

2.5.14 สถานที่ ห้องรับรองไม่มีแผนผังและแบบจำลองแหล่งท่องเที่ยวรวมและเฉพาะในพื้นที่ รวมทั้งในตำบลคลองโคกลนถึง ตำบลหาดเจ้าสำราญ

2.5.15 งบประมาณ ไม่เพียงพอ

2.5.16 การยอมรับจากท้องถิ่น ไม่มีปัญหา

3. ตำบลบางแก้ว

3.1 บริบทการท่องเที่ยว

3.1.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

(1) หาดกะช้ำหอย เป็นหาดทรายปนกับกะช้ำเปลือกหอยที่ผุพังตามแนวชายฝั่งทะเลทางทิศเหนือ เกิดจากกระแสน้ำและคลื่นพัดพาเปลือกหอยและทรายมาสะสม หาดที่มั่นคงจะมีสัตว์หน้าดินพวกปูลม หอยทราย ปูก้ามดาบและอื่นๆ

(2) หาดโคลนปนทราย เป็นบริเวณชายฝั่งทะเลทางทิศใต้ มีเลนปนทรายแข็งสามารถเดินได้ สัตว์หน้าดิน ได้แก่ หอยแครง หอยเสียบ หอยตลับ หอยปากเปิดและหอยทราย เป็นต้น

(3) การกักเซาะชายฝั่ง มีการกักเซาะชายฝั่งเป็นช่วงๆ ทางด้านทิศใต้ ปัจจุบันมีการสร้างเขื่อนหินกันคลื่น ทำให้

ชายฝั่งบริเวณนั้นมีการกัดเซาะน้อยลงและมีป่าชายเลนเกิดขึ้นหลัง
เขื่อนหินอีกด้วย

2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

โบราณวัตถุสถานและศาสนา

(1) ศาสนสถาน

ก วัด

ก) วัดราชบูรณ์ศรีทธา

ข) วัดโคมนาราม มีพระมหาเจดีย์บรรจุพระบรม

สารีริกธาตุ

ค) วัดพิกุลแก้ว

ข ศาลเจ้า

ก) ศาลเจ้าพ่อฟ้า

ข) ศาลเจ้าปูนเกล้ากง

3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี

และกิจกรรม

(1) งานประเพณีและศิลปะ

ก การจักสานธูปฤๅษี ใช้ธูปฤๅษีมาแช่สารให้
คงทน ย้อมสี นำมาสานด้วยลายสอง ลายน้ำไหล ลายขีด ลายรวง
ข้าว และลายดอกพิกุล ทำเป็นผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กระจเป่าถือ
กระจเป่าหิ้ว กระจเป่าสะพาย ตะกร้าใส่ของ แจกกันและตามสั่ง เป็นต้น

ข การรำโชน เป็นศิลปะการแสดงเก่าแก่ของบาง
แก้ว มีเนื้อร้องเป็น ไปตามยุคสมัย

ค การวิ่งวัวลาน เป็นการนำวัวมาวิ่งในลานเวลา
กลางคืนเพื่อทดสอบฝีเท้าหลังจากการทำนาปี โดยนำวัวมาผูกกับ
ราวแล้วให้วัววิ่งวนในสนามเป็นวงกลม

(2) วิถีชีวิตและความเป็นอยู่

ก การประมง เป็นการประมงชายฝั่งที่ใช้อวนลาก อวนรุน อวนล้อมตัก ตกเบ็ด และวางเบ็ดพวกปลาหมึก กุ้ง ปูม้า ปูทะเล ปลานานาชนิดและอื่นๆ

ข การเก็บหอย โดยใช้มือและคราดที่มีตัวคราด ทำด้วยเหล็กแบนหนา 1.5 มิลลิเมตรรูปสี่เหลี่ยม ลากไปได้ทรายปนโคลนให้หอยผุดขึ้นมาให้เก็บได้ง่าย

ค การแปรรูปอาหารทะเล ได้แก่ หอยตลับ ทรงเครื่องและหอยตลับสามรส นอกจากนี้ยังมีการแปรรูปปลา ปู กุ้ง หอยและปลาหมึกอบแห้งอีกด้วย

ง การทำนาเกลือ การทำเชิงการค้าปัจจุบันมี 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงครามและเพชรบุรีในช่วงเดือนธันวาคม - เมษายน เตรียมนา 4 ชนิดโดยการบดอัดพื้น สำหรับนาว่างอาจใช้พลาสติกปู หรือเทคอนกรีตกันดิน ปนเปื้อนเกลือ แล้วปล่อยน้ำทะเลเข้านาขัง นาแผ่ นาดอกและนาว่าง เพื่อให้ น้ำสะอาด เข้มข้นขึ้นและตกผลึกเป็นเกลือในนาว่าง ซึ่งจะได้เกลือ ดอกเกลือและดีเกลือ

จ การแปรรูปเกลือ เป็นการนำเกลือที่บดแล้วมาปรุงแต่งด้วยสารสี น้ำหอม สมุนไพร บรรจุถุง ขวดและอัดเป็นก้อน ได้แก่ เกลือไอโอดีน เกลือหอม เกลือสปา และเกลือขัดผิว เป็นต้น

ฉ สวนกล้วยไม้ เป็นสวนดารารวรรณ ตั้งอยู่ที่ติดทะเล มีพื้นที่ 2 ไร่เพาะเลี้ยงและจำหน่ายกล้วยไม้พวกแวนด้า แคทลียา หวายและอื่นๆ

(3) ตลาดกลางบางแก้ว เป็นแหล่งขึ้นสัตว์น้ำของประมงเรือเล็ก รวมทั้งการซื้อขายสินค้า ซ่อมอุปกรณ์และการดำเนินชีวิตชาวประมง

3.1.2 จุดหมายปลายทาง

1) การเดินชมหาดโคลนปนทราย ชายฝั่ง กะซ้าหอย ดูสัตว์หน้าดิน นกและการเก็บหอยของชาวประมง

2) การล่องเรือชมป่าชายเลน การกัดเซาะชายฝั่ง เขื่อน
หินกันคลื่น นกและวิถีชีวิตของชาวประมง

3.1.3 สิ่งดึงดูดใจ

- 1) หาดกะซำหอย
- 2) หาดโคลนปนทราย
- 3) การเก็บหอยด้วยคราด
- 4) การกัดเซาะชายฝั่ง
- 5) เขื่อนหินกันคลื่น
- 6) การจักสานธูปฤาษี
- 7) เปลือกไอโอดีน เปลือกหอม เปลือกสปาและเปลือกขัดผิว
- 8) สวนกล้วยไม้

3.1.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน

- 1) การใช้คราดไถเก็บหอย
- 2) การรำโทน
- 3) การวิ่งวัวลาน
- 4) การแข่งขันเดินและวิ่งมินิมาราธอนบน

ชายหาดช่วงน้ำลงในกลางวันและกลาง
คืนเดือนหงาย

3.1.5 การจัดการท่องเที่ยว

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) ชุมชน

3.1.6 มัคคุเทศก์

- 1) เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) บุคลากรในชุมชน

3.1.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด

- 1) วารสารประชาสัมพันธ์
- 2) เว็บไซต์ [www. bangkaewphet. com](http://www.bangkaewphet.com)

3.1.8 ที่พัก ไม่มี

3.1.9 อาหาร มีร้านอาหารสำหรับบริการคนทั่วไป

3.1.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง

- 1) อาหารทะเลแปรรูป
- 2) เกลือไอโอดีน
- 3) เกลือหอม เกลือสปาและเกลือขัดผิว
- 4) ผลิตภัณฑ์จักสานรูปต่างๆ
- 5) อาหารทะเลสดและแห้ง
- 6) กล้วยไม้

3.1.11 ประปา มีประปาเข้าถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว

3.1.12 ไฟฟ้า มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว

3.1.13 ถนนและการขนส่ง

1) จากถนนธนบุรี - ปากท่อ (35) บริเวณกิโลเมตรที่ 72 (สถานีบริการน้ำมันปิโตรเลียม) เลี้ยวซ้ายเข้าถนนคลองโคน - บ้านแหลม (สส2021) ถนนคันกั้นน้ำเค็ม (4028) ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว (35 กิโลเมตร)

2) จากถนนเพชรเกษม (4) เข้าตัวเมืองเพชรบุรี ผ่านหน้าเขาวัง ผ่านศาลากลางข้ามแม่น้ำเพชรบุรี ถึงสี่แยกบ้านแหลมเลี้ยวซ้ายข้ามทางรถไฟ (120 กิโลเมตร) วิ่งตรงตามถนนกุ่มสะแก-ดอนผิงแดด(4021) (10 กิโลเมตร) ถึงสามแยกเลี้ยวขวา แล้วเลี้ยวซ้าย

ตามถนนสายหลัก (3064) เลี้ยวขวาเข้าถนนคั่นกันน้ำเค็ม (4028) ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว (8 กิโลเมตร)

3) มีรถหรือเรือให้เช่าเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง

3.1.14 สถานที่ ใช้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสถานที่ดำเนินการ

3.1.15 งบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนตำบลและงบประมาณพัฒนาจังหวัด

3.1.16 การยอมรับของท้องถิ่น ความพึงพอใจและการเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ย 3.52 – 4.16 อยู่ในเกณฑ์ดี (ภาคผนวก ข)

3.2 รูปแบบการท่องเที่ยว

3.2.1 กิจกรรมและเวลา

1) การเดินชมหาดโคลนปนทราย กะช้ำหอย ชายฝั่ง สัตว์หน้าดิน นกและการใช้คราดเก็บหอยของชาวประมง (2.00 ชั่วโมง)

2) การเดินชมการกัดเซาะชายฝั่งและเขื่อนหินกันคลื่น (1.00 ชั่วโมง)

3) การเดินชมแสงจันทร์ที่ชายหาดช่วงน้ำลงในคืนเดือนหงาย (1.00 ชั่วโมง)

4) การแข่งขันเดินและวิ่งมินิมาราธอนบนชายหาดช่วงน้ำลงในกลางวันและกลางคืนเดือนหงาย (3.00 ชั่วโมง)

5) การชมวัดโคมนาราม (0.30 ชั่วโมง)

6) การรำโทน (0.30 ชั่วโมง)

7) การวิ่งวัลาน (0.30 ชั่วโมง)

8) การแปรรูปอาหารทะเล (0.30 ชั่วโมง)

- 9) การทำนาเกลือ (0.30 ชั่วโมง)
- 10) การทำเกลือไอโอดีน (0.30 ชั่วโมง)
- 11) การทำเกลือหอม เกลือสปาและเกลือขัดผิว (0.45 ชั่วโมง)
- 12) การจักสานธูปฤาษี (0.30 ชั่วโมง)
- 13) สวนกล้วยไม้ (1.00 ชั่วโมง)
- 14) ตลาดกลางบางแก้ว (1.00 ชั่วโมง)

3.2.2 โปรแกรมการท่องเที่ยว

- 1) โปรแกรม 1 วัน
- 2) โปรแกรม 2 วัน 1 คืน
- 3) โปรแกรมตามสั่ง

3.2.3 อาหารและที่พัก

- 1) สั่งจอง
- 2) ดำเนินการเอง

3.3 วิธีการจัดการท่องเที่ยว

3.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการโดยประสานงานกับชุมชนและหน่วยงาน

3.3.2 ชุมชนและหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเฉพาะงานของตน

3.4 ความพร้อมของบริบทการท่องเที่ยวตำบลบางแก้ว

3.4.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

- 1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีความพร้อม
- 2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

โบราณวัตถุสถานและศาสนา มีความพร้อม

3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม มีความพร้อม

- 3.4.2 จุดหมายปลายทาง ไม่มีความพร้อม
- 3.4.3 สิ่งดึงดูดใจ มีความพร้อม
- 3.4.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน ไม่มีความพร้อม
- 3.4.5 ผู้จัดการท่องเที่ยว ไม่มีความพร้อม
- 3.4.6 มัคคุเทศก์ ไม่มีความพร้อม
- 3.4.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด ไม่มีความพร้อม
- 3.4.8 ที่พัก ไม่มีความพร้อม
- 3.4.9 อาหาร ไม่มีความพร้อม
- 3.4.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ไม่มีความพร้อม
- 3.4.11 ประปา มีความพร้อม
- 3.4.12 ไฟฟ้า มีความพร้อม
- 3.4.13 ถนนและการขนส่ง มีความพร้อม
- 3.4.14 สถานที่ ไม่มีความพร้อม
- 3.4.15 งบประมาณ ไม่มีความพร้อม
- 3.4.16 การยอมรับจากท้องถิ่น มีความพร้อม

3.5 ปัญหาของบริบทการท่องเที่ยว

3.5.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

- 1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ไม่มีปัญหา
- 2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

โบราณวัตถุสถานและศาสนา

ไม่มีปัญหา

3) ทรัพยากรทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม
ไม่มีปัญหา

3.5.2 จุดหมายปลายทาง ตอบสนองความต้องการของ
นักท่องเที่ยวน้อยไป

3.5.3 สิ่งดึงดูดใจ ไม่มีปัญหา

3.5.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน มีกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้
สนุกสนานน้อยไป

3.5.5 ผู้จัดการท่องเที่ยว ยังขาดความรู้ความเข้าใจการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3.5.6 มัคคุเทศก์ ยังขาดความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ

3.5.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด มีช่องทางน้อย
รูปแบบและเนื้อหายังไม่น่าสนใจโดยเฉพาะการตลาดยังไม่ทั่วถึง
ไม่มีปฏิทินการท่องเที่ยว ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์ที่สำคัญและ
สถานที่ทำการและยังไม่ได้เชิญตัวแทนผู้ประกอบการและ
นักท่องเที่ยวมาลองใช้กิจกรรม

3.5.8 ที่พัก ไม่มีที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่

3.5.9 อาหาร ไม่มีร้านอาหารจำหน่ายนักท่องเที่ยว

3.5.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ยังไม่มีของที่ระลึก
สินค้าพื้นเมืองไม่หลากหลาย และไม่มีสถานที่จำหน่ายถาวร

3.5.11 ประปา ไม่มีปัญหา

3.5.12 ไฟฟ้า ไม่มีปัญหา

3.5.13 ถนนและการขนส่ง ไม่มีปัญหา

3.5.14 สถานที่ ห้องรับรองไม่มีแผนผังและแบบจำลองแหล่ง
ท่องเที่ยวรวมและเฉพาะในพื้นที่ รวมทั้งในตำบลคลองโคกลนถึง
ตำบลหาดเจ้าสำราญ

3.5.15 งบประมาณ ไม่เพียงพอ

3.5.16 การยอมรับจากท้องถิ่น ไม่มีปัญหา

4. ตำบลแหลมผักเบี้ย

4.1 บริบทการท่องเที่ยว

4.1.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

(1) ป่าชายเลน เป็นบริเวณทางทิศเหนือ มีแผ่นดินงอก และพื้นดินแข็ง พืชที่สำคัญ ได้แก่ แสมทะเล แสมดำและแสมขาว นอกจากนี้ยังมีโกงกางใบเล็ก โกงกางใบใหญ่ พังกาหัวสุมดอกแดง ถั่วขาว ถั่วดำ ตะบัน ตะบูนขาว ตะบูนดำ โปรงแดง โปรงขาว เหงือกปลาหมอ ประทะเล ชะคราม ผักเบี้ย โพธิ์ทะเล ปอทะเล ตาตุ่มทะเลและผักบุงทะเล เป็นต้น สัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ ปลาตีน ปู ก้ามดาบ ปูแสม กุ้งติดขั้ว นกนานาชนิดและค้างคาวแม่ไก่ เป็นต้น ป่าชายเลนพื้นที่ในตำบลแหลมผักเบี้ยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ก ส่วนที่โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนา

สิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริดูแล ซึ่งเป็นพื้นที่อยู่ทางทิศเหนือของคลองอีแอต ปัจจุบันมีสะพานเดินดูป่าชายเลน

ข ส่วนที่องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมผักเบี้ยดูแล เป็นพื้นที่สองฝั่งของคลองอีแอตรวมทั้งพื้นที่นอกโครงการทั้งหมด ปัจจุบันมีสะพานเดินดูป่าชายเลนและเขื่อนหิน กั้นคลื่น

(2) แหลมหลวง เป็นบริเวณหาดทรายและหาดโคลน เชื่อมต่อกันเกิดเป็นแหลมหาดทรายขาวยื่นไปในทะเลทางทิศ ตะวันออก ทิศเหนือจะเป็นหาดโคลนและป่าชายเลน ส่วนทิศใต้จะเป็นหาดทราย ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นทรายเม็ดแรกของชายฝั่ง ตะวันตกอ่าวไทยสุภาภาใต้ บริเวณใกล้ปลายแหลมมีผักเบี้ยขึ้นอยู่ทั่วไป ชาวบ้านจึงพากันเรียกว่า แหลมผักเบี้ย เป็นที่ตั้งพลับพลาของ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ปลายแหลมยังใช้
เป็นจุดชมวิวพระอาทิตย์ขึ้นและตกในที่เดียวกันอีกด้วย

(3) หาดโคลน เป็นบริเวณที่อยู่ทางทิศเหนือของแหลม
หลวง มีพื้นดินแข็ง สามารถเดินได้และมีป่าชายเลนบริเวณชายฝั่ง
สัตว์หน้าดินส่วนใหญ่เป็นหอยแครง นอกจากนี้เป็นพวกหอยเสียบ
หอยตลับ ปูเปี้ยว ปูกำมดาบ ปูแสมและปลาตีน เป็นต้น

(4) หาดทราย เริ่มจากปลายแหลมหลวงมาทางใต้ ที่
สำคัญเป็นบริเวณวัดสมุทรธาราม ซึ่งมีร้านขายอาหาร จุดกางเต็นท์
นอน ที่พัก จุดชมค้างคาวแม่ไก่ออกหากินช่วงใกล้ค่ำและลงเล่นน้ำ
ทะเล สัตว์หน้าดิน ได้แก่ ปูลม หอยทรายและหอยตาวัว เป็นต้น

(5) นก นกประจำถิ่น ได้แก่ นกยางเปีย นกยางควาย
นกยางเขียว นกกินเปี้ยว นกกวก นกกระสาแดง นกตีนเทียน นก
ปากห่าง เหยี่ยวแดง และนกหัวโตมลายู เป็นต้น นกอพยพ ได้แก่
นกรัฟ นกชายเลนปากช้อน นกกิ่งน้ำ เป็ดพม่า นกสตี้นท์เล็ก นก
นางนวลหางดำ นกนางนวลเกลบบรรณดา นกนางนวลหัวดำใหญ่
นกทะเลขาเขียวลายจุด นกทะเลขาแดงลายจุด และนกปากซ่อม
หางพัด เป็นต้น อาศัยอยู่ในพื้นที่โครงการป่าชายเลน หาดโคลน
หาดทรายและชายฝั่งทะเลที่ชุ่มน้ำ นาทุ่ง นาเกลือ หนองน้ำและ
อื่นๆ

(6) การกัดเซาะชายฝั่ง เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่
หาดทรายและชายฝั่งถูกกัดเซาะ โดยเฉพาะบริเวณแหลมหลวง
คลื่นได้พัดทรายทับถมป่าชายเลน ทำให้พืชทรุดโทรมและตายใน
ที่สุด ปัจจุบันได้นำหินมาทิ้งทำเขื่อนกั้นคลื่นทำให้บริเวณนั้นถูก
การกัดเซาะน้อยลง และใช้เป็นกรณี
ศึกษาด้านเทคโนโลยี

2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์
โบราณวัตถุสถานและศาสนา

(1) ศาสนสถาน

ก วัด

ก) วัดสมุทรธาราม มีเจดีย์เก่าแก่ที่ชาวบ้านใช้
บรรจุอัฐิญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว

ข) วัดสมุทรโคดม มีหลวงพ่อกู่ทองและ
หลวงพ่อกิ่งใหญ่ที่ชาวบ้านเคารพนับถือ

3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี
และกิจกรรม

(1) งานประเพณีและศิลปะ

ก การจักสานธูปภาชี ใช้ธูปภาชีมาแช่สารให้
คงทน ย้อมสี นำมาสานด้วยลายสอง ลายน้ำไหล ลายขีด ลายรวง
ข้าวและลายดอกพิกุล ทำเป็นผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กระจเป่าถือ กระจเป่า
หิ้ว กระจเป่าสะพาย ตะกร้าใส่ของ แจกันและตามสั่ง เป็นต้น

ข การแทงหยวก ใช้กาบกล้วยสดฉลุด้วยมีดแทง
หยวกเป็นลวดลายไทยและอื่นๆ ระบายสีให้สวยงาม ใช้ตกแต่งเมรุ
เผาศพ

(2) วิถีชีวิตและความเป็นอยู่

ก การประมง เป็นการประมงชายฝั่งที่ใช้อวนลาก
อวนรุน อวนล้อม ดัก ตกและวางเบ็ดพวกปลาหมึก กุ้ง ปูม้า ปู
ทะเล แมงดาทะเล ปลานานาชนิดและอื่นๆ

ข การเก็บหอย เป็นการเดินเก็บหอยบนหาดโคลน
หาดทรายและการเก็บกระดานเก็บหอยในคลองอีแอต

ค การแปรรูปอาหารทะเล ได้แก่ ปลาหมึกแห้ง
ปลาหมึกกรอบ ปลา

หมึก 3 รสและปลาเค็ม เป็นต้น

ง การทำนาเกลือ การทำเชิงการค้าปัจจุบันมี 4
จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงครามและ
เพชรบุรีในช่วงเดือนธันวาคม - เมษายน เตรียมนา 4ชนิดโดยการ
บดอัดพื้น สำหรับนาอาจใช้พลาสติกปู หรือเทคอนกรีตกันดิน
ปนเปื้อนเกลือ แล้วปล่อยน้ำทะเลเข้านาขัง นาแผ่ นาดอกและนาวาง

เพื่อให้ น้ำสะอาด เข้มข้นขึ้นและตกผลึกเป็นเกลือในนาวางซึ่งจะได้ เกลือ ดอกเกลือและดีเกลือ

จ การทำกะปิ ใช้เคยที่เป็นสัตว์ทะเล มีลักษณะ คล้ายกุ้งฝอย ในเดือนพฤศจิกายน - มกราคมจะรอดได้เคยตัวใหญ่ เดือนเมษายน - มิถุนายนจะรอดได้ตัวเล็ก นำเคยมาล้างด้วยน้ำทะเล ให้สะอาด หมักด้วยเกลือประมาณร้อยละ 15 ทิ้งไว้ 1 คืน แล้วนำไป ผึ่งแดดให้แห้ง เคยตัวใหญ่เมื่อนำไปบดจะได้กะปิหยาบ ส่วนเคยตัว เล็กนำไปหมักไว้ 1 เดือนจะได้กะปิดำดำที่มีเนื้อละเอียด เคยจากตัว ที่ใส่จะเปลี่ยนเป็นสีชมพูเมื่อแห้งและเป็นสีกะปิเมื่ออบหรือหมัก กะปิ ที่ทำจากเคยในทะเลโคลนจะมีรสชาติดีและไม่มีทรายเจือปน สามารถเก็บข้ามปีได้แต่รสชาติจะลดลงบ้าง

ฉ การเลี้ยงไรกุ้ง (อาร์ทีเมีย) ใช้ น้ำที่มีความเค็ม พอเหมาะ นำไข่ไรกุ้งมาเพาะเลี้ยงจนได้ตัวเต็มวัย เก็บไปขาย บางส่วนที่เหลือจะใช้เป็นแม่พันธุ์ เก็บเกี่ยวได้ทุกวัน นำไปขายสด และแช่แข็ง

ช การทำลอบดักสัตว์น้ำ ได้แก่ ลอบปลาหมึก ลอบ ปูและลอบกุ้ง เป็นต้น

ซ การนวดแผนไทย เป็นการนวดแบบภูมิปัญญา ไทย ชาวบ้านได้รับการอบรมจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนแล้ว แต่ยังไม่มีการประกอบอาชีพ

ฌ ศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี ทำหน้าที่เพาะและขยาย พันธุ์ปูม้าและกุ้งก้ามกราม

ญ โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อม แหลมผักเบี้ยอันเนื่องมา จากพระราชดำริ สามารถติดต่อโครงการ โดยตรง เพื่อเข้ารับฟังการบรรยายและเยี่ยมชมการบำบัดน้ำเสีย การกำจัดขยะ ป่าชายเลนและดูนก ยกเว้นวันอาทิตย์และวันหยุด นักชัตตกษ์ หรือขอเข้าเยี่ยมชมเองจากเจ้าหน้าที่เฝ้าประตูได้ทุกวัน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

4.1.2 จุดหมายปลายทาง

1) การล่องเรือชมป่าชายเลน ชายฝั่ง นกและวิถีชีวิต
ชาวประมง

2) การเดินชมหาดโคลน หาดทราย นกและเขื่อนหินกั้น
คลื่นปลายแหลมหลวง

3) การเดินชมป่าชายเลน การกักเซาะชายฝั่งและเขื่อน
หินกั้นคลื่น

4) การวางแผนไทย

4.1.3 สิ่งดึงดูดใจ

1) ป่าชายเลน

2) หาดทราย

3) นก

4) หาดโคลนและหาดทรายเชื่อมต่อกัน

5) พระอาทิตย์ขึ้นและตกที่แหลมหลวง

6) การกักเซาะชายฝั่ง

7) เขื่อนหินกั้นคลื่น

8) วิถีชีวิตของชาวประมง

9) การจักสานกกธูปฤาษี

10) การแทงหยวก

11) การเลี้ยงไรกุ้ง (อาร์ทีเมีย)

12) อาหารทะเลสดและแห้ง

13) โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อม
ผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

4.1.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน

1) การแข่งขันเก็บหอย

2) การแข่งขันเย็บอวน

- 3) การแข่งขันลากรถटनाเกลือ
- 4) การแข่งขันเดินและวิ่งมินิมาราธอนบนชายหาดช่วง
น้ำลงในกลางวันและกลางคืนเดือนหงาย
- 5) การแข่งขันแทงหยวก

4.1.5 ผู้จัดการท่องเที่ยว

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) ชุมชน

4.1.6 มัคคุเทศก์

- 1) เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) บุคลากรในชุมชน

4.1.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด

- 1) แผ่นพับ
- 2) เว็บไซต์ www.laemphakbia.com

4.1.8 ที่พัก

- 1) กางเต็นท์บริเวณชายหาดหน้าวัดสมุทรธาราม
- 2) ที่พัก
 - (1) พรเพชรรีสอร์ท
 - (2) สคิตรีสอร์ท
 - (3) ระเบียบทะเลรีสอร์ท
 - (4) ไวท์บีชรีสอร์ท
 - (5) ชมทะเลรีสอร์ท
- 3) ที่พักในตำบลหาดเจ้าสำราญและใกล้เคียง

4.1.9 อาหาร

- 1) ร้านอาหารชายหาดวัดสมุทรธาราม

2) ร้านอาหารในรีสอร์ท

3) ร้านอาหารในตำบลหาดเจ้าสำราญและใกล้เคียง

4.1.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง

1) ผลิตภัณฑ์จักสานธูปฤาษี

2) อาหารทะเลสดและแห้ง

3) อาหารทะเลแปรรูป

4.1.11 ประปา มีประปาเข้าถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว

4.1.12 ไฟฟ้า มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว

4.1.13 ถนนและการขนส่ง

1) จากถนนธนบุรี - ปากท่อ (35) กิโลเมตรที่ 72 (สถานีบริการน้ำมันปิโตรเลียม) เลี้ยวซ้ายเข้าถนนคลองโคน - บ้านแหลม (สส2021) ถนนคันกั้นน้ำเค็ม (4028) ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมผักเบี้ย (45 กิโลเมตร)

2) จากถนนเพชรเกษมเลี้ยงเมืองถึงทางลัดบ้านลาด เลี้ยวซ้ายผ่านหน้าสถานีตำรวจทางหลวง เลี้ยวขวาข้ามแม่น้ำเพชรบุรี (120 กิโลเมตร) ถนนหาดเจ้าสำราญ (3177) (15 กิโลเมตร) เลี้ยวซ้ายเข้าถนนคันกั้นน้ำเค็ม (4028) ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมผักเบี้ย (4 กิโลเมตร)

3) มีรถหรือเรือให้เช่าเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง

4.1.14 สถานที่ ใช้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสถานที่ดำเนินการ

4.1.15 งบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนตำบลและงบประมาณพัฒนาจังหวัด

4.1.16 การยอมรับของท้องถิ่น ความพึงพอใจและการเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ย 3.52 – 4.64 อยู่ในเกณฑ์ดี (ภาคผนวก ข)

4.2 รูปแบบการท่องเที่ยว

4.2.1 กิจกรรมและเวลา

1) การเดินชมวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน การกัดเซาะชายฝั่ง นกและเขื่อนหินกันคลื่น (1.30 ชั่วโมง)

2) การล่องเรือดูวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน นก แหลมหลวง หาดโคลนและหาดทรายเชื่อมต่อกัน ปลายแหลมหลวง และเขื่อนหินกันคลื่น (2.00 ชั่วโมง)

3) การล่องเรือดูวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน นก แหลมหลวง หาดโคลนและหาดทรายเชื่อมต่อกัน ปลายแหลมหลวง เขื่อนหินกันคลื่นและพระอาทิตย์ขึ้นเมื่อยามเช้าที่แหลมหลวง (2.30 ชั่วโมง)

4) การล่องเรือดูวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน นก แหลมหลวง หาดโคลนและหาดทรายเชื่อมต่อกัน ปลายแหลมหลวง เขื่อนหินกันคลื่นและพระอาทิตย์ตกเมื่อยามเย็นที่แหลมหลวง (2.30 ชั่วโมง)

5) การเดินชมวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน การกัดเซาะชายฝั่ง เขื่อนหินกันคลื่น หาดทราย แหลมหลวง ปลายแหลมหลวง นกและการเก็บหอยช่วงน้ำลงในกลางวัน (3.00 ชั่วโมง)

6) การเดินเรียบชายหาดหน้าเขื่อนหินกันคลื่นไปปลายแหลมหลวง ชมวิถีชีวิตของชาวประมงและแสงจันทร์คืนเดือนหงายช่วงน้ำลง (3.00 ชั่วโมง)

7) การแข่งขันเดินและวิ่งมินิมาราธอนบนชายหาดช่วงน้ำลงในกลางวันและคืนเดือนหงาย (3.00 ชั่วโมง)

- 8) การปลูกป่าชายเลน (1.00 ชั่วโมง)
- 9) การชมวัดสมุทรธาราม (0.30 ชั่วโมง)
- 10) การชมวัดสมุทรโคดม (0.30 ชั่วโมง)
- 11) การจักษุภัณฑ์ (0.30 ชั่วโมง)
- 12) การแทงหยวก (0.30 ชั่วโมง)
- 13) การแปรรูปอาหารทะเล (0.30 ชั่วโมง)
- 14) การทำนาเกลือ (0.30 ชั่วโมง)
- 15) การเลี้ยงไรกุ้ง (อาร์ทีเมีย) (0.30 ชั่วโมง)
- 16) การทำลอบดักสัตว์น้ำ (0.30 ชั่วโมง)
- 17) ศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี (1.00 ชั่วโมง)
- 18) การบำบัดน้ำเสียและกำจัดขยะของโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (1.30 ชั่วโมง)
- 19) การชมป่าชายเลนของโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (0.30 ชั่วโมง)
- 20) การชมนกในโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (1.00 ชั่วโมง)
- 21) การเล่นน้ำและดูค่างควาแม่ไก่บินออกหากินใกล้ค้ำที่หาดหน้าวัดสมุทรธาราม (ไม่จำกัดเวลา)
- 22) การนวดแผนไทย (ไม่จำกัดเวลา)

4.2.2 โปรแกรมการท่องเที่ยว

- 1) โปรแกรม 1 วัน

2) โปรแกรม 2 วัน 1 คืน

3) โปรแกรมตามสั่ง

4.2.3 อาหารและที่พัก

1) สั่งจอง

2) ดำเนินการเอง

4.3 วิธีการจัดการท่องเที่ยว

4.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการโดย

ประสานงานกับชุมชนและหน่วยงาน

4.3.2 ชุมชนและหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเฉพาะงาน

ของตน

4.4 ความพร้อมของบริบทการท่องเที่ยว

4.4.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีความพร้อม

2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

โบราณวัตถุสถานและศาสนา มีความพร้อม

3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี

และกิจกรรม มีความพร้อม

4.4.2 จุดหมายปลายทาง ไม่มีความพร้อม

4.4.3 สิ่งดึงดูดใจ มีความพร้อม

4.4.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน ไม่มีความพร้อม

4.4.5 ผู้จัดการท่องเที่ยว ไม่มีความพร้อม

4.4.6 มัคคุเทศก์ ไม่มีความพร้อม

4.4.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด ไม่มีความพร้อม

4.4.8 ที่พัก มีความพร้อม

4.4.9 อาหาร มีความพร้อม

4.4.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ไม่มีความพร้อม

4.4.11 ประปา มีความพร้อม

4.4.12 ไฟฟ้า มีความพร้อม

4.4.13 ถนนและการขนส่ง มีความพร้อม

4.4.14 สถานที่ ไม่มีความพร้อม

4.4.15 งบประมาณ ไม่มีความพร้อม

4.4.16 การยอมรับจากท้องถิ่น มีความพร้อม

4.5 ปัญหาของบริบทการท่องเที่ยว

4.5.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ไม่มีปัญหา

2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์

โบราณวัตถุสถานและศาสนา ไม่มีปัญหา

3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและ
กิจกรรม ไม่มีปัญหา ยกเว้น

(1) วิถีชีวิตและความเป็นอยู่

ก การทำนาเกลือ จะทำได้ในเดือน

ธันวาคม - เมษายน

ข การทำกะปิ จะทำในเดือนพฤศจิกายน-มกราคม
และเดือนเมษายน - มิถุนายน

ค การนวดแผนไทย ยังไม่ได้ดำเนินการ แต่
สามารถพัฒนาได้ตามที่ต้องการ

4.5.2 จุดหมายปลายทาง ตอบสนองความต้องการของ
นักท่องเที่ยวน้อยไป

4.5.3 สิ่งดึงดูดใจ ไม่มีปัญหา

4.5.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน มีกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้
สนุกสนานน้อยไป

4.5.5 ผู้จัดการท่องเที่ยว ยังขาดความรู้ความเข้าใจการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

4.5.6 มัคคุเทศก์ ยังขาดความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ

4.5.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด มีช่องทางน้อย
รูปแบบและเนื้อหายังไม่น่าสนใจโดยเฉพาะการตลาดยังไม่ทั่วถึง
ไม่มีปฏิทินการท่องเที่ยว ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์ที่จุดสำคัญและ
สถานที่ทำการ และยังไม่ได้เชิญตัวแทนผู้ประกอบการและ
นักท่องเที่ยวมาลองใช้กิจกรรม

4.5.8 ที่พัก ไม่มีปัญหา

4.5.9 อาหาร ไม่มีปัญหา

4.5.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ยังไม่มีของที่ระลึก
สินค้าพื้นเมืองยังไม่หลากหลายและไม่มีสถานที่จำหน่ายถาวร

4.5.11 ประปา ไม่มีปัญหา

4.5.12 ไฟฟ้า ไม่มีปัญหา

4.5.13 ถนนและการขนส่ง ไม่มีปัญหา

4.5.14 สถานที่ ห้องรับรองไม่มีแผนผังและแบบจำลองแหล่ง
ท่องเที่ยวรวมและเฉพาะในพื้นที่ รวมทั้งในตำบลคลองโคกลนถึง
ตำบลหาดเจ้าสำราญ

4.5.15 งบประมาณ ไม่เพียงพอ

4.5.16 การยอมรับจากท้องถิ่น ไม่มีปัญหา

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การเก็บข้อมูลเบื้องต้น เชิงลึกและการประชุมรับความคิดเห็นจากประชาชนกลุ่มตัวอย่างได้บริบท รูปแบบ วิธีการ ความพร้อม และปัญหาของบริบทการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน 4 ตำบลของอำเภอบ้านแหลมสรุปในภาพรวม ดังนี้

1.บริบทการท่องเที่ยว

1.1ทรัพยากรการท่องเที่ยว ที่สามารถนำมาเป็นบริบทการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้มีดังนี้

1.1.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

1) ป่าชายเลน เป็นพื้นที่ฝั่งทะเลทางทิศตะวันออก เป็นบริเวณแผ่นดินงอก มีพื้นดินเป็นโคลนและโคลนปนทราย พืชสำคัญ ได้แก่ แสมทะเล แสมดำและแสมขาว นอกจากนี้ยังมีโกงกางใบเล็ก โกงกางใบใหญ่ พังกาหัวสุมดอกแดง ถั่วขาว ถั่วดำ ลำแพน ตะบัน ตะบูนขาว ตะบูนดำ โปรงแดง โปรงขาว เหงือกปลาหมอ ปรงทะเล ชะคราม ผักเบี้ย โพธิ์ทะเล ปอทะเล ตาตุ่มทะเลและผักบุงทะเล เป็นต้น มีผลิตผลน้ำผึ้งเดือน 5 ที่ได้จากดอกแสม สัตว์สำคัญ ได้แก่ ปลาตีน ปลาเสือ ปูก้ามดาบ ปูแสม ปูทะเล หอยแครง หอยเสียบ หอยจับแฉง กุ้งติดขัน ผึ้ง แยะ เหี้ย นกนานาชนิด ชะมดและค้างคาวแม่ไก่ เป็นต้น มีสะพานเดินดูป่าชายเลนและหาดโคลน (ภาพที่ ก 8)

2) หาดโคลน เป็นบริเวณถัดจากป่าชายเลนไปทางทะเล มีเลนค่อนข้างหนาต้องใช้กระดานถีบเก็บหอยและเรือแล่นบนเลนได้ สัตว์หน้าดินส่วนใหญ่เป็นพวกหอยแครง รวมทั้งหอยเสียบและหอยลาย (อยู่น้ำลึก) นอกจากนี้ยังมีปูเปี้ยวจำนวนมากและปลาตีน(กระจิง) ขุด

หลุมกระจายอยู่ทั่วไป เป็นแหล่งหอยแครงใหญ่ที่สุดของประเทศ บางแห่งมีพื้นโคลนแข็งสามารถเดินได้ สัตว์หน้าดินส่วนใหญ่เป็น หอยแครง นอกจากนี้เป็นหอยเสียบ หอยตลับ ปูเปียว ปูก้ามดาบ ปู แสมและปลาตีน เป็นต้น (ภาพที่ ก 9)

3) หาดโคลนปนทราย เป็นหาดที่มีเลนปนทราย แข็ง สามารถเดินได้ สัตว์หน้าดิน ได้แก่ หอยแครง หอยเสียบ หอย ตลับ หอยปากเปิดและหอยทราย เป็นต้น (ภาพที่ ก 10)

4) หาดทราย เป็นหาดที่มีทราย สัตว์หน้าดิน ได้แก่ ปูลม หอยทราย และหอยตาว่าว เป็นต้น (ภาพที่ ก 11)

5) หาดกะช้ำหอย เป็นบริเวณที่ซากเปลือกหอย และทรายทับถมชายฝั่ง บางแห่งจะทับถมในช่วงฤดูหนาว แต่ฤดูอื่น จะถูกพัดหายไป หาดที่มีความมั่นคงจะมีสัตว์หน้าดินพวกปูลม หอย ทราย ปูก้ามดาบและอื่นๆ คล้ายหาดทราย (ภาพที่ ก 12)

6) แหลมหลวง เป็นบริเวณหาดทรายและหาด โคลนเชื่อมกัน เกิดเป็นแหลมหาดทรายยาวกั้นระหว่างหาดโคลน และป่าชายเลนทางทิศเหนือและหาดทรายทางทิศใต้มีผักเบี้ยขึ้นอยู่ ทั่วไป ชาวบ้านจึงเรียกว่า แหลมผักเบี้ย (ภาพที่ ก 13)

7) การกัดเซาะชายฝั่ง มีการกัดเซาะชายฝั่งเป็น ช่วงๆ โดยเฉพาะบริเวณ หาดทราย ปัจจุบันมีการสร้างเขื่อนหินกัน คลื่น ทำให้เกิดการกัดเซาะน้อยลง มีป่าชายเลนเกิดขึ้นและการ สะสมของทรายและโคลนบริเวณหลังเขื่อนอีกด้วย (ภาพที่ ก 14)

8) นก นกประจำถิ่น ได้แก่ นกยางเปีย นกยาง ควาย นกยางเขียว นกยางใหญ่ นกกินเปียว นกกวก นกกาน้ำเล็ก นกกระสาแดง นกตีนเทียน นกปากห่าง เหยี่ยวแดง นกหัวโตมลายู นกนางนวลหางบ่วง และนกแว่นตาขาว เป็นต้น นกอพยพ ได้แก่ นกหัวโตทรายเล็ก นกหัวโตทรายใหญ่ นกชายเลนปากโค้ง นก ปากแอนหางดำ นกรัฟ นกชายเลนปากช้อน นกกรีดน้ำ เป็ดพม่า

นกสตั๊นท์เล็ก นกสตั๊นท์คอแดง นกนางนวลหางดำ นกนางนวล
 แกลบธรรมดา นกนางนวลแกลบแคสเปียน นกนางนวลแกลบปาก
 หนา นกนางนวลหัวดำใหญ่ นกกระสา นวล นกน้อดใหญ่ นกทะเล
 ขาเขียวลายจุด นกทะเลขาแดงลายจุด นกคอสั้นตีนไว นกพลิกหิน
 นกปากซ่อมทะเลอกแดง นกปากซ่อมหางพัด และนกกระทง เป็น
 ต้น อาศัยอยู่ในป่าชายเลน หาดโคลน หาดทราย ชายฝั่งทะเล ที่
 ชุ่มน้ำ นาทุ่ง นาเกลือ หนองน้ำและอื่นๆ (ภาพที่ ก 15)

1.1.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

โบราณวัตถุสถานและศาสนา ที่สามารถนำมาเป็นบริบทการ
 ท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้มีดังนี้

1) ศาสนสถาน

(1) วัด

ก วัดบางขุนไทร มีตำหนักเสด็จเตี้ยกรม
 หลวงชุมพร (ภาพที่ ก 16)

ข วัดดอนผิงแดด มีโบสถ์ผนังอิฐและ
 หลวงพ่อเคลื่อนศักดิ์สิทธิ์ (ภาพที่ ก 17)

ค วัดในปากทะเล เป็นวัดเก่าแก่ กุฏิหลัง
 เก่าและโบสถ์ทำด้วยไม้สัก มีหลวงพ่อบลอดศักดิ์สิทธิ์ (ภาพที่ ก 18)

ง วัดนอกปากทะเล เป็นวัดเก่าแก่ กุฏิ
 หลังเก่าและโบสถ์ทำด้วยไม้สัก โบสถ์มีใต้ถุนสูง ใช้ลอดสะเดาะ
 เคราะห์ได้ (ภาพที่ ก 19)

จ วัดโคมนาราม มีพระมหาเจดีย์บรรจุ
 พระบรมสารีริกธาตุ (ภาพที่ ก 20)

ฉ วัดสมุทรธาราม มีเจดีย์เก่าแก่ที่
 ชาวบ้านใช้บรรจุอัฐิญาติ ผู้ล่วงลับ (ภาพที่ ก 21)

ช วัดสมุทรโคดม มีหลวงพ่อกู่ทองและ
 หลวงพ่อใหญ่ที่ชาวบ้านเคารพนับถือ (ภาพที่ ก 22)

(2) ศาลเจ้าใต้เขี้ยวฮุกโจ้วและโรงเจฮาเฮงตัว มีการกินเจและแสดงจิวในเดือน 11 และ 12 มีเจ้าแม่กวนอิมที่แกะสลักจากหินหยกขาวเพียงก้อนเดียว สูง 5.99 เมตร (ภาพที่ ก 23)

(3) ตอตะเคียนคู่ เป็นตอไม้ตะเคียน 2 ต้น ติดกันและชาวบ้านนับถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ (ภาพที่ ก 24)

1.1.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมและประเพณี ที่สามารถนำมาเป็นบริบทการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีดังนี้

1) งานประเพณีและศิลปะ

(1) การรำวงย้อนยุค เป็นการจัดรำวงช่วงสงกรานต์และมีการเอาแรงกันในระหว่างหมู่บ้าน (ภาพที่ ก 25)

(2) การรำโทน เป็นศิลปะการแสดงเก่าแก่ของบางแก้ว มีเนื้อร้องเป็นไปตามยุคและสมัย (ภาพที่ ก 26)

(3) การวิ่งวัวลาน เป็นการนำวัวมาผูกกับราวแล้วปล่อยให้วิ่งวนเป็นวงกลมในสนามเวลากลางคืนหลังการทำนาปี (ภาพที่ ก 27)

(4) การทอผ้า เป็นการทอผ้าด้วยมือและใช้ไหมสังเคราะห์ มีลวดลายและสีหลากหลายสวยงาม มีลายประจำถิ่น ผ้าพื้นสีต่างๆ ผ้าทอลายจกและผ้าขาวม้า ผ้ามีเนื้อผ้าแน่น (ภาพที่ ก 28)

(5) การจักสานรูปถาชี นำใบรูปถาชีมาแช่สารให้คงทน ย้อมสีนำมาสานด้วยลายสอง ลายน้ำไหล ลายขัด ลายรวงข้าวและลายดอกพิกุล ทำเป็นกระเป่าถือ กระเป่าหิ้ว

กระเป่าสะพาย ตะกร้าใส่ของ แจกันและผลิตภัณฑ์ตามสั่ง (ภาพที่ ก 29)

(6) การแทงหยวก ใช้กาบกล้วยสดฉลุด้วย มีดแทงหยวกเป็นลวดลายไทยและอื่นๆ ระบายสีให้สวยงามและใช้ ตกแต่งเมรุเผาศพ (ภาพที่ ก 30)

(7) การทำศาลพระภูมิไม้ เป็นศาลพระภูมิไม้ ทรงไทย (ภาพที่ ก 31)

2) วิถีชีวิตและความเป็นอยู่

(1) การประมง เป็นประมงชายฝั่งประเภท อวนลาก อวนรุน อวนล้อม ตกเบ็ด วางเบ็ดและดักพวกปลาหมึก กุ้ง ปูม้า ปูทะเล ปลานานาชนิดและอื่นๆ รวมทั้งการเลี้ยงปลาช่อน ปลาสลิิดและอื่นๆ (ภาพที่ ก 32)

(2) การเก็บหอย เป็นการเดินเก็บหอยและถือ กระดานเก็บหอยในช่วงน้ำลง รวมทั้งการสร้างคราดขนาดเล็กลาก ใต้พื้นทรายให้หอยผุดขึ้นมาเก็บได้สะดวก (ภาพที่ ก 33)

(3) การแปรรูปอาหารทะเล ได้แก่ หอยเสียบแห้ง หอยเสียบเค็ม หอยเสียบหวาน หอยตลับทรงเครื่อง หอยตลับ สามรส ปลาหมึก 3 รส ปลาหมึกแห้ง ปลาหมึกกรอบและปลาเค็ม รวมทั้งการแปรรูปปลา กุ้ง หอยและปูในลักษณะอื่นๆ อีกด้วย (ภาพ ที่ ก 34)

(4) การทำนาเกลือ เป็นการนำน้ำทะเลเข้ามา ตากผ่านนาซัง นาแผ่ ดอกและนาวางจนได้ผลึกดอกเกลือ ดี เกลือและเกลือสมุทร (ภาพที่ ก 35)

(5) การทำกะปิ เป็นการรอเคยที่ได้จากทะเล มาล้างให้สะอาดแล้วหมักด้วยเกลือร้อยละ 15 โดยน้ำหนัก ทิ้งไว้ 1

คีน เคยตัวใหญ่นำไปบดจะได้กะปียาบ ส่วนเคยตัวเล็กหมักทิ้งไว้ 1 เดือนจะได้กะปิตาดำที่มีเนื้อละเอียด (ภาพที่ ก 36)

(6) การทำขนมหวาน เป็นขนมพื้นบ้านและขนมทั่วไป (ภาพที่ ก 37)

(7) การแปรรูปเกลือ เป็นการนำเกลือที่บดแล้วมาปรุงแต่งด้วยสารสี น้ำหอม สมุนไพรและอื่นๆ บรรจุถุง ขวด และอัดเป็นก้อน เป็นเกลือไอโอดีน เกลือหอม เกลือสปาและเกลือขัดผิว (ภาพที่ ก 38)

(8) การเลี้ยงไรกุง (อาร์ทีเมีย) นำไข่ไรกุงมาเพาะในน้ำเค็มที่พอเหมาะเลี้ยงจนได้ตัวเต็มวัย เก็บไปขายทั้งสดและแห้งได้ทุกวัน (ภาพที่ ก 39)

(9) การทำลอบดักสัตว์น้ำ ไข่ดักปลาหมึก ปู และหอยหวาน เป็นต้น (ภาพที่ ก 40)

(10) การนวดแผนไทย เป็นการนวดแบบภูมิปัญญาไทย กำลังจะพัฒนาเป็นอาชีพ (ภาพที่ ก 41)

(11) สวนกล้วยไม้ ตั้งอยู่ติดทะเล เพาะและจำหน่ายกล้วยไม้ (ภาพที่ ก 42)

(12) การเกษตร

ก การเกษตรอินทรีย์ เป็นการเกษตรที่ใช้ปุ๋ยและสารปราบศัตรูพืชจากจุลินทรีย์ พืชและสัตว์ (ภาพที่ ก 43)

ข การเกษตรผสมผสาน เป็นการปลูกพืชเลี้ยงสัตว์หลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน ได้ปัจจัย 4 ปุ๋ยและการควบคุมศัตรูพืชไปพร้อมกัน (ภาพที่ ก 44)

(13) การรวมกลุ่ม เป็นกลุ่มช่วยเหลือทางการเงิน ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่ม

สหกรณ์เครดิตยูเนียนบางขุนไทร กลุ่มองค์กรสวัสดิการชุมชน
 กลุ่มกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มธนาคารชุมชน รวมทั้งกลุ่มเพื่อ
 วัตถุประสงค์อื่น ได้แก่ กลุ่มองค์กรเครือข่ายชุมชนตำบลบางขุน
 ไทร กลุ่มอาชีพและกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล
 (ภาพที่ ก 45 และ 46)

(14) ศูนย์บริการและถ่ายทอด

เทคโนโลยีการเกษตรชุมชน ทำหน้าที่ถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับ
 การผลิตปุ๋ยชีวภาพแห้งบรรจุถุงและอัดเม็ด น้ำหมักจุลินทรีย์ การ
 ใช้ประโยชน์คว้นจากการเผาถ่านและไบโอดีเซล (ภาพที่ ก 47)

(15) ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ทรัพยากรป่าชาย

เลนบางขุนไทร ทำหน้าที่ให้ความรู้และการอนุรักษ์ป่าชายเลน อยู่
 ในสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 6 (เพชรบุรี) (ภาพที่ ก 48)

(16) สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลน

ที่ 6 (เพชรบุรี) ทำหน้าที่จัดการป่าชายเลนเพื่อสงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู
 ป้องกันปราบปรามผู้บุกรุกและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ (ภาพที่
 ก 49)

(17) ศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำ

เพชรบุรี ทำหน้าที่เพาะและขยายพันธุ์ปูม้าและกุ้งก้ามกราม (ภาพที่
 ก 50)

(18) โครงการวิจัยและพัฒนา

สิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นสถานที่
 ทดลองและสาธิตการบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะ (ภาพที่ ก 51)

(19) กระจกอาคารชายฝั่ง ใช้สำหรับบอก

ที่ตั้งโดยใช้สัญญาณไฟ (ภาพที่ ก 52)

(20) ตลาดกลางบางแก้ว เป็นแหล่งขึ้นสัตว์น้ำของประมงเรือเล็ก รวมทั้งการซื้อขายสินค้า ซ่อมอุปกรณ์การประมงและการดำเนินชีวิตของชาวประมง (ภาพที่ ก 53)

1.2 จุดหมายปลายทาง ประกอบด้วย

1.2.1 การล่องเรือชมป่าชายเลน ชายฝั่ง นกและวิถีชีวิตของชาวประมง

1.2.2 การเดินชมป่าชายเลน หาดโคลน นกและวิถีชีวิตของชาวประมง

1.2.3 การเล่นเรือบนเลนชมหาดโคลน สัตว์หน้าดินป่าชายเลน ชายฝั่ง นกและการเก็บกระดานเก็บหอย

1.2.4 การเดินชมหาดกะช้ำหอย ดูสัตว์หน้าดิน นกและการเก็บหอย

1.2.5 การเดินชมหาดโคลนปนทราย ชายฝั่งกะช้ำหอย ดูสัตว์หน้าดิน นกและการเก็บหอยของชาวประมง

1.2.6 การล่องเรือชมป่าชายเลน การกัดเซาะชายฝั่ง เชื้อนหินก้อนคลื่น นกและวิถีชีวิตของชาวประมง

1.2.7 การเดินชมหาดโคลน หาดทราย นกและเชื้อนหินก้อนคลื่นปลาย แหลมหลวง

1.2.8 การเดินชมป่าชายเลน การกัดเซาะชายฝั่งและเชื้อนหินก้อนคลื่น

1.2.9 สป่าโคลน

1.2.10 การนวดแผนไทย

1.3 สิ่งดึงดูดใจ

1.3.1 ป่าชายเลน

1.3.2 หาดโคลน

1.3.3 หาดโคลนปนทราย

- 1.3.4 หาดทราย
- 1.3.5 หาดกะซำหอย
- 1.3.6 หาดโคลนและหาดทรายเชื่อมต่อกัน
- 1.3.7 การกัดเซาะชายฝั่ง
- 1.3.8 เชื้อนหินก้อนคลื่น
- 1.3.9 นก
- 1.3.10 การถีบกระดานเก็บหอย
- 1.3.11 การเก็บหอยด้วยคราด
- 1.3.12 พระอาทิตย์ขึ้นและตกที่แหลมหลวง
- 1.3.13 วัด
- 1.3.14 ศาลเจ้า
- 1.3.15 ตอตะเคียนคู่
- 1.3.16 การทำกะปิ
- 1.3.17 เกลือไอโอดีน เกลือหอม เกลือสปาและเกลือ

ขัดผิว

- 1.3.18 การทอผ้า
- 1.3.19 การจักสานรูปภาชนะ
- 1.3.20 การทำศาลพระภูมิไม้
- 1.3.21 การแทงหยวก
- 1.3.22 การเลี้ยงไรกุ้ง
- 1.3.23 อาหารทะเลสดและแห้ง
- 1.3.24 การเกษตร
- 1.3.25 กลุ่มสหกรณ์เครดิตยูเนียน
- 1.3.26 กลุ่มองค์กรสวัสดิการชุมชน

- 1.3.27 กลุ่มออมทรัพย์
- 1.3.28 กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
- 1.3.29 กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน
- 1.3.30 กลุ่มธนาคารชุมชน
- 1.3.31 กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล
- 1.3.32 สถานพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 6

(เพชรบุรี)

1.3.33 โครงการวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อม
ผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.3.34 วิถีชีวิตของชาวประมง

1.3.35 สวนกล้วยไม้

1.3.36 ปรากฏการณ์ชายฝั่ง

1.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน

1.4.1 การตีบกระดานเก็บหอย

1.4.2 การเล่นเรือบนเลน

1.4.3 การแข่งขันเก็บหอย

1.4.4 การแข่งขันเย็บอวน

1.4.5 การแข่งขันลากรถटनाเกลือ

1.4.6 การแข่งขันเดินและวิ่งมินิมาราธอนบนชายหาด

ช่วงน้ำลงในกลางวันและกลางคืนเดือนหงาย

1.4.7 การใช้คราดเก็บหอย

1.4.8 การร่ำวงย้อนยุค

1.4.9 การรำโขน

1.4.10 การวิ่งวัวลาน

- 1.4.11 การแข่งขันแทงหยวก
- 1.5 ผู้จัดการท่องเที่ยว
 - 1.5.1 องค์การบริหารส่วนตำบล
 - 1.5.2 ชุมชน
- 1.6 มัคคุเทศก์
 - 1.6.1 เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล
 - 1.6.2 บุคลากรในชุมชน
 - 1.6.3 กลุ่มนักเรียนและเยาวชนโรงเรียนบางขุนไทร
- 1.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด
 - 1.7.1 แผ่นพับ
 - 1.7.2 เว็บไซต์
 - 1.7.3 แผนที่การท่องเที่ยว
 - 1.7.4 วารสารประชาสัมพันธ์
- 1.8 ที่พัก
 - 1.8.1 โฮมสเตย์
 - 1.8.2 รีสอร์ท
 - 1.8.3 กางเต็นท์นอน
 - 1.8.4 ที่พักพื้นที่ใกล้เคียง
- 1.9 อาหาร
 - 1.9.1 ร้านอาหารชายหาดวัดสมุทรธาราม
 - 1.9.2 ร้านอาหารในรีสอร์ท
 - 1.9.3 ร้านอาหารพื้นที่ใกล้เคียง
- 1.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง
 - 1.10.1 อาหารทะเลสดและแห้ง

- 1.10.2 อาหารทะเลแปรรูป
- 1.10.3 ปูม้าต้มและเนื้อปูม้าแกะ
- 1.10.4 หอยเสียบแห้ง
- 1.10.5 เกล็ดทะเล
- 1.10.6 เกล็ดไอโอดีน
- 1.10.7 เกล็ดหอม เกล็ดสปาและเกล็ดขัดผิว
- 1.10.8 กะปิ
- 1.10.9 ขนมหวาน
- 1.10.10 ผ้าทอดด้วยมือ
- 1.10.11 ผลิตภัณฑ์จักสานรูปภาชี
- 1.10.12 ศาลพระภูมิไม้
- 1.10.13 กล้วยไม้
- 1.11 ประปา
 - 1.11.1 มีประปาเข้าถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว
- 1.12 ไฟฟ้า
 - 1.12.1 มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว
- 1.13 ถนนและการขนส่ง
 - 1.13.1 ถนนธนบุรี - ปากท่อ (35) คลองโคน - บ้านแหลม (สส2021) ถนนคั่นกันน้ำเค็ม (4028) ถึงองค์การบริหารส่วนตำบล
 - 1.13.2 ถนนเพชรเกษม (4) ผ่านตัวเมืองเพชรบุรี ถนนกุ่มสะแก-ดอนผิงแดด(4021) ถนนคั่นกันน้ำเค็ม (4028) ถึงองค์การบริหารส่วนตำบล

1.13.3 ถนนเพชรเกษม (4) - ถนนหาดเจ้าสำราญ (3177) ถนนคั่นกันน้ำเค็ม (4028) ถึงองค์การบริหารส่วนตำบล

1.13.4 มีรถหรือเรือให้เช่าเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง

1.14 สถานที่

1.14.1 ใช้อองค์การบริหารส่วนตำบลของแต่ละตำบลเป็นสถานที่ดำเนินการ

1.15 งบประมาณ

1.15.1 องค์การบริหารส่วนตำบล

1.15.2 พัฒนาจังหวัด

1.15.3 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1.16 การยอมรับของท้องถิ่น

1.16.1 ได้รับการสนับสนุนจากท้องถิ่นดี

2.รูปแบบการท่องเที่ยว

2.1กิจกรรมและเวลา

2.1.1 การเดินชมป่าชายเลนและหาดโคลนบนสะพานไม้ (1.00 ชั่วโมง)

2.1.2 การเดินชมหาดกะช้ำหอยและการกัดเซาะชายฝั่ง (1.30 ชั่วโมง)

2.1.3 การเดินชมหาดโคลนปนทราย กะช้ำหอยชายฝั่ง สัตว์หน้าดิน นกและการใช้คราดเก็บหอยของชาวประมง (2.00 ชั่วโมง)

2.1.4 การเดินชมวิถีชีวิตชาวประมง ป่าชายเลน การกัดเซาะชายฝั่ง นกและเขื่อนหินกันคลื่น (1.30 ชั่วโมง)

2.1.5 การเดินชมวิถีชีวิตชาวประมง ป่าชายเลน การกัดเซาะชายฝั่ง เชื้อนหินก้อนคลื่น หาดทราย แหลมหลวง ปลายแหลมหลวง นกและการเก็บหอยช่วงน้ำลงกลางวัน (3.00 ชั่วโมง)

2.1.6 การเดินเรียบชายหาดหน้าเชื้อนหินก้อนคลื่น ไปปลายแหลมหลวง ชมวิถีชีวิตของชาวประมงและแสงจันทร์คืนเดือนหงายช่วงน้ำลง (3.00 ชั่วโมง)

2.1.7 การเดินชมแสงจันทร์ที่ชายหาดช่วงน้ำลงในคืนเดือนหงาย (1.00 ชั่วโมง)

2.1.8 การล่องเรือดูป่าชายเลน ชายฝั่ง นกและวิถีชีวิตของชาวประมง (1.00 ชั่วโมง)

2.1.9 การล่องเรือดูป่าชายเลน ชายฝั่ง นก ปรากฏการณ์และวิถีชีวิตของชาวประมง (1.00 ชั่วโมง)

2.1.10 การล่องเรือดูวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน นก แหลมหลวง หาดโคลนและหาดทรายเชื่อมต่อกัน ปลายแหลมหลวงและเชื้อนหินก้อนคลื่น (2.00 ชั่วโมง)

2.1.11 การล่องเรือดูวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน นก แหลมหลวง หาดโคลนและหาดทรายเชื่อมต่อกัน ปลายแหลมหลวง เชื้อนหินก้อนคลื่นและพระอาทิตย์ขึ้นเมื่อยามเช้าที่แหลมหลวง (2.30 ชั่วโมง)

2.1.12 การล่องเรือดูวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน นก แหลมหลวง หาดโคลนและหาดทรายเชื่อมต่อกัน ปลายแหลมหลวง เชื้อนหินก้อนคลื่นและพระอาทิตย์ตกเมื่อยามเย็นที่แหลมหลวง (2.30 ชั่วโมง)

2.1.13 การเล่นเรือบนเลน ดุสัตว์หน้าดิน นก การ
เก็บหอยและการถีบกระดานเก็บหอย (1.00 ชั่วโมง)

2.1.14 การเล่นเรือบนเลน ดูป่าชายเลน สัตว์หน้า
ดิน นก ปรากฏการ การเก็บหอยและการถีบกระดานเก็บหอย (1.00
ชั่วโมง)

2.1.15 การเดินชมการกัดเซาะชายฝั่งและเขื่อนหิน
กั้นคลื่น (1.00 ชั่วโมง)

2.1.16 การแข่งขันเดินและวิ่งมินิมาราธอนบน
ชายหาดช่วงน้ำลงในกลางวันและกลางคืนเดือนหงาย (3.00
ชั่วโมง)

2.1.17 การปลูกป่าชายเลน (1.00 ชั่วโมง)

2.1.18 การลงถีบกระดานเก็บหอย (0.30 ชั่วโมง)

2.1.19 สปาโคลน (1.00 ชั่วโมง)

2.1.20 การดูนก (2.00 ชั่วโมง)

2.1.21 การชมวัดบางขุนไทร (0.30 ชั่วโมง)

2.1.22 การชมวัดดอนฝิ่งแดด (0.30 ชั่วโมง)

2.1.23 การชมวัดในปากทะเล (0.30 ชั่วโมง)

2.1.24 การชมวัดนอกปากทะเล (0.30 ชั่วโมง)

2.1.25 การชมวัดโคมนาราม (0.30 ชั่วโมง)

2.1.26 การชมวัดสมุทรธาราม (0.30 ชั่วโมง)

2.1.27 การชมวัดสมุทรโคดม (0.30 ชั่วโมง)

2.1.28 การชมศาลเจ้าใต้เขียฮุกโจ้ว (0.30 ชั่วโมง)

2.1.29 การชมตอตะเคียนคู่ (0.30 ชั่วโมง)

2.1.30 การรำโขน (0.30 ชั่วโมง)

- 2.1.31 การร่วางย่อนยุค (0.30 ชั่วโมง)
- 2.1.32 การวิ่งวูลาน (0.30 ชั่วโมง)
- 2.1.33 การทอผ้า (0.30 ชั่วโมง)
- 2.1.34 การจักสานธูปฤาษี (0.30 ชั่วโมง)
- 2.1.35 การทำศาลพระภูมิไม้ (0.30 ชั่วโมง)
- 2.1.36 การแทงหยวก (0.30 ชั่วโมง)
- 2.1.37 การแปรรูปอาหารทะเล (0.30 ชั่วโมง)
- 2.1.38 การทำนาเกลือ (0.30 ชั่วโมง)
- 2.1.39 การทำเกลือไอโอดีน (0.30 ชั่วโมง)
- 2.1.40 การทำเกลือหอม เกลือสปาและเกลือขัดผิว
(0.45 ชั่วโมง)
- 2.1.41 การทำกะปิ (0.30 ชั่วโมง)
- 2.1.42 การทำขนมหวาน (0.30 ชั่วโมง)
- 2.1.43 การเลี้ยงไรกุง (อาร์ทีเมีย) (0.30 ชั่วโมง)
- 2.1.44 การทำลอบดักสัตว์น้ำ (0.30 ชั่วโมง)
- 2.1.45 การทำปุ๋ยชีวภาพผง อัดเม็ดและน้ำ (0.30
ชั่วโมง)
- 2.1.46 การเกษตรผสมผสานและเกษตรอินทรีย์
(1.00 ชั่วโมง)
- 2.1.47 กลุ่มออมทรัพย์ (1.00 ชั่วโมง)
- 2.1.48 กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (1.00 ชั่วโมง)
- 2.1.49 กลุ่มองค์กรสวัสดิการชุมชน (1.00 ชั่วโมง)
- 2.1.50 กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน (1.00 ชั่วโมง)
- 2.1.51 กลุ่มธนาคารชุมชน (1.00 ชั่วโมง)

2.1.52 กลุ่มเครือข่ายชุมชนบางขุนไทร (1.00 ชั่วโมง)

2.1.53 กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล (1.00 ชั่วโมง)

2.1.54 ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรชุมชน (1.00 ชั่วโมง)

2.1.55 ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ทรัพยากรป่าชายเลนบางขุนไทร (1.00 ชั่วโมง)

2.1.56 สวนกล้วยไม้ (1.00 ชั่วโมง)

2.1.57 ตลาดกลางบางแก้ว (1.00 ชั่วโมง)

2.1.58 ศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี (1.00 ชั่วโมง)

2.1.59 การบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะของโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมผักเป็ดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (1.30 ชั่วโมง)

2.1.60 การชมป่าชายเลนของโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมผักเป็ดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (0.30 ชั่วโมง)

2.1.61 การชมนกในโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมผักเป็ดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (1.00 ชั่วโมง)

2.1.62 การเล่นน้ำและดูค้างคาวแม่ไก่บินออกหากินช่วงใกล้ค่ำที่หน้าวัด สมุทรธาราม (ไม่จำกัดเวลา)

2.1.63 การนวดแผนไทย (ไม่จำกัดเวลา)

2.2 โปรแกรมการท่องเที่ยว

2.2.1 โปรแกรม 1 วัน

2.2.2 โปรแกรม 2 วัน 1 คืน

2.2.3 โปรแกรมตามสั่ง

2.3อาหารและที่พัก

2.3.1 สั่งจอง

2.3.2 ดำเนินการเอง

3.วิธีการจัดการท่องเที่ยว

3.1องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการและประสานงาน
กับชุมชนและหน่วยงาน

3.2ชุมชนและหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเฉพาะงาน
ของตนเอง

4.ความพร้อมของบริบทท่องเที่ยว

4.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

4.1.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีความพร้อม

4.1.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถานและศาสนา มีความพร้อม

4.1.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม มีความพร้อม ยกเว้น วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ การแปรรูปอาหารทะเล

4.2จุดหมายปลายทาง ไม่มีความพร้อม

4.3สิ่งดึงดูดใจ มีความพร้อม

4.4สิ่งทำให้สนุกสนาน ไม่มีความพร้อม

4.5ผู้จัดการท่องเที่ยว ไม่มีความพร้อม

4.6มัคคุเทศก์ ไม่มีความพร้อม

4.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด ไม่มีความพร้อม

4.8 ที่พัก ไม่มีความพร้อม

4.9 อาหาร ไม่มีความพร้อม

4.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ไม่มีความพร้อม

4.11 ประปา มีความพร้อม

4.12 ไฟฟ้า มีความพร้อม

4.13 ถนนและการขนส่ง มีความพร้อม

4.14 สถานที่ ไม่มีความพร้อม

4.15 งบประมาณ ไม่มีความพร้อม

4.16 การยอมรับของท้องถิ่น มีความพร้อม

5. ปัญหาของบริบทการท่องเที่ยว

5.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

5.1.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ไม่มี
ปัญหา

5.1.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์
โบราณสถานและศาสนา ไม่มีปัญหา

5.1.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม
ประเพณีและกิจกรรม ไม่มีปัญหา ยกเว้นวิถีชีวิตและความเป็นอยู่
การแปรรูปอาหารทะเลมีผลิตภัณฑ์น้อย

5.2 จุดหมายปลายทาง ตอบสนองความต้องการของ
นักท่องเที่ยวน้อยไป

5.3 สิ่งดึงดูดใจ ไม่มีปัญหา

5.4 สิ่งทำให้สนุกสนาน มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้
สนุกสนานน้อยไป

5.5 ผู้จัดการท่องเที่ยว ยังขาดความรู้ความเข้าใจการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

5.6 มัคคุเทศก์ ยังขาดความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิง
นิเวศ

5.7 การประชาสัมพันธ์และการตลาด มีช่องทางน้อย
รูปแบบและเนื้อหายังไม่น่าสนใจ โดยเฉพาะการตลาดยังไม่ทั่วถึง
ไม่มีปฏิทินการท่องเที่ยว ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์ที่จุดสำคัญและ
สถานที่ทำการ และยังไม่ได้เชิญตัวแทนผู้ประกอบการและ
นักท่องเที่ยวมาลองใช้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่กำหนด

5.8 ที่พัก ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวยังไม่มีหรือมีน้อยใน
เขตตำบลและบริเวณใกล้เคียง

5.9 อาหาร ไม่มีหรือมีร้านอาหารบริการนักท่องเที่ยวน้อย
ในเขตตำบล ไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน

5.10 ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ไม่มีของที่ระลึก
สินค้าพื้นเมืองไม่หลากหลายและไม่มีสถานที่จำหน่ายถาวร

5.11 ประปา ไม่มีปัญหา

5.12 ไฟฟ้า ไม่มีปัญหา

5.13 ถนนและการขนส่ง ไม่มีปัญหา

5.14 สถานที่ ห้องรับรองนักท่องเที่ยวไม่มีแผนผังและ
แบบจำลองแหล่งท่องเที่ยวรวมและเฉพาะในพื้นที่ รวมทั้งในตำบล
คลองโคนถึงตำบลหาดเจ้าสำราญ

5.15 งบประมาณ ไม่เพียงพอ

5.16 การยอมรับจากท้องถิ่น ไม่มีปัญหา

อภิปราย

ผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า บริบทการท่องเที่ยวด้านทรัพยากร
การท่องเที่ยวสำคัญและมีเอกลักษณ์แตกต่างไปจากที่อื่นๆ เป็น

ทรัพยากรชายฝั่ง ซึ่งมีทั้งป่าชายเลน หาดโคลนและหาดทราย หาดเหล่านี้เป็นที่ราบลาดเอียงน้อย เมื่อน้ำลงต่ำสุดชายหาดจะมีพื้นที่ห่างจากฝั่งไกลสุดถึง 5 กิโลเมตร มีสัตว์หน้าดินโดยเฉพาะ หอยแครง หอยเสียบและสัตว์น้ำอื่นๆ ให้ศึกษา สามารถจัดกิจกรรม การแข่งขันบนชายหาดได้ทั้งกลางวันและกลางคืนในขณะที่น้ำลง ส่วนหาดโคลนสามารถเล่นเรือและถีบกระดานเก็บหอยบนเลนได้ รวมทั้งการปลูกป่าชายเลนและการปล่อยสัตว์น้ำทะเล บริเวณ ชายฝั่งที่มีป่าเลนและโคลนจะมีสัตว์น้ำอุดมสมบูรณ์ กล่าวกันว่า สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำบริเวณนี้จะมีคุณค่าทางอาหาร และรสชาติดี (สันติ อภิสิริธำแก้วเจริญ, 2552, เมษายน 29) ความชุกชุมของสัตว์น้ำทำให้ชาวประมงมีวิธีการจับสัตว์น้ำต่างจากที่อื่นๆ มี ตั้งแต่เก็บด้วยมือ ใช้กระดานถีบเก็บ ใช้คราดง่าๆ ลาก ดัก วาง เบ็ด ตกเบ็ด อวนลาก อวนรุน อวนล้อมและอื่นๆ ทั้งกลางวันและ กลางคืน โดยเฉพาะกลางคืนจะมีแสงไฟส่องสว่างทำให้น้ำชมและ ตื่นต่ายิ่งขึ้น (วีระ รัตนาคม, 2552, เมษายน 29)

บริเวณชายฝั่งมีทั้งแผ่นดินงอก (ป่าชายเลน) และแผ่นดินถูก กัดเซาะ (หาดทราย) มีการสร้างเขื่อนหินกันคลื่นป้องกันการกัด เซาะใช้สำหรับศึกษาทางเทคโนโลยี สิ่งหนึ่งที่หาดูได้ยากคือ บริเวณที่หาดโคลนและหาดทรายมาเชื่อมต่อกัน ฤดูหนาวหาด โคลนจะรุกร้าหาดทราย ฤดูร้อนหาดทรายจะรุกร้าหาดโคลนและ เกิดเป็นปลายแหลมทรายยื่นไปทางทิศตะวันออกของแหลมผักเบี้ย จึงเสมือนเป็นทรายเม็ดแรกของหาดทรายทางภาคใต้ (สมทรง พูล ทัศน์, 2552, เมษายน 10) นอกจากนี้ยังมีปรากฏการณ์สะสม กะซ้าหอย (ซากเปลือกหอยปนทราย) ที่ชายฝั่ง ใช้เป็นกรณีศึกษา ทางสมุทรศาสตร์ สภาพพื้นที่เป็นป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำ หนองน้ำ ป่าละเมาะและไม้ยืนต้นที่ขึ้นอยู่ทั่วไปเหมาะสำหรับเป็นที่อยู่อาศัย ของนก อีกทั้งมีอาหารพวกกุ้ง หอย ปู ปลาและอื่นๆ ที่อาศัยในนา เกลือ นากุ้ง บ่อปลา พื้นที่ชุ่มน้ำ หนองน้ำและชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็น

แหล่งอาหารของนกเป็นอย่างดี ทำให้พื้นที่นี้มีนกประจำถิ่นและนกอพยพมาอาศัยอยู่หลายชนิด บางชนิดมาจากที่ไกลๆ และหายาก (ชุ่ม เลิศประเสริฐ, 2552, เมษายน 8) เพิ่มสีสันให้แก่พื้นที่ โดยเฉพาะนกคูนก พื้นที่บางส่วนเป็นที่ตั้งของโครงการวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแหล่งทดลองและสาธิตการบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะโดยธรรมชาติ

ความอุดมของพื้นที่ชายฝั่งก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำทะเล อาหารสดของพวกกุ้ง หอย ปู ปลา ปลาหมึกและสัตว์น้ำอื่นๆ อาหารทะเลแปรรูปพวกหอยเสียบแห้ง หอยเสียบเค็ม หอยเสียบหวาน หอยดัลลัทรองเครื่อง หอยดัลลัทรส ปลาหมึกสามรส ปลาหมึกแห้ง ปลาหมึกเค็ม ปลาเค็มและอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีการทำกะปิ การเลี้ยงไรกุ้ง การทำนาเกลือและการแปรรูปเกลือเป็นเกลือไอโอดีน เกลือหอม เกลือสปาและเกลือขัดผิว เนื่องจากเป็นบริเวณเชื่อมต่อระหว่างน้ำจืดและน้ำเค็ม บริเวณที่ห่างจากชายฝั่งจะมีน้ำจืดจากคลองชลประทานใช้ ชาวบ้านได้ใช้ภูมิปัญญาพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืนพวกเกษตรอินทรีย์และเกษตรผสมผสาน มีการรวมกลุ่มเพื่อถ่ายทอดการเรียนรู้ การช่วยเหลือกันทางอาชีพและการเงิน และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล มักมีหน่วยงานที่อื่นมาดำเนินงานอยู่เสมอ

บริเวณนี้เป็นชุมชนที่เก่าแก่ มีชุมชนหลายเชื้อชาติเข้ามาอาศัยโดยเฉพาะจีน ลาวและอิสลามจึงมีประวัติความเป็นมาโบราณวัตถุ ศาสนสถาน ศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมและประเพณีหลายอย่างที่ควรแก่การศึกษา เช่น วัดในปากทะเลและวัดนอกปากทะเลมีโบสถ์และกุฏิหลังเก่าทำด้วยไม้สักและมีอายุเป็นร้อยปี บางชุมชนยังรักษาหัตถกรรมพื้นบ้านไว้จนถึงปัจจุบัน ได้แก่ การทอผ้า การจักสานธูปฤาษีและการแทงหยวก บางแก้วเคยเป็นต้นกำเนิดลิเก ละครชาตรีและการแสดงให้แก่วังที่ตั้งอยู่ในจังหวัดเพชรบุรีในอดีตก็ยังรักษาศิลปะการรำโชนที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่เท่าทุกวันนี้

ที่กล่าวนับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดจุดหมายปลายทาง การดึงดูดใจ ความสนุกสนานและจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้แก่นักท่องเที่ยว มีความสำคัญต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมาก นักวิชาการท่องเที่ยวได้ให้ข้อคิดไว้ว่าทุกแห่งมีสถานที่ท่องเที่ยวอยู่แล้ว แต่สิ่งที่ขาดทำให้การท่องเที่ยวไม่สามารถเกิดขึ้นได้เนื่องจาก

1. ไม่มีคนจัดการที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
2. ไม่รู้เรื่องการจัดการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง
3. ไม่มีส่วนร่วมของชุมชน

พื้นที่ 4 ตำบลที่ศึกษาอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งมีประชากรจำนวนมาก มีระยะทางและการเดินทางไม่ไกลเกินไปและสะดวก สามารถไปเช้าเย็นกลับได้ทันที จึงเป็นข้อได้เปรียบกว่าพื้นที่อื่น ถ้าสามารถพัฒนาผู้จัดการ มัคคุเทศก์และประชาชนในพื้นที่ให้มีความรู้ความสามารถในการท่องเที่ยวแล้ว น่าจะทำให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่นี้มีความเจริญก้าวหน้าเป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่น จุดอ่อนด้านจุดหมายปลายทาง การทำให้สนุกสนาน การประชาสัมพันธ์ การตลาด ที่พัก อาหาร ของที่ระลึก สินค้าพื้นเมือง สถานที่และงบประมาณจะได้รับการแก้ไข สิ่งเหล่านี้ถ้าคนมีความรู้ความสามารถก็จะทำให้ปัญหาน้อยลงและหมดไปโดยไม่ต้องอาศัยปัจจัยด้านงบประมาณสนับสนุนจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ

1. การปรับปรุงการวิจัย

1.1 ความพร้อมของบริบทการท่องเที่ยว ควรทำ
รายละเอียด ตัวชี้วัดและเกณฑ์การตัดสิน

1.2 ควรตรวจสอบสภาพพื้นที่จริงทุกเรื่องและให้ละเอียด
ยิ่งขึ้น

2. การวิจัย

2.1 ควรศึกษาการทดลองใช้โปรแกรม (แพคเกจ) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับตัวแทนสถานประกอบการและนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.2 ควรศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.3 ควรศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์ การประชาสัมพันธ์การตลาดและผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3. การนำไปใช้ประโยชน์

3.1 ควรพัฒนาบุคลากรด้านผู้จัดการ มัคคุเทศก์และประชาชนในพื้นที่ให้เข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มากขึ้น

3.2 ควรพัฒนาบริบทการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ไม่มีความพร้อมและมีปัญหา

3.3 ควรคำนึงถึงการแบ่งปันผลประโยชน์ให้ชุมชนได้รับกันอย่างยุติธรรมและทั่วถึง

บรรณานุกรม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2551). **สถิติการท่องเที่ยว**. ค้นเมื่อ ธันวาคม 15, 2551, จาก

www.TourismThailand.org

ชุ่ม เลิศประเสริฐ. (2552, เมษายน 8). เลขานุการนายก. **องค์การบริหารส่วนตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี**. สัมภาษณ์.

ทักษิณ ชินวัตร, พ.ต.ท.. (2548). **คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี 23 มีนาคม 2548**.

เทิดชาย ช่วยบำรุง. (ม.ป.ป.). **เอกสารประกอบการบรรยายการวิจัยการท่องเที่ยว**. (อัดสำเนา).

บุษกร พรหมมานิช. (2541). กระบวนทัศน์ใหม่การท่องเที่ยวไทย. **ททท. จุลสารการท่องเที่ยว**, 17, 60 – 64.

ผู้ใหญ่ชงคีโฮมสเตย์. (2552). **โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์**. ค้นเมื่อ มกราคม 13, 2552, จาก

www.phuyaichonghomestay.9nha.com

ไพฑูรย์ พงสะบุตร. (2546). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. ใน **สารนุกรมไทยสำหรับเยาวชน**. (เล่ม 27, หน้า 62 – 101). กรุงเทพฯ : โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน.

มธุรส ปราบไฟรี. (2551). ศักยภาพทางการท่องเที่ยวของภาคตะวันตกต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทย. **วารสารวิชาการราชภัฏตะวันตก**, 2, 144 - 157.

ยุพดี เสตฺพรพน. (2548). **ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : พิธีษฐ์การพิมพ์.

วีระ รัตนคาม. (2552, เมษายน 29). รองนายก. **องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี**. สัมภาษณ์.

ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, กรม. (2541). Eco - tour. **JECNEWS**, 1, 20 - 34. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.

สุรยุทธ์ จุลานนท์, พล.อ.. (2549). **คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี 3 พฤศจิกายน 2549**.

สมทรง พูลทัศน์. (2552, เมษายน 10). เลขานุการนายก. **องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี**. สัมภาษณ์.

สันติ อภิสัทธ์แก้วเจริญ. (2552, เมษายน 29). รองนายก. **องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี**. สัมภาษณ์.

- องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว. (2552). **องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว**. ค้นเมื่อ
พฤษภาคม 1, 2552, จาก www.bangkaewphet.com
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร. (2552). **องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร**. ค้นเมื่อ
พฤษภาคม 2, 2552, จาก www.bangkunsai.com
- องค์การบริหารส่วนตำบลปากทะเล. (2552). **องค์การบริหารส่วนตำบลปากทะเล**. ค้นเมื่อ
เมษายน 9, 2552, จาก www.paktalay.com
- องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมผักเบี้ย. (2552). **องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมผักเบี้ย**. ค้นเมื่อ
เมษายน 11, 2552, จาก www.laemphakbia.com
- อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ. (2551). **คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี วันที่ 19 ธันวาคม 2551**.
- อำนาจ สุทธรวาทและสัจจา ไกรศรีรัตน์. (2551). การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเขากระโจม อ. สวนผึ้ง
ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. **วารสารวิชาการราชภัฏตะวันตก**, 2, 7 - 33.
- Cook, Roy A., Yale, Laura J. & Marqua, Joseph J.. (2006). **Tourism: the business of travel**. (3 rd ed.).
Singapore : Pearson Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ภาพเกี่ยวกับการวิจัย

ภาพที่ ก 1 การรับฟังคำบรรยาย
จากองค์การบริหาร
ส่วนตำบล

ภาพที่ ก 2 การสัมภาษณ์
ประชาชน

ภาพที่ ก 3 การประชุมกลุ่มย่อย
สมาชิกองค์การ
บริหารส่วนตำบล
นักวิชาการท้องถิ่น ฯลฯ

ภาพที่ ก 4 การประชุมกลุ่มย่อย
นักวิชาการและ
ผู้เชี่ยวชาญการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ

ภาพที่ ก 5 การประชุมกลุ่มย่อย
นักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ

ภาพที่ ก 6 การจัดเวทีสาธารณะ
ตัวแทนบุคลากร 4 ตำบล
นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ฯลฯ

ภาพที่ ก 7 การประชุมประชาชน
กลุ่มตัวอย่าง 4
ตำบล

ภาพที่ ก 8 ป่าชายเลน

ภาพที่ ก 9 หาดโคลน

ภาพที่ ก 10 หาดโคลนปนทราย

ภาพที่ ก 11 หาดทราย

ภาพที่ ก 12 หาดกะซ้าหอย

ภาพที่ ก 13 แหลมหลวง

ภาพที่ ก 14 การกักเซาะชายฝั่ง

ภาพที่ ก 15 นก

ภาพที่ ก 16 วัดบางขุนไทร

ภาพที่ ก 17 วัดดอนผิงแดด

ภาพที่ ก 18 วัดในปากทะเล

ภาพที่ ก 19 วัดนอกปากทะเล

ภาพที่ ก 20 วัดโคมนาราม

ภาพที่ ก 21 วัดสมุทราราม

ภาพที่ ก 22 วัดสมุทรโคดม

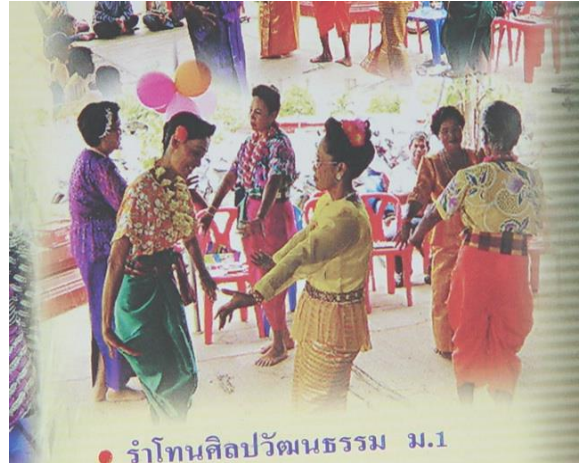

ภาพที่ ก 24 ตอตะเคียนคู่

ภาพที่ ก 23 ศาลเจ้าใต้เขี้ยว
โจ้ว

ภาพที่ ก 25 การรำวงย้อนยุค

ภาพที่ ก 26 การรำโทน

ภาพที่ ก 27 การวิ่งวัวลาน

ภาพที่ ก 28 การทอผ้า

ภาพที่ ก 29 การจักสานรูปภาชี

ภาพที่ ก 30 การแทงหยวก

ภาพที่ ก 31 การทำศาลพระภูมิไม้

ภาพที่ ก 32 การประมง

ภาพที่ ก 33 การเก็บหอย

ภาพที่ ก 34 การแปรรูปอาหารทะเล

ภาพที่ ก 35 การทำนาเกลือ

ภาพที่ ก 36 การทำกะปิ

ภาพที่ ก 37 การทำขนมหวาน

ภาพที่ ก 38 การแปรรูปเกลือ

ภาพที่ ก 39 การเลี้ยงไรกุ้ง

ภาพที่ ก 40 การทำลอบดักสัตว์

ภาพที่ ก 41 การนวดแผนไทย

ภาพที่ ก 42 สวนกล้วยไม้

ภาพที่ ก 43 การเกษตรอินทรีย์

ภาพที่ ก 44 การเกษตรผสมผสาน

ภาพที่ ก 45 กลุ่มออมทรัพย์

ภาพที่ ก 46 กลุ่มอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติทาง
ทะเล

ภาพที่ ก 47 ศูนย์บริการและ ภาพที่ ก 48 ศูนย์ศึกษาเรียนรู้
 ถ่ายทอด ทรัพยากรป่าชายเลนบาง
 เทคโนโลยีการเกษตร ชุมชน
 ชุมชน

ภาพที่ ก 49 สถานีพัฒนา ภาพที่ ก 50 ศูนย์วิจัยและทดสอบ
 ทรัพยากรป่าชายเลนที่ 6 พันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี
 (เพชรบุรี)

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ภาพที่ ก 51 โครงการวิจัยและ ภาพที่ ก 52 ทัศนียภาพชายฝั่ง (3
 พัฒนาสิ่งแวดล้อม แหลมผักเบี้ยอัน
 แลมผักเบี้ยอัน
 เนื่องมาจากพระราชดำริ คน)

ภาพที่ ก 53 ตลาดกลางบางแก้ว ภาพที่ ก 54 คณะผู้วิจัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามการท่องเที่ยว

ตำบลบางขุนไทร

ท่านมีความพึงพอใจและเห็นด้วยในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด กรุณาขีดเครื่องหมาย (✓) ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	น้อย (1)
1. ท่านมีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อไปนี้ในระดับใด					
1.1 การเดินชมป่าชายเลนและหาดโคลนบนสะพานไม้ (1.00 ชม.)					
1.2 การล่องเรือดูป่าชายเลน ชายฝั่ง นกและวิถีชีวิตชาวประมง (1.00 ชม.)					
1.3 การเล่นเรือบนเลน ดูนกตัวหน้าดิน นก การเก็บหอยและการถักกระดานเก็บหอย (1.00 ชม.)					
1.4 การปลูกป่าชายเลน (1.00 ชม.)					
1.5 การลงถักกระดานเก็บหอย (0.30 ชม.)					
1.6 สปาโคลน (1.00 ชม.)					
1.7 การชมวัดบางขุนไทร(0.30 ชม.)					
1.8 การชมวัดคอนฟิงแดด (0.30 ชม.)					
1.9 การชมศาลเจ้าใต้เขี่ยฮุกโจ้ว (0.30 ชม.)					
1.10 การร่ำวงย้อนยุค (0.30 ชม.)					
1.11 การวิ่งวัลาน (0.30 ชม.)					
1.12 การทอดผ้า (0.30 ชม.)					
1.13 การทำศาลพระภูมิไม้ (0.30 ชม.)					
1.14 การแปรรูปอาหารทะเล (0.30 ชม.)					
1.15 การทำนาเกลือ (0.30 ชม.)					
1.16 การทำกะปิ (0.30 ชม.)					
1.17 การเกษตรผสมผสานและเกษตรอินทรีย์ (1.00 ชม.)					
1.18 กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (1.00 ชม.)					
1.19 กลุ่มเครือข่ายชุมชนบางขุนไทร (1.00 ชม.)					
1.20 กลุ่มองค์กรสวัสดิการชุมชน (1.00 ชม.)					

.....

.....

แบบสอบถามการท่องเที่ยว
ตำบลปากทะเล

ท่านมีความพึงพอใจและเห็นด้วยเรื่องต่อไปนี้ระดับใด กรุณาขีดเครื่องหมาย (✓) ให้ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	น้อย (1)
1. ท่านมีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อไปนี้ระดับใด					
1.1 การล่องเรือดูป่าชายเลน นก ปรากฏการณ์ และวิถีชีวิตของชาวประมง (1.00 ชม.)					
1.2 การเล่นเรือบนเลนดูป่าชายเลน สัตว์หน้าดิน นก ปรากฏการณ์และการเก็บกระดองเก็บหอย (1.00 ชม.)					
1.3 การเดินชมหาดกะช้ำหอยและการกัดเซาะชายฝั่ง (1.30 ชม.)					
1.4 การแข่งขันเดินและวิ่งมินิมาราธอนบนชายหาดช่วงน้ำลงในกลางวันและกลางคืนเดือนหงาย (3.00 ชม.)					
1.5 การปลูกป่าชายเลน (1.00 ชม.)					
1.6 การลงเก็บกระดองเก็บหอย (0.30 ชม.)					
1.7 สปาโคลน (1.00 ชม.)					

4. การประชุม

1.8 การดูนก (2.00 ชม.)					
1.9 การชมวัดในปากทะเล (0.30 ชม.)					
1.10 การชมวัดนอกปากทะเล (0.30 ชม.)					
1.11 การชมตอตะเคียนคู่ (0.30 ชม.)					
1.12 การทำนาเกลือ (0.30 ชม.)					
1.13 การแปรรูปอาหารทะเล (0.30 ชม.)					
1.14 การทำกะปิ (0.30 ชม.)					
1.15 การทำขนมหวาน (0.30 ชม.)					
1.16 การทำปุ๋ยชีวภาพผงอัดเม็ดและน้ำ (0.30 ชม.)					
1.17 กลุ่มออมทรัพย์ (1.00 ชม.)					
1.18 กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน (1.00 ชม.)					
1.19 กลุ่มธนาคารชุมชน (1.00 ชม.)					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	น้อย (1)
2. ท่านเห็นด้วยที่จะให้ความร่วมมือกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของท้องถิ่นในเรื่องต่อไปนี้ระดับใด					
2.1 ร่วมประชุมเพื่อเสนอความเห็นด้านการท่องเที่ยว					
2.2 ปรับปรุงที่อยู่และบริเวณรองรับการท่องเที่ยว					
2.3 รักษาความสะอาดบ้าน หมู่บ้านและบริเวณที่จัดการท่องเที่ยว					
2.4 แสดงการทำผลิตภัณฑ์ให้นักท่องเที่ยวชม					
2.5 เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันเพื่อความสนุกสนาน					
2.6 เข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีของท้องถิ่น					
2.7 นำสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกมาจำหน่าย					
2.8 ต้อนรับและดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว					
2.9 ให้ความร่วมมือกับองค์กรบริหารส่วนตำบลในเรื่องการท่องเที่ยวเป็นครั้งคราว					

6째

แข่งขันเดินและวิ่งมินิมารathonบนชายหาดช่วงน้ำลงในกลางวันและกลางคืน
เดือนหงาย (3.00 ชม.)^{1.5} การชมวัดโคมนาราม (0.30 ชม.)^{1.6} การรำโทน (0.30
ชม.)^{1.7} การวิ่งวัวลาน (0.30 ชม.)^{1.8} การแปรรูปอาหารทะเล (0.30 ชม.)

1.9 การทำนาเกลือ (0.30 ชม.)

1.10 การทำเกลือไอโอดีน (0.30 ชม.)

1.11 การทำเกลือหอม เกลือสปาและเกลือขัดผิว (0.45 ชม.)

1.12 การจักสานธูปถายี่ (0.30 ชม.)

1.13 สวนกล้วยไม้ (1.00 ชม.)

1.14 ตลาดกลางบางแก้ว (1.00 ชม.)

รายการ
ระดับความคิดเห็น

มากที่สุด (5)

มาก (4)

ปานกลาง (3)

พอใช้(2)

น้อย (1)

8페이지

2. ท่านเห็นด้วยที่จะให้ความร่วมมือกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของท้องถิ่นในเรื่องต่อไปนี้
ระดับใด

2.1 ร่วมประชุมเพื่อเสนอความเห็นด้านการท่องเที่ยว

2.2 ปรับปรุงที่อยู่และบริเวณรองรับการท่องเที่ยว

2.3 รักษาความสะอาดบ้าน หมู่บ้านและบริเวณที่จัดการท่องเที่ยว

2.4 แสดงการทำผลิตภัณฑ์ให้นักท่องเที่ยวชม

2.5 เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันเพื่อความสนุกสนาน

2.6 เข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีของท้องถิ่น

2.7 นำสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกมาจำหน่าย

2.8 ต้อนรับและดูแลความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว

2.9 ให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องการท่องเที่ยวเป็นครั้งคราว

2.10 ชักชวนคนในท้องถิ่นให้สนับสนุนการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

10째

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบสอบถามการท่องเที่ยว
ตำบลแหลมผักเบี้ย

ท่านมีความพึงพอใจและเห็นด้วยในเรื่องต่อไปนี้ระดับใด กรุณาขีดเครื่องหมาย ()
ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการ
ระดับความคิดเห็น

มากที่สุด (5)

มาก (4)

ปานกลาง (3)

พอใช้(2)

น้อย (1)

1. ท่านมีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อไปนี้ระดับใด

1.1 การเดินชมวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน การกัดเซาะชายฝั่ง นกและเขื่อน
หินกันคลื่น (1.30 ชม.)

1.2 การส่องเรือดูวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน นก แหลมหลวง หาดโคลนและหาด
ทรายเชื่อมต่อกัน ปลายแหลมหลวงและเขื่อนหินกันคลื่น (2.00 ชม.)

1.3 การส่องเรือดูวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน นก แหลมหลวง หาดโคลนและหาด
ทรายเชื่อมต่อกัน ปลายแหลมหลวง เขื่อนหินกันคลื่นและพระอาทิตย์ขึ้นเมื่อยามเช้าที่
แหลมหลวง (2.30 ชม.)

1.4 การส่องเรือดูวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน นก แหลมหลวง หาดโคลนและหาด
ทรายเชื่อมต่อกัน ปลายแหลมหลวง เขื่อนหินกันคลื่นและพระอาทิตย์ตกเมื่อยามเย็นที่
แหลมหลวง (2.30 ชม.)

12페이지

1.5 การเดินชมวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน การกัดเซาะชายฝั่ง เขื่อนหินกันคลื่น หาดทราย แลมหลวง ปลายแลมหลวง นกและการเก็บหอยช่วงน้ำลงในกลางวัน (3.00 ชม.)

1.6 การเดินเรียบชายหาดหน้าเขื่อนหินกันคลื่นไปปลายแลมหลวง ชมวิถีชีวิตของชาวประมงและแสงจันทร์คืนเดือนหงายช่วงน้ำลง (3.00 ชม.)

1.7 การแข่งขันเดินและวิ่งมินิมารathonบนชายหาดช่วงน้ำลงในกลางวันและคืนเดือนหงาย (3.00 ชม.)

1.8 การปลูกป่าชายเลน (1.00 ชม.)

1.9 การชมวัดสมุทรธาราม (0.30 ชม.)

1.10 การชมวัดสมุทรโคดม (0.30 ชม.)

13페이지

1.11 การจักสานรูปภาชนะ (0.30 ชม.)

1.12 การแทงหยวก (0.30 ชม.)

1.13 การแปรรูปอาหารทะเล (0.30 ชม.)

1.14 การทำนาเกลือ (0.30 ชม.)

รายการ
ระดับความคิดเห็น

มากที่สุด (5)

มาก (4)

ปานกลาง (3)

พอใช้(2)

14페이지

น้อย (1)

1.15 การเลี้ยงไรกุ้ง (อาร์ทีเมีย) (0.30 ชม.)

1.16 การทำลอบดักสัตว์น้ำ (0.30 ชม.)

1.17 ศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี (1.00 ชม.)

1.18 การบำบัดน้ำเสียและกำจัดขยะของโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมภาคบ้านเนื่องมาจากพระราชดำริ (1.30 ชม.)

1.19 การชมป่าชายเลนของโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมภาคบ้านเนื่องมาจากพระราชดำริ (0.30 ชม.)

1.20 การชมนกในโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมภาคบ้านเนื่องมาจากพระราชดำริ (1.00 ชม.)

1.21 การเล่นน้ำและดูค้างคาวแม่ไก่บินออกหากินช่วงใกล้ค่ำที่หาดหน้าวัดสมุทรธาราม (ไม่จำกัดเวลา)

1.22 การนวดแผนไทย (ไม่จำกัดเวลา)

2. ท่านเห็นด้วยที่จะให้ความร่วมมือกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของท้องถิ่นในเรื่องต่อไปนี้
ระดับใด

2.1 ร่วมประชุมเพื่อเสนอความเห็นด้านการท่องเที่ยว

2.2 ปรับปรุงที่อยู่และบริเวณรองรับการท่องเที่ยว

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการท่องเที่ยว
ตำบลบางขุนไทร

ท่านมีความพึงพอใจและเห็นด้วยในเรื่องต่อไปนี้ระดับใด
กรุณาขีดเครื่องหมาย (□) ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	น้อย (1)	ค่าเฉลี่ย
1. ท่านมีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อไปนี้ระดับใด						
1.1 การเดินชมป่าชายเลนและหาดโคลนบนสะพานไม้ (1.00 ชั่วโมง)						3.88
1.2 การล่องเรือดูป่าชายเลน ชายฝั่ง นกและวิถีชีวิตชาวประมง (1.00 ชั่วโมง)						3.92
1.3 การเล่นเรือบนเลน ดุสสัตว์หน้าดิน นก การเก็บหอยและการถีบกระดานเก็บหอย (1.00 ชั่วโมง)						3.68
1.4 การปลูกป่าชายเลน (1.00 ชั่วโมง)						4.12
1.5 การลงถีบกระดานเก็บหอย (0.30 ชั่วโมง)						3.60
1.6 สป่าโคลน (1.00 ชั่วโมง)						3.52
1.7 การชมวัดบางขุนไทร(0.30 ชั่วโมง)						3.56
1.8 การชมวัดดอนผิงแดด (0.30 ชั่วโมง)						3.56
1.9 การชมศาลเจ้าใต้เขียฮุกโจ้ว (0.30 ชั่วโมง)						3.52
1.10 การร่ำวงย้อนยุค (0.30 ชั่วโมง)						3.76
1.11 การวิ่งวัวลาน (0.30 ชั่วโมง)						3.52
1.12 การทอผ้า (0.30 ชั่วโมง)						3.56

1.13 การทำศาลพระภูมิไม้ (0.30 ชั่วโมง)						3.7 6
1.14 การแปรรูปอาหารทะเล (0.30 ชั่วโมง)						3.5 2
1.15 การทำนาเกลือ (0.30 ชั่วโมง)						3.8 0
1.16 การทำกะปิ (0.30 ชั่วโมง)						3.8 0
1.17 การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง (1.00 ชั่วโมง)						3.4 4
1.18 การเกษตรผสมผสานและเกษตรอินทรีย์ (1.00 ชั่วโมง)						3.8 8
1.19 กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (1.00 ชั่วโมง)						3.8 4
1.20 กลุ่มเครือข่ายชุมชนบางขุนไทร (1.00 ชั่วโมง)						3.8 0
1.21 กลุ่มองค์กรสวัสดิการชุมชน (1.00 ชั่วโมง)						3.7 6
1.22 กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล (1.00 ชั่วโมง)						4.2 0
1.23 ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรชุมชน (1.00 ชั่วโมง)						3.8 8
1.24 ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ทรัพยากรป่าชายเลนบางขุนไทร (1.00 ชั่วโมง)						4.1 2

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	น้อย (1)	ค่าเฉลี่ย
2. ท่านเห็นด้วยที่จะให้ความร่วมมือกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของท้องถิ่นในเรื่องต่อไปนี้ระดับใด						
2.1 ร่วมประชุมเพื่อเสนอความเห็นด้านการท่องเที่ยว						4.2 0
2.2 ปรับปรุงที่อยู่และบริเวณรองรับการท่องเที่ยว						3.8 8

2.3	รักษาความสะอาดบ้าน หมู่บ้านและบริเวณที่จัดการท่องเที่ยว						4.00
2.4	แสดงการทำผลิตภัณฑ์ให้นักท่องเที่ยวชม						3.52
2.5	เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันเพื่อความสนุกสนาน						3.76
2.6	เข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีของท้องถิ่น						3.96
2.7	นำสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกมาจำหน่าย						3.52
2.8	ต้อนรับและดูแลความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว						3.96
2.9	ให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องการท่องเที่ยวเป็นครั้งคราว						3.88
2.10	ชักชวนคนในท้องถิ่นให้สนับสนุนการท่องเที่ยว						3.96

ข้อเสนอแนะ

ตำบลปากทะเล

ท่านมีความพึงพอใจและเห็นด้วยเรื่องต่อไปนี้ระดับใด กรุณา
ขีดเครื่องหมาย (□) ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	พอใ ช้(2)	น้อย (1)	ค่า เฉลี่ย
1. ท่านมีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการ ท่องเที่ยวต่อไปนี้ระดับใด						
1.1 การล่องเรือดูป่าชายเลน ชายฝั่ง นก ประชากรและวิถีชีวิตของชาวประมง (1.00 ชั่วโมง)						4.40
1.2 การเล่นเรือบนเลนดูป่าชายเลน สัตว์หน้า ดิน นก ประชากร การเก็บหอยและการถีบ กระดานเก็บหอย (1.00 ชั่วโมง)						4.52
1.3 การเดินชมหาดกะช้ำหอยและการกัดเซาะ ชายฝั่ง (1.30 ชั่วโมง)						4.00
1.4 การแข่งขันเดินและวิ่งมินิมาราธอนบน ชายหาดช่วงน้ำลงในกลางวันและกลางคืน เดือนหงาย (3.00 ชั่วโมง)						3.60
1.5 การปลูกป่าชายเลน (1.00 ชั่วโมง)						4.36
1.6 การลงถีบกระดานเก็บหอย (0.30 ชั่วโมง)						3.64
1.7 สปาโคลน (1.00 ชั่วโมง)						3.52
1.8 การดูนก (2.00 ชั่วโมง)						4.04
1.9 การชมวัดในปากทะเล (0.30 ชั่วโมง)						3.56
1.10 การชมวัดนอกปากทะเล (0.30 ชั่วโมง)						3.56
1.11 การชมตอตะเคียนคู่ (0.30 ชั่วโมง)						3.52
1.12 การทำนาเกลือ (0.30 ชั่วโมง)						4.36
1.13 การแปรรูปอาหารทะเล (0.30 ชั่วโมง)						3.52

1.14 การทำกะปิ (0.30 ชั่วโมง)						3.52
1.15 การทำขนมหวาน (0.30 ชั่วโมง)						3.52
1.16 การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง (1.00 ชั่วโมง)						3.40
1.17 การทำปุ๋ยชีวภาพผง อัดเม็ดและน้ำ (0.30 ชั่วโมง)						4.24
1.18 กลุ่มออมทรัพย์ (1.00 ชั่วโมง)						3.64
1.19 กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน (1.00 ชั่วโมง)						3.52
1.20 กลุ่มธนาคารชุมชน (1.00 ชั่วโมง)						3.56

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	น้อย (1)	ค่าเฉลี่ย
2. ท่านเห็นด้วยที่จะให้ความร่วมมือกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของท้องถิ่นในเรื่องต่อไปนี้ระดับใด						
2.1 ร่วมประชุมเพื่อเสนอความเห็นด้านการท่องเที่ยว						4.00
2.2 ปรับปรุงที่อยู่และบริเวณรองรับการท่องเที่ยว						3.64
2.3 รักษาความสะอาดบ้าน หมู่บ้านและบริเวณที่จัดการท่องเที่ยว						3.76
2.4 แสดงการทำผลิตภัณฑ์ให้นักท่องเที่ยวชม						3.56
2.5 เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันเพื่อความสนุกสนาน						3.60
2.6 เข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีของท้องถิ่น						3.60
2.7 นำสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกมาจำหน่าย						3.52

	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	พอใช้ (2)	น้อย (1)	ค่า เฉลี่ย
1. ท่านมีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อไปนี้ระดับใด						
1.1 การเดินชมหาดโคลนปนทราย กะซ้าหอย ชายฝั่ง สัตว์หน้าดิน นก และการใช้คราดเก็บ หอยของชาวประมง (2.00 ชั่วโมง)						3.80
1.2 การเดินชมการกัดเซาะชายฝั่งและเขื่อนหิน กันคลื่น (1.00 ชั่วโมง)						3.64
1.3 การเดินชมแสงจันทร์ที่ชายหาดช่วงน้ำลง ในคืนเดือนหงาย (1.00 ชั่วโมง)						3.60
1.4 การแข่งขันเดินและวิ่งมินิมาราธอนบน ชายหาดช่วงน้ำลงในกลางวันและกลางคืน เดือนหงาย (3.00 ชั่วโมง)						3.56
1.5 การปลูกป่าชายเลน (1.00 ชั่วโมง)						3.04
1.6 การชมวัดโคมนาราม (0.30 ชั่วโมง)						3.56
1.7 การรำโทน (0.30 ชั่วโมง)						3.64
1.8 การวิ่งวัวลาน (0.30 ชั่วโมง)						3.52
1.9 การแปรรูปอาหารทะเล (0.30 ชั่วโมง)						3.76
1.10 การทำนาเกลือ (0.30 ชั่วโมง)						3.84
1.11 การทำเกลือไอโอดีน (0.30 ชั่วโมง)						3.64
1.12 การทำเกลือหอม เกลือสปาและเกลือขัดผิว (0.45 ชั่วโมง)						3.80
1.13 การจักสานธูปฤาษี (0.30 ชั่วโมง)						3.92
1.14 สวนกล้วยไม้ (1.00 ชั่วโมง)						3.96
1.15 ตลาดกลางบางแก้ว (1.00 ชั่วโมง)						3.52
1.16 การลงเล่นน้ำทะเล (ไม่ก่าจัดเวลา)						3.00

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ ⁽²⁾	น้อย (1)	ค่าเฉลี่ย
2. ทานเห็นด้วยที่จะให้ความร่วมมือกับการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของท้องถิ่นในเรื่องต่อไปนี้ ระดับใด						
2.1 ร่วมประชุมเพื่อเสนอความเห็นด้านการ ท่องเที่ยว						3.9 2
2.2 ปรับปรุงที่อยู่และบริเวณรองรับการ ท่องเที่ยว						3.9 2
2.3 รักษาความสะอาดบ้าน หมู่บ้านและ บริเวณที่จัดการท่องเที่ยว						3.8 4
2.4 แสดงการทำผลิตภัณฑ์ให้นักท่องเที่ยว ชม						4.0 0
2.5 เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันเพื่อความ สนุกสนาน						3.6 8
2.6 เข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีของ ท้องถิ่น						3.9 2
2.7 นำสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกมา จำหน่าย						4.0 0
2.8 ต้อนรับและดูแลความปลอดภัยให้แก่ นักท่องเที่ยว						3.5 2
2.9 ให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วน ตำบลในเรื่องการท่องเที่ยวเป็นครั้งคราว						3.7 6
2.10 ชักชวนคนในท้องถิ่นให้สนับสนุนการ ท่องเที่ยว						4.1 6

ข้อเสนอแนะ

1.3	การล่องเรือดูวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน นก แหลมหลวง หาดโคลนและหาดทรายเชื่อมต่อกัน ปลายแหลมหลวง เชื้อนหิน ก้นคลื่นและพระอาทิตย์ขึ้นเมื่อยามเช้าที่แหลมหลวง (2.30 ชั่วโมง)					4.4 0
1.4	การล่องเรือดูวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน นก แหลมหลวง หาดโคลนและหาดทรายเชื่อมต่อกัน ปลายแหลมหลวง เชื้อนหิน ก้นคลื่นและพระอาทิตย์ตกเมื่อยามเย็นที่แหลมหลวง (2.30 ชั่วโมง)					4.3 6
1.5	การเดินชมวิถีชีวิตของชาวประมง ป่าชายเลน การกัดเซาะชายฝั่ง เชื้อนหินก้นคลื่น หาดทราย แหลมหลวง ปลายแหลมหลวง นกและการเก็บหอยช่วงน้ำลงในกลางวัน (3.00 ชั่วโมง)					3.5 6
1.6	การเดินเรียบชายหาดหน้าเชื้อนหินก้นคลื่น ไปปลายแหลมหลวง ชมวิถีชีวิตของชาวประมง และแสงจันทร์คืนเดือนหงายช่วงน้ำลง (3.00 ชั่วโมง)					3.6 0
1.7	การแข่งขันเดินและวิ่งมินิมาราธอนบนชายหาดช่วงน้ำลงในกลางวันและคืนเดือนหงาย (3.00 ชั่วโมง)					3.6 4
1.8	การปลูกป่าชายเลน (1.00 ชั่วโมง)					3.5 2
1.9	การเก็บกระดานเก็บหอย (0.30 ชั่วโมง)					3.0 0
1.10	สปาโคลน (1.00 ชั่วโมง)					3.0 4
1.11	การชมวัดสมุทรธาราม (0.30 ชั่วโมง)					3.5 2
1.12	การชมวัดสมุทรโคดม (0.30 ชั่วโมง)					3.5 2
1.13	การจักสานรูปภาชี (0.30 ชั่วโมง)					4.0 0
1.14	การแทงหยวก (0.30 ชั่วโมง)					3.5 2
1.15	การแปรรูปอาหารทะเล (0.30 ชั่วโมง)					4.2 4

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ ⁽²⁾	น้อย (1)	ค่าเฉลี่ย
1.16 การทำนาเกลือ (0.30 ชั่วโมง)						3.52
1.17 การเลี้ยงไรกุง (อาร์ทีเมีย) (0.30 ชั่วโมง)						3.52
1.18 การทำลอบดักสัตว์น้ำ (0.30 ชั่วโมง)						3.52
1.19 ศูนย์วิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์น้ำเพชรบุรี (1.00 ชั่วโมง)						3.56
1.20 การบำบัดน้ำเสียและกำจัดขยะของโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (1.30 ชั่วโมง)						4.64
1.21 การชมป่าชายเลนของโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (0.30 ชั่วโมง)						4.24
1.22 การชมนกในโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (1.00 ชั่วโมง)						4.00
1.23 การเล่นน้ำและดูค้างคาวแม่ไก่บินออกหากินช่วงใกล้ค่ำที่หาดหน้าวัดสมุทรธาราม (ไม่จำกัดเวลา)						3.56
1.24 การนวดแผนไทย (ไม่จำกัดเวลา)						3.52
2. ท่านเห็นด้วยที่จะให้ความร่วมมือกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของท้องถิ่นในเรื่องต่อไปนี้ ระดับใด						
2.1 ร่วมประชุมเพื่อเสนอความเห็นด้านการท่องเที่ยว						4.00
2.2 ปรับปรุงที่อยู่และบริเวณรองรับการท่องเที่ยว						3.76
2.3 รักษาความสะอาดบ้าน หมู่บ้านและบริเวณที่จัดการท่องเที่ยว						3.88
2.4 แสดงการทำผลิตภัณฑ์ให้นักท่องเที่ยวชม						3.64

2.5	เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันเพื่อความ สนุกสนาน						3.76
2.6	เข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีของท้องถิ่น						3.64
2.7	นำสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกมา จำหน่าย						4.00
2.8	ต้อนรับและดูแลความปลอดภัยให้แก่ นักท่องเที่ยว						3.52
2.9	ให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วน ตำบลในเรื่องการท่องเที่ยวเป็นครั้งคราว						3.88
2.10	ชักชวนคนในท้องถิ่นให้สนับสนุนการ ท่องเที่ยว						4.40

ข้อเสนอแนะ
